

Debatten van de provincieraadszitting

1 december 2015

OPENBARE ZITTING 1 DECEMBER 2015

De heer voorzitter

Ik verklaar de zitting van de provincieraad van Oost-Vlaanderen voor geopend.

Ik heb een verlofaanvraag van mevrouw De Brouwer.

Mevrouw Deconinck, mevrouw Verhoeve, mevrouw De Bal en meneer Franck zullen zich later bij ons voegen.

We gaan over tot de afhandeling van de agenda.

Punt 1: de samenstelling van de provincieraad.

Mevrouw De Potter heeft ontslag genomen op eigen verzoek met ingang van 27 november 2015. We nemen kennis van dat ontslag.

Vervolgens hebben we de opvolging van mevrouw De Potter door meneer Kalifa Diaby.

Het onderzoek van de geloofsbriefen.

Er is lottrekking met het oog op de samenstelling van de commissie belast met het onderzoek. Vijf leden uit het provinciaal kiesarrondissement. Dendermonde-Sint-Niklaas worden willekeurig getrokken. Meneer Pietrala is verontschuldigd, mevrouw De Bal is afwezig, mevrouw Van Duyse is er niet en mevrouw Charlier is er nog niet.

De vijf leden zijn meneer Scheire, meneer Dauwe, mevrouw Bruggeman, meneer Hertog en mevrouw Haentjens. Dat wordt een serieuze commissie.

Voilà, dat zijn er vijf. Gelieve mevrouw Haegens te volgen. Ik schors even.

(schorsing)

De heer voorzitter

Ik heropen de zitting. De commissie is bijeengekomen onder het voorzitterschap van gedeputeerde meneer Dauwe, met als secretaris-verslaggever meneer Scheire. Meneer Scheire, we luisteren.

De heer Scheire

Meneer de voorzitter, collega's.

De commissie heeft zojuist vergaderd. Meneer Kalifa Diaby heeft de volgende stukken voorgelegd: een getuigschrift van inschrijving in het bevolkingsregister, een recent uittreksel uit het strafregister -waaruit blijkt dat hij sedert de geldigverklaring van de verkiezingen blijvend beantwoordt aan de kiesbaarheidsvoorwaarden van de artikelen 8, 10 en 59 van het lokaal en provinciaal kiesdecreet, en een verklaring op erewoord waaruit blijkt dat hij zich niet bevindt in een van de gevallen van onverenigbaarheid, zoals voorzien in artikel 11 van het provinciedecreet.

De commissie is van oordeel dat meneer Kalifa Diaby mag worden toegelaten tot de eedaflegging.

De heer voorzitter

Goed, dan kunnen we dit ter stemming leggen. Opening van de stemming.

[stemming]

Heeft iedereen gestemd? Sluiting van de stemming. 46 stemmen 'ja'. Bij dezen is het punt goedgekeurd. Ik nodig meneer Kalifa Diaby uit om de eed af te leggen.

Meneer Diaby, mag ik u vragen om staande de eed, met geheven hand, af te leggen.

De heer Diaby

Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat na te komen.

[applaus]

De heer voorzitter

Proficiat.

Goed, bij dezen, u hebt het woord 'trouw' heel zacht uitgesproken, meneer Diaby.

We gaan over tot de fractiesamenstelling. Mevrouw de fractieleider, u hebt mij de samenstelling overhandigd van uw fractie. U hebt mij ook de samenstelling van de commissies overhandigd. Wij nemen daarvan akte. Dank u.

Dan gaan we over tot de agenda. We gaan verder met de bespreking van het budget Mobiliteit. We beginnen met mevrouw Gillis.

Mevrouw Gillis

Dank u wel, meneer de voorzitter.

Collega's, mobiliteit wordt een van de belangrijkste items binnen de uitvoering van ons klimaatplan. We investeren in nieuwe fietspaden, meer bepaald gaan we investeren in fietssnelwegen. 10 km aanleg van fietspaden per jaar, dat betekent een realisatie binnen tien jaar. We vinden dat goed, maar eigenlijk veel te weinig. Het beleid kiest ervoor om voorrang te geven aan het aanleggen van ontbrekende fietspaden. We begrijpen deze keuze, maar is het niet belangrijk om meer te investeren, zodat we ook kunnen investeren in de verbetering van bestaande fietspaden? Misschien even een vergelijking. De stad Gent herstelt ook 10 km fietspad per jaar. Wij doen dat als provincie ook. En ja, we blijven investeren in het STOP-principe. Maar is dit voldoende? We streven naar zoveel mogelijk mensen op de fiets te krijgen of met het openbaar vervoer de werk-woonverplaatsingen te maken. Onderzoek heeft uitgewezen dat fietsen aangenaam, veilig en snel moet zijn, en dat het financieel aantrekkelijk moet zijn. Hiervoor is geen budget voorzien. We kiezen niet voor een mobiliteitsbudget. Dit is een beleidskeuze die we niet maken. We kunnen nog veel sensibiliseren en informeren, maar ook op dit vlak is actie nodig. Collega Geert Eeman zei vorige week: 'we moeten meer personeel stimuleren om met de fiets te komen'. We zijn daar volledig mee akkoord, maar waarin staan wij als provincieraadsleden hier? Is het niet bedroevend dat we enkele weken geleden als provincieraadsleden een mail kregen van mevrouw Haegens met de vraag om in de parking Het Zuid te parkeren en niet meer onder het provinciehuis? We kunnen er gratis parkeren en toch is voor velen van ons die 500 m stappen te veel. We hebben een wagenpark dat we verduurzamen. We gaan milieuvriendelijke wagens aankopen. Maar wat is een milieuvriendelijke wagen eigenlijk? Is een wagen op CNG of LPG klimaatneutraal? De uitstoot van broeikasgassen is minimaal, maar het blijft een fossiele brandstof. Is een elektrische wagen milieuvriendelijk? Bij het rijden heeft hij alleszins geen uitstoot, maar wat met de productie? En belangrijk: van waar komt de elektriciteit? Als deze geproduceerd wordt door kerncentrales, dan hebben we ongeveer twee kerncentrales nodig om alle Oost-Vlamingen te laten rijden met een elektrische wagen. We spreken van duurzaam autoverkeer, maar moeten we niet meer denken in de richting van auto minderen? Of blijft koning auto het monopolie behouden?

Collega's, wat doen we met ons wagenpark 's avonds en in het weekend? Ik zie geen enkel budget of investering voor onderzoek om aan autodelen te doen. Kunnen we ons wagenpark niet laten gebruiken voor bestaande vormen van autodelen?

Meerdere gemeenten en steden stappen in een dergelijk systeem. Investeren we in een ambtenaar die dit kan onderzoeken voor autodelen? Is hier al over nagedacht?

Collega Dhondt sprak in haar toespraak over de investering in de haven en de economische belangrijkheid hiervan. Oké, dit levert jobs, maar staan we ook even stil bij het enorme verkeersinfarct dat dit gaat zijn voor de gemeenten in het Waasland? En collega's, het verkeersinfarct gaat uitdeinen tot gans de provincie en ook tot in Gent. Economie is belangrijk, maar levenskwaliteit ook. En ik weet dat we als provincie hier weinig inbreng hebben. Het is een Vlaamse materie. Maar kaarten we dit probleem ook aan? We moeten naar een andere visie op mobiliteit gaan. Mobiliteit heeft te maken met hoe we ons verplaatsen. Of de verplaatsingen aangenaam en snel zijn. Maar het heeft ook te maken met landschapsinrichting. Het heeft te maken met stadsontwikkeling. We hebben de kans om in de uitwerking van de RUPS hier rond te denken en een visie te ontwikkelen. We zouden bijvoorbeeld bij de inrichting van een KMO-zone de vraag kunnen inlassen aan elke KMO dat zij een gestructureerd mobiliteitsplan uitwerken waarbij bijvoorbeeld onderzocht wordt of werknemers van meerdere KMO's aan carpooling kunnen doen. Waarbij er bedrijfsfietsen voorhanden zijn, net zoals er nu bedrijfswagens zijn. Waar het financieel aantrekkelijker is voor de voetgangers, de fietsers of degenen die het openbaar vervoer gebruiken. Er zijn bedrijven, er zijn instanties die de kilometervergoeding van de wagen gelijkgesteld hebben met de fietsvergoeding. Dus de kilometervergoeding hebben laten dalen. Het kan dus effectief. Op vlak van trage wegen wordt er 30.000 euro minder budget voorzien omdat het budget van 2014 te hoog werd begroot. Trage wegen zijn enorm belangrijk in een nieuwe mobiliteitsvisie. Enerzijds aan het voorrang geven van stappers en trappers en anderzijds voor onze natuur- en landschapsinrichting. Konden we bijvoorbeeld in plaats van het budget te verminderen niet investeren in meer projecten hier rond? Ook de Regionale Landschappen Vlaamse Ardennen en Meetjesland verliezen 10.000 euro in de opmaak van het trage wegenplan.

Collega's, het budget dat hier voor ons ligt ter goedkeuring maakt geen duidelijke keuze voor een andere visie op mobiliteit. We lopen al enkele jaren achter op de vernieuwende en veranderende visie en er wordt geen keuze gemaakt om dit op korte termijn te veranderen. Het budget voor mobiliteit is niet gedurfd. Er worden geen nieuwe keuzes gemaakt. Inspanningen moeten verder gaan dan tot nu toe. Kortom, het is te meegaand, het is te braaf. Dank u wel.

Mevrouw Buysse

Dank u, voorzitter.

Geachte collega, de provincie Oost-Vlaanderen heeft met de goedkeuring van het klimaatplan zichzelf een belangrijke taak toebedeeld. Om de doelstellingen geformuleerd in het plan te realiseren, zal er moeten samengewerkt worden met andere actoren. De provincie zal moeten gesteund worden door initiatieven van andere overheden of instanties. Ze heeft ervoor gekozen om een coördinerende rol te spelen op dit vlak. In dit kader wil ik er dan ook voor pleiten dat de provincie een actieve verdediger wordt van het openbaar vervoer. Als we willen dat burgers hun auto vaker aan de kant laten staan, moet er worden ingezet op volwaardige alternatieven. Echter, vooral in de plattelandsgemeenten worden we dagelijks geconfronteerd met de afbouw van het openbaar vervoer, zowel door De Lijn als door de NMBS. Wanneer de gemeentelijke overheden of individuele burgers reageren tegen het afschaffen van lijnen, krijgen zij echter geen gehoor op hun bezwaren. Het antwoord is steevast dat de lijnen niet rendabel zijn. Maar ik ben ervan overtuigd dat het wenselijk is dat er blijvend geïnvesteerd wordt in openbaar vervoer. We kunnen niet verwachten dat er een mentaliteitsverandering bij de burgers komt als ze niet kunnen terugvallen op volwaardige alternatieven. Mijn vraag is dan ook of de provincie de rol zou kunnen opnemen als belangenverdediger van de burgers die het openbaar vervoer wensen te nemen en op die manier ermee voor zorgen dat de doelstellingen binnen het klimaatplan zullen kunnen behaald worden. Dank u.

De heer voorzitter

Meneer Bauwens.

De heer Bauwens

Dank u, Voorzitter, collega's. Waarom worden enkel subsidies verleend aan de spoorlijncomités Gent-Ronse en Gent-Geraardsbergen en waarom is er blijkbaar geen steun of promotie voor het spoorwegtraject in de Gentse Haven en industrie? Met het spoorwegtraject bedoel ik langs de Kennedyweg tot in Zelzate. Dit traject kan gebruikt worden door de vele medewerkers van de talrijke bedrijven in en rond de haven die toch de motor van de economie in Oost-Vlaanderen is. Is er geen ondersteuning meer voor dit project door de provincie bij de NMBS? Reeds jaren zijn heel wat bedrijven vragende partij in dezen. Is er vooruitgang in dit dossier?

De heer voorzitter

Mevrouw Vervliet.

Mevrouw Vervliet

Dank u, voorzitter. Graag wens ik van de gelegenheid gebruik te maken om mijn pleidooi rond de subsidies van de evenementenbussen nog eens te herhalen. We staan met de N-VA-fractie voor een vlotte en veilige mobiliteit bij grote evenementen. In die optiek juichen wij het initiatief van de pendelbussen toe. Maar, zoals u onderhand weet, zijn wij ook sterke voorstander van responsabilisering. Vandaar dat ik ervoor pleit om af te stappen van het gratis-verhaal en toch aan de organisator te vragen om een bedrag door te rekenen aan de gebruiker voor het gebruik van deze evenementenbussen, zodat de burger aangezet wordt om ook zijn verantwoordelijkheid te nemen. Gratis bestaat niet, er is altijd iemand die het betaalt. Verschillende vormen zijn mogelijk. Van een sms-ticket tot een Park and ridesysteem, waarbij voor parkings betaald wordt, maar het bus ticket inbegrepen is in het parkeerticket. Dergelijke parkings kunnen dan bijvoorbeeld aan de rand van de evenementenzone gecreëerd worden. Wij zijn ervan overtuigd dat deze extra maatregel geen extra hinder dient teweeg te brengen. Tickets voor deze bussen zouden in voorverkoop kunnen worden verkregen via sms of via een verkoper, allerhande systemen zijn mogelijk. Onder andere bij de Gentse Feesten en de Lokerse Feesten hebben deze hun succes al bewezen. Het is uiteraard aan de organisator om te bekijken hoe hij dit wenst in te vullen. Dank u wel.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Hertog

Dank u, voorzitter. De vier vraagstellers stellen verschillende vragen, dus ik ga ze individueel, niet gegroepeerd, proberen te beantwoorden.

De tussenkomst van mevrouw Gillis was een meer algemene tussenkomst over een visie op mobiliteit die zij iets te braaf en te volgzaam vindt, de lijn van de provincie. Ik ben het daar niet mee eens, al besef ik zeer goed dat wij natuurlijk werken binnen het kader waarbinnen wij kunnen werken, dat wij aangereikt krijgen. Bijvoorbeeld als het gaat over het mobiliteitsbudget of stadsontwikkeling zijn wij een stuk minder gewapend dan de Vlaamse overheid of de gemeentelijke overheden om dat tot een goed einde te brengen. Maar ik denk toch alleszins dat wij ons steentje bijdragen. Ik overloop een aantal punten die zij heeft aangehaald. Wij hanteren inderdaad het STOP-principe, al vele jaren, wat staat voor Stappen, Trappen, Openbaar vervoer en pas dan het Privé-vervoer. Wat betreft het trappen denk ik dat ik niemand hoeft te vertellen dat wij heel wat inspanningen leveren voor de fietspaden. De kredieten voor de subsidiering van deze fietspaden en voor de aanleg van langeafstandsfietspaden of onze fietsnelwegen zijn over de jaren heen vrij stabiel gebleven, ondanks allerlei besparingsoperaties. Ik zou zelfs meer zeggen: in 2009, toen we onze provinciale wegen hebben overgedragen, hebben we ook afgesproken dat er in de exploitatie en in de investeringen telkens 1 miljoen euro per jaar bijkwam voor onze fietspaden en de aanleg en het onderhoud. Dus dat is een van de bevoegdheden waar middelen aan zijn toegevoegd de afgelopen jaren in plaats van dat er op is bespaard.

Die middelen zijn ook voldoende om de taken die naar ons komen op te lossen. We zijn uiteraard, zeker wat betreft het subsidiëren van fietspaden, wat afhankelijk van gemeentelijke dossiers die worden aangereikt. Wij kunnen de fietspaden langs gemeentelijke wegen niet aanleggen zonder toestemming van de gemeenten en zonder hun aanvraag. Via studiedagen, via onze collega-werkgroepen proberen wij hen alleszins permanent aan te moedigen om te investeren in dat veilig, kwaliteitsvol, comfortabel fietsnetwerk, waar wij 80 tot 40 procent van de subsidies op ons nemen. Voor dit jaar ziet het er alvast naar uit dat de ongeveer 3,6 miljoen euro die voorzien is voor de subsidiëring van de gemeentelijke fietspaden en ook voor kunstwerken, zoals ingenieurs dat nemen, zoals bruggen en tunnels, dit jaar volledig zal benut worden. Dus het ziet ernaar uit dat die 3,6 miljoen euro zal benut worden. Dat is op zich al een hoopvol teken, dat de gemeenten effectief op volle drive gekomen zijn na het begin van de legislatuur. Daarnaast hebben we ook, ik noem dat het historisch compromis, waarbij we altijd gezegd hebben: in het begin van de legislatuur zijn er altijd wat minder fietspaden die worden aangelegd, op het einde van de legislatuur zijn er altijd wat meer fietspaden die worden aangelegd. We hebben afgesproken dat budgetten die eventueel niet benut worden in het begin van de legislatuur eventueel op het einde van de legislatuur nog kunnen ingeschreven worden. Voor de aanleg van de langeafstandsfietspaden en de fietssnelwegen hebben we ook 2,5 miljoen euro voorzien in het budget. De timing daarvan werd in het verleden al eens gehypothekeerd door de terbeschikkingstelling van de gronden door de gemeenten. Maar door de gemeenten te helpen bij de verwerving, proberen we ook deze procedures te bespoedigen. We hebben eind vorig jaar en dit jaar ook zeer constructieve gesprekken gehad met belangrijke actoren die wij nodig hebben om ons netwerk zo goed mogelijk aan te leggen. Ik denk aan de NMBS, aan Waterwegen en Zeekanaal, AWV en ANB. Daar hebben we goede afspraken mee gemaakt en goede gesprekken mee gevoerd. Ook dat zou ervoor moeten zorgen dat de procedures voor de realisatie van onze netwerken nog vlotter verlopen.

Tot slot, de collega maakt ook allusie op het onderhoud van bestaande fietspaden. Ik wil er toch ook op wijzen dat we dit jaar voor het eerst een bedrag van 500.000 euro hebben uitgetrokken voor het structureel inrichten en het onderhoud van onze fietssnelwegen, omdat we die niet afhankelijk willen maken van de goodwill van de verschillende gemeenten. Je kunt geen fietssnelweg aanleggen en dan per gemeente een verschillend onderhoud hebben. Dus we trekken daar die budgetten wel degelijk voor uit. Wat betreft de fietspaden langs gemeentewegen, dat blijft natuurlijk, nadat we die 80 procent subsidie betaald hebben voor de aanleg, dat blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ook hier kunnen wij niet zomaar in de plaats van de gemeente treden.

Wat het autodelen betreft en ook de verduurzaming van ons wagenpark. Wij zijn natuurlijk minder goed geplaatst dan gemeenten om een systeem van autodelen, zoals Cambio, in te voeren op ons netwerk. Wij zijn heel sterk verspreid doorheen de provincie. Alhoewel we er nu wel werk van maken. In het kader van ons projectenfonds Duurzame mobiliteit heeft de deputatie trouwens begin dit jaar een project goedgekeurd van het Gents Milieufrent waarmee ze het autodelen op een bijzonder actieve manier willen promoten, onder andere door de organisatie van een reeks infomomenten. Niet alleen in Gent, maar ook daarbuiten. Dus wij proberen op die manier wel degelijk het autodelen *in the picture* te plaatsen. Ons wagenpark wordt ook systematisch vergroend. Ge kunt natuurlijk niet alle wagens omtoveren tot elektrische wagens. Maar op dit ogenblik kan ik u zeggen dat van de 70 wagens die in ons wagenpark zitten, dat gaat van personenwagens tot bestelwagens, er reeds 10 volledig elektrisch zijn. Dat is een percentage dat nog altijd beter kan, maar waarbij de meeste besturen en de meeste privé-organisaties ver zullen achterblijven. 10 op 70, dat is 15 procent. Mocht iedereen al 15 procent van zijn wagenpark hebben kunnen vergroenen met elektrische wagens, dan denk ik dat dat een mooi resultaat zou zijn. We hebben ook twee wagens met een stookinstallatie van CNG aangekocht. Ik weet wel, dat blijft ook een lichte vorm van CO₂-uitstoot, maar in vergelijking met andere wagens is dat toch een heel stuk minder. Wat betreft de elektriciteit, waar de collega naar verwees, hoe wordt die elektriciteit opgewekt? Als dat van kerncentrales is, dan is dat ook geen goed initiatief. Maar zij kan gerust zijn, onze provincie heeft al zes jaar volledig groene elektriciteit. Dus wij kopen uitsluitend groene stroom aan. Alle stroom die door onze elektrische voertuigen wordt gebruikt, is automatisch donkergroene stroom.

De dienst patrimonium is onlangs ook rondgegaan met een screening van alle mogelijke plaatsen in ons provinciaal patrimonium waar laadpunten voor elektrische wagens en fietsen kunnen worden geplaatst. Die zullen vanaf volgend jaar systematisch worden uitgerold. Ik dacht dat het in totaal zestig plaatsen waren waar wij oplaadpunten voor fietsen en auto's kunnen voorzien.

De vraag van collega Buysse, die ervoor pleit dat we een actief verdediger zouden worden van het openbaar vervoer, maar ook vraagt of wij druk kunnen zetten op de NMBS en De Lijn.

Het eerste uiteraard 'ja'. Het tweede is niet altijd zo evident. U weet dat wij daar geen bevoegdheden in hebben en dat organisaties zoals De Lijn of de NMBS eerder bereid zijn tot samenwerking wanneer er op diplomatische wijze wordt mee omgesprongen dan wanneer er brutale druk wordt uitgeoefend. Maar ondanks het feit dat wij er geen wettelijke bevoegdheden hebben en er ook al enkele jaren bijvoorbeeld met De Lijn geen raden van advies meer actief zijn, verdedigen wij toch de rol van de gemeenten en het openbaar vervoer op verschillende manieren.

Ten eerste, wij zitten altijd mee aan tafel bij de opmaak van de gemeentelijke mobiliteitsplannen waar met name het vervoer van De Lijn altijd een belangrijk element in is. Een tweede luik heeft betrekking op het reizigersvervoer per spoor. We hebben de spoorlijncomités, waar wij voor een aantal regionale spoorlijnen in samenwerking met TreinTramBus onderzoeken wat de knelpunten en behoeften van de verschillende overheden en de burgers zijn. Dat heeft in het verleden al tot enkele resultaten geleid. Het heropenen van het station van Evergem vind ik nog altijd een mooi resultaat. Dit land kent eigenlijk al twintig jaar een systeem van sluiting van stations. Ik denk dat het zeer zeldzaam is dat een station terug geopend wordt. Daar zijn we in geslaagd met het spoorlijncomité indertijd. Ook met betrekking tot het vervoersplan van NMBS 2014-2017, dat hier ook nog in deze zaal werd voorgesteld aan de gemeenten, hebben wij op basis van de input van lokale overheden een dossier samengesteld en overhandigd aan de NMBS. Dat heeft onder meer geleid tot een aantal aanpassingen in het vervoersplan dat eind vorig jaar van start ging en ook tot de belofte dat wij als provincie actief zouden betrokken worden bij de opmaak van een volgend vervoersplan dat vanaf 2016 zou opstarten.

Tot slot hebben we, waar ik daarnet ook al naar verwees, het projectenfonds. Dat is een instrument waarmee gemeenten zelf creatief aan de slag kunnen met voorstellen tot mobiliteit. Ook projecten met betrekking tot openbaar vervoer kunnen daarmee ingediend worden. Misschien dat we bijvoorbeeld naar aanleiding van de besparingen bij De Lijn nog eens een bevraging moeten richten naar de verschillende gemeenten, zoals we ook gedaan hebben bij het vervoersplan bij de NMBS, waarbij we van verschillende gemeenten opmerkingen gekregen hebben rond de NMBS, wat zij spijtig vonden en wat zij zouden willen zien. Het is misschien geen slecht idee om dit te herhalen naar aanleiding van verschillende besparingsrondes bij De Lijn, of de gemeenten daarbij opmerkingen hebben en op die manier ook een dossier aan De Lijn kunnen bezorgen. Een laatste mogelijkheid die ik nog zie, en waar we in het verleden ook al gesprekken mee hebben gehad met onze eigen dienst Mobiliteit, maar ook met vertegenwoordigers van vervoersmaatschappijen van De Lijn en de NMBS. We hebben de vorige legislatuur een Staten-Generaal gehad rond de mobiliteit. We hebben zelfs twee Staten-Generaal gehad rond de mobiliteit. Eén rond openbaar vervoer en zachte mobiliteit en één rond het wegenvervoer. Het is misschien geen slecht idee om die Staten-Generaal de komende jaren nog eens terug samen te roepen, met een status quaestionis eigenlijk van: wat is er toen gezegd, wat is er uit voortgevloeid en wat zijn momenteel nog de knelpunten, zodat we dat opnieuw kunnen oplijsten.

Collega Bauwens over de spoorlijn Gent-Zelzate en waarom daar geen spoorlijncomité actief zou zijn. Voor alle duidelijkheid: de spoorlijncomités zijn specifieke samenwerkingsverbanden tussen TreinTramBus, gemeenten en openbaarvervoeraanbieders op bestaande lijnen voor personenvervoer. Waar reeds stations zijn, waar reeds vervoersdynamiek aanwezig is en hoe wie die kunnen verbeteren. De goederenspoorlijn, we werken daar uiteraard ook rond, maar daar is geen spoorlijncomité rond om de doodeenvoudige reden dat daar op dit ogenblik nog een personenvervoer op zit. Er zijn nog geen echte regionale personenvervoerlijnen daar, zoals dat bij de andere twee is. Dat wil niet zeggen dat we rond die goederenspoorlijn geen initiatieven nemen. Begin 2010 nog brachten wij de verschillende partijen samen die vragende partij worden voor het activeren van de havenspoorlijn. De aanleiding daarvoor was een potentiëstudie die door de NMBS zelf in september 2009 was gemaakt en waaruit bleek dat er heel wat potentie was voor een lightrail-bediening op die lijn. Die lijn zou tot in Zelzate lopen, en niet tot in Terneuzen. De NMBS heeft die uitbreiding van de spoorlijn waar zij potentieel in zag opgenomen in haar investeringsplan 2013-2025. Maar op dit ogenblik is er nog geen duidelijkheid wanneer dat zou kunnen uitgevoerd worden. Ik denk dat zij ook met allerlei besparingen geconfronteerd worden. Zoals ze ons toen zelf zeiden: zelfs een lijn met een groot potentieel is voor ons nog altijd een verliespost en we kunnen ons geen verdere verliesposten permitteren. Waarschijnlijk zijn de enige lijnen waar geen verlies op zit de lijn Antwerpen-Brussel-Charleroi en de lijn Gent-Brussel-Luik. Op de rest zit allemaal verlies. Zelfs op lijnen waar veel potentieel op zit, lijden zij verlies. Dus zij zijn voorzichtig daarmee. Maar ze zagen zelf ook in dat er heel wat potentieel op zat en ze zullen dat opnemen in hun investeringsprogramma. Wij blijven echter op dezelfde nagel kloppen. Zo hebben we ook naar aanleiding van de commotie die eind 2014 ontstond over het nieuwe vervoersplan van de NMBS dat dossier opgemaakt waar ik daarnet al over sprak, op basis van de vragen en suggesties van de gemeenten.

In dat dossier hebben we opgenomen dat er op de spoorlijn 204 tussen Gent en Zelzate personenvervoer zou moeten opgenomen worden. Het dossier is overhandigd in januari 2015 aan de NMBS. Dus we blijven dat opvolgen. We hebben nog maar begin dit jaar daarover gegevens overhandigd aan de NMBS. De NMBS heeft het, omdat het veel potentieel heeft, opgenomen in haar investeringsprogramma tot 2025. Maar wanneer dat precies zal gebeuren, geeft ze nog geen uitsluitsel over.

Tot slot collega Vervliet, die ook op dezelfde nagel blijft kloppen, wat goed is. De aanhouder wint soms, niet altijd. Ja, we blijven daarin van mening verschillen. Ik denk dat de volharding van de collega ingegeven is door het feit dat de woorden 'gratis', 'openbaar vervoer' en 'De Lijn' als een rode lap op een stier werken. Maar als wij een subsidie geven voor een cultureel dossier, dan vragen wij aan de persoon die die subsidie ontvangt ook niet dat hij geld moet vragen aan de bezoekers van zijn tentoonstelling. Wanneer wij subsidie geven voor een mountainbikedossier, dan vragen wij aan de organisatoren ook niet dat zij aan de mountainbikers die gebruikmaken van die route geld moeten vragen. Dus ons subsidiedossier komt erop neer dat wij tot 60 procent, tot 10.000 euro, een bijdrage leveren. 40 procent moet de aanbieder zelf dichtrijden. Maar hoe hij dat dichtrijdt, dat is zijn eigen keuze. Wij zullen er van mening in blijven verschillen, maar ik denk dat we die vrijheid aan de aanbieder moeten laten. Overigens tot veel tevredenheid van veel aanbieders, want elk jaar neemt het aantal aanvragen daaromtrent toe. Tot daar, voorzitter.

De heer voorzitter

Goed. Kan ik dan overgaan tot het volgende hoofdstuk? Mevrouw Gillis, u hebt het woord.

Mevrouw Gillis

Dank u wel, meneer de voorzitter. Een ambitieus klimaatplan en een actieplan tegen 2020 moeten onze provincie klimaatneutraal maken tegen 2050. 250.000 euro investeren we extra per jaar en ook voorzien we vier personeelsleden extra. We twijfelen er niet aan dat ons personeel zich 200 procent gaat inzetten. Maar halen we met dit budget en dit extra personeel onze doelstellingen? We zetten vooral in op sensibilisatie, infomeren en demo's opstellen, maar net vorige week vragen 300 Belgische klimaatwetenschappers om actie. De mens is verantwoordelijk voor de opwarming van de aarde en hiervoor vragen zij dringende maatregelen. Wetenschappers kunnen een beleid creëren waarbij we de uitstoot van CO2 en andere broeikasgassen verminderen, maar het zijn wij die het beleid in de praktijk moeten omzetten. Daar zien we in het budget dat hier voor ons ligt veel te weinig van. Het is te braaf, het is te weinig ambitieus. Je kunt het vergelijken met een reiziger die op reis gaat met zijn rugzak vol proviand. Voordat hij vertrekt, is hij al bezig om die proviand op te gebruiken. Zo zijn wij al bezig om onze reserves op te gebruiken. We zullen erop blijven hameren dat er meer nodig is en dat er sneller actie nodig is. Het is dan ook fijn te horen dat collega Dhondt vraagt in haar toespraak om een tandje bij te steken op het vlak van klimaat. Ze zei: het mag iets gedurfter zijn, het mag iets meer zijn. Ze heeft gelijk. De Regionale Landschappen en bosgroepen gaan uitbreiden, 10.000 euro extra. We blijven het een foute keuze vinden om geen nieuw Regionaal Landschap op te richten, maar de bestaande uit te breiden. Het grondgebied wordt hierdoor veel te uitgebreid en aan de kerntaak van de Regionale Landschappen wordt geraakt, namelijk regionaal werken. Collega's, hoe gaan we een gemeente overtuigen die 40 km verder ligt om zich aan te sluiten bij een Regionaal Landschap? Wat is de winst voor die gemeente als ze zich aansluit bij een Regionaal Landschap? Hier vinden we dat er geen rekening mee gehouden wordt. Wensen we een versnelde gebiedsdekkendheid van onze provincie, dan is er meer nodig dan 10.000 euro. Voor de aankoop, de inrichting en het beheer van groen, bos en natuur blijven de subsidies gelijk. Een paar kleine extra's. Nu, als we het klimaatplan bekijken, dan stellen we vast dat er een duidelijke vraag is naar meer budget hiervoor. 5.000 euro voor de aanleg, maar ook voor het onderhoud van kleine landschapselementen. Ik dacht eigenlijk dat het een foutief cijfer was, 5.000 euro, wat doen we in hemelsnaam hiermee? Daarnaast wordt al het onderhoud, vernieuwing van natuur, groen en bos uitbesteed aan de Regionale Landschappen en de bosgroepen. Het is een kerntaak van ons, maar waarom de subsidiering van natuurverenigingen stopzetten? Deze visie vinden wij opnieuw een slechte keuze van het beleid. In ons klimaatplan wensen we de natuur uit te breiden. Het zijn net de natuurverenigingen die kunnen zorgen voor de aankoop van nieuw natuurgebied. Zij hebben de kennis in huis en kunnen rekenen op duizenden vrijwilligers die deze gebieden kunnen onderhouden.

Neem nu een natuurvereniging als Natuurpunt, de grootste in Vlaanderen. Natuurpunt koopt jaarlijkse vele hectaren natuur aan die ze verder ontwikkelt tot prachtige gebieden, die ze openstelt voor recreatie en waar toerisme en horeca vaak ook nog een greintje van kunnen meepakken. Door deze natuurverenigingen te steunen, hebben we ook de enige zekerheid dat dit natuur moet blijven. Dit staat namelijk in de statuten van deze vzw en ook in de aankoopakte, dat alles wat gekocht wordt voor natuur ook natuur moet blijven. Zij investeren in duurzame natuur. Samen met de Regionale Landschappen zouden zij onze natuur op een duurzame wijze kunnen uitbouwen. Samen zouden ze compatibel kunnen zijn. We voorzien 15.000 euro extra voor de inrichting van natuur, groen en bos. Hopelijk worden deze subsidies ook opgebruikt. Op inzet van de landbouwers hoeven we weinig of niet te rekenen. We weten ondertussen dat de subsidies die we voor hen ter beschikking stellen weinig of niet worden opgevraagd of gebruikt. Slechts 1,5 procent van alle landbouwers vraagt dit aan. In het budget vind ik weinig cijfers terug voor de aankoop en aanplantingen van bos. De bosgroepen blijven hun subsidie behouden voor het onderhoud van hun privé-bossen. Bosgroepen verdedigen niet altijd het ecologische bosbeheer, maar vaak gaat het om economische belangen van privégebruikers. Het Parkbos, waarvoor het RUP werd goedgekeurd op 16 december 2005, dat is 10 jaar geleden, blijft een subsidie voor projectwerking ontvangen. Er zou 340 ha bos moeten gevormd worden dat bestaat uit nieuw bos en uit oud bos. Als de cijfers die ik heb juist zijn, dan gaat het om 40 ha bos dat nog moet aangeplant worden. Hoe ver staan we hierin? Collega's, volgens de Europese richtlijnen moet er in Vlaanderen sinds 2000 10.000 ha bos bijkomen. 2015, 15 jaar later, blijkt er slechts 22 procent gerealiseerd te zijn. Nu, hebben we als provincie hier al een bijdrage voor geleverd? Hoeveel nieuw bos werd er aangekocht, werd er aangeplant? Collega's, ik weet het, ik val in herhaling, maar ik zal het blijven herhalen. Ik zal er blijvend aandacht voor vragen. Het milieu en de natuur zijn te belangrijk voor de volgende generaties. Die volgende generaties zijn onze kinderen en onze kleinkinderen. Dank u wel.

De heer voorzitter

Collega Herman.

De heer Herman

Dank u wel, voorzitter. Collega's, een licht ander geluid van deze kant. Want het is toch bijna niet te vatten. Terwijl we ons bijna wekelijks ergeren aan alweer verkeerd voorspelde weerberichten van het vorige weekend moeten we de klimaatvoorspelling voor over vijftig of honderd jaar aannemen als een onaantastbare waarheid. De zogenaamde klimaatveranderingstheorie is ondertussen uitgegroeid tot een ware religie. Al wie zich over het dogma van de broeikastheorie sceptisch uitsprekt, mag als het ware op de brandstapel worden gezet, net zoals ze dat in een duister verleden deden met mensen die beweerden dat de aarde weleens rond zou kunnen zijn. Sceptici over de klimaatverandering worden ook onmiddellijk in de extreemrechtse hoek geplaatst en van de natuurlijke vijanden van de milieubewegingskwestie om het debat onmiddellijk dood te maken. Niets is echter minder waar. Zelfs wetenschappers die zichzelf links noemen, vinden dat het vele geld dat nu wereldwijd besteed wordt aan de zogenaamde klimaatverandering beter zou besteed worden aan belangrijke dingen waar we onmiddellijk wel wat aan kunnen doen. Kwesties als plantgebruik, globale ontbossing, drinkwaterkwaliteit, armoede en ziekte bijvoorbeeld. Met een fractie van het geld dat nu besteed wordt aan klimatologie kunnen we voor schoon water zorgen in de rest van de wereld, waarmee de helft van de zieken zou kunnen verholpen worden. Harry Priem, een gewezen hoogleraar Isotopen en planetaire geologie aan de Universiteit Utrecht stelt het zo: voor politici vormt de CO₂-dreiging een ideaal excuus voor vluchtgedrag. In plaats van zich te moeten bezighouden met problemen waar direct wat aan te doen is of zou zijn, kunnen zij zich visionair profileren met de dreigende planetaire CO₂-catastrofe. Politiek, ik weet het wel, is het natuurlijk niet sexy om twijfels te zaaien over een politiek correct onderwerp zoals het klimaat. Een foto met de zee die tot in Aalst komt in 2020 spreekt nu eenmaal meer tot de verbeelding en laat de angstige, schuldige burger sneller en minder morrend in de buidel tasten dan de wetenschappelijke stelling dat de activiteit van de zon waar de mens geen invloed op heeft de werkelijke hoofdrolspeler is met betrekking tot ons klimaat. Het enige wat vaststaat, is dat het klimaat nu eenmaal continu verandert. Ik vraag me af hoe de Middeleeuwse mens het overleefd heeft zonder duur klimaatplan, terwijl het toen een warmere periode was dan vandaag. Na de warme Middeleeuwen was er weer een kleine ijstijd die zo'n 400 jaar duurde, waarna de temperatuur opnieuw steeg tot vandaag. Ondanks alle rampberichten van onheilsprofeten bleek recent uit nieuw onderzoek van de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA dat het ijs op Antarctica sneller groeit dan het smelt.

Dit onderzoek spreekt bevindingen tegen van het laatste klimaatrapport van het VN-klimaatpanel dat stelt dat Antarctica ijs verliest. Men kan zich dan ook de vraag stellen hoe accuraat dit VN-klimaatrapport dan eigenlijk is.

Nu, hoe belangrijk het klimaat ook is, het is dus geenszins zeker dat de veranderingen door toedoen van de mens worden veroorzaakt. Bovendien betreft dit een globaal debat dat in feite het provinciaal niveau ruimschoots overstijgt. Ik pleit er dan ook voor om de 250.000 euro per jaar aan extra middelen die de provincie voorziet tot het einde van de legislatuur ter oprichting van een zogenaamd klimaatfonds samen met de vier extra voltijds equivalenten aan personeel te schrappen of om deze middelen ten hoogste te gebruiken voor het versneld aankopen van bossen en het behoud van open groene ruimten in onze provincie.

De heer voorzitter

Meneer Scheire.

De heer Scheire

Dank u, de heer de voorzitter. Collega's, het klimaatplan 2050 is een zeer ambitieus plan. De provincie zet daar ook aanzienlijke financiële middelen tegenover. Binnen dit plan zijn echter een aantal actoren een onmisbare schakel om dit plan te doen slagen. In de brochure Klimaatgezond Oost-Vlaanderen lezen we: we willen intensief samenwerken met Oost-Vlaamse gemeenten, bedrijven, organisaties en inwoners om de ambitieuze doelstelling te halen. We zullen stimuleren en coördineren en met kennis van zaken oplossingen aanreiken. Dit is een voorbeeld van wat tot het takenpakket van de provincie zal behoren in de toekomst. Tot op vandaag zijn echter slechts de helft van de Oost-Vlaamse gemeenten toegetreten tot het burgemeestersconvenant in het kader van het SEAP, het Sustainable Energy Action Plan. De provincie heeft in mei 2014 samen met Eandis ook nog een engagementverklaring ondertekend in het kader van dit convenant. Op 1 juli 2015 waren minder dan de helft van de 65 gemeenten of steden toegetreten. 8 steden en 17 gemeenten hebben het convenant ondertekend of beslist dit te zullen doen. Samen vormen zij de helft van de oppervlakte van de provincie, huisvesten zij 59 procent van de Oost-Vlaamse inwoners en veroorzaken zij 63 procent van de totale CO₂-uitstoot. Maar waarom zijn er nog zoveel ontbrekende schakels in Oost-Vlaanderen, zijn er zo weinig gemeenten tot dit convenant toegetreten? Welke financiële of personele middelen gaat de provincie inzetten om de ontbrekende gemeenten aan te zetten om toe te treden? De klimaatopwarming eindigt ten slotte niet aan de grens van de grote steden. Dank u.

De heer Peleman

Dank u wel, voorzitter. Beste collega's, begin september stelde de provincie Oost-Vlaanderen haar engagement in de strijd tegen de klimaatverandering op scherp met haar plan om volledig klimaatneutraal te worden tegen 2050. Ze geeft hiermee een bijzonder krachtig signaal waarvan sommige hogere overheden in dit land heden ten dage nog wat kunnen leren, maar nam ook een bijzonder ambitieuze doelstelling op zich. Deze zal naast een mentaliteitswijziging ook een grondige herziening van het te voeren beleid vereisen, wil ze uitdraaien op een succesverhaal. Nu, een eerste aanzet hiertoe vinden we terug in het klimaatactieplan 2020, wat tezamen met het eigenlijke klimaatplan door deze raad werd goedgekeurd en een reeks maatregelen oplijst die tegen 2020 zouden moeten worden doorgevoerd. Nu, aangezien een groot deel van de tijd die ons tot 2020 rest samenvalt met de duur van dit meerjarenplan duiken een groot aantal van de acties die in het klimaatactieplan werden voorgesteld op als prioritaire doelstelling binnen het meerjarenplan en zelfs binnen het budget 2016. Nu, voor een van die prioritaire doelstellingen lopen de ambities van het meerjarenplan enerzijds en het klimaatactieplan 2020 anderzijds opvallend uiteen. Het zal u niet verbazen dat juist daarover mijn vraag zal gaan. Het klimaatactieplan onderkent namelijk meermaals en vrij expliciet het belang van een actief provinciaal beleid om nieuwe infrastructuurprojecten te sturen richting hogere duurzaamheid en een zo laag mogelijke impact op het milieu. En dit best al vanaf de ontwerp- of de planfase. Hiertoe heeft de deputatie immers een krachtig middel in handen vanuit haar bevoegdheid als vergunningsverlener.

Zo vermeldt het actieplan bijvoorbeeld in het bijzonder voor de keuze en de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen de cruciale rol die een doordacht vergunningenbeleid kan spelen bij het streven naar een duurzaam gebouwenpark, een maximale lokale productie van hernieuwbare energie en een evenwichtige ruimtelijke planning. Nu, tot daar het actieplan. In het meerjarenplan 2014-2019 zoals het hier opnieuw voorligt, vinden we op het eerste gezicht een zeer gelijkaardige filosofie terug in de prioritairere doelstelling 'aspecten van rationeel energie- en waterverbruik bij de milieuvergunningverlening meenemen'. Hier knelt echter het schoentje, want voor het derde jaar op rij komt de concrete actie onder dit punt niet verder dan, en ik citeer: 'het verder uitbouwen van de netwerking van provinciale milieuvergunningcommissies'. Daar blijft het voorlopig bij. Naar mijn mening lopen de ambities van het meerjarenplan dus achter op die van het recentere klimaatactieplan. Vandaar mijn volgende vragen. Hoe zal het verdere netwerken van de milieuvergunningcommissies er concreet toe bijdragen dat duurzaamheidsvereisten een grotere rol gaan spelen bij de verlening van milieuvergunningen? Zal de deputatie of de administratie in haar opdracht misschien doelgericht bijsturen bij de behandeling van voorliggende dossiers? En ten tweede, gezien een grote overlap van de duur van dit meerjarenplan en de realisatietermijn van het klimaatactieplan 2020: heeft de deputatie op korte termijn reeds ambities voor het hervormen van de milieuvergunningvoorwaarden, zoals dat vooropgesteld werd in het actieplan? Hoe ver staat concreet de uitwerking daarvan, bijvoorbeeld in de vorm van een nieuw reglement of een verstrengd reglement? En kunnen we de resultaten daarvan binnenkort in deze raad verwachten? Dank u wel.

De heer voorzitter

Mevrouw Van Keymolen.

Mevrouw Van Keymolen

Dank u wel, geachte voorzitter. Gedeputeerden, beste collega's. klimaatgezond of klimaatneutraal in 2050, dat is de ambitie van de provincie Oost-Vlaanderen. Er is hier al heel wat over gezegd door de collega's en ook door de deputatie. Het is duidelijk dat men daarin enorm van mening kan verschillen, zowel in de inzet van middelen als in het belang dat men eraan wil hechten. Maar ik wil toch wel zeggen dat ik met stijgende verbazing heb geluisterd naar de tussenkomst van de heer Herman. Ik dacht even: nu komt het, dit is een grap, maar het was jammer genoeg geen grap. Maar goed, het is een democratie en iedereen mag hier zijn gedachte zeggen. Het klimaatplan werkt rond vijf speerpunten. Een van die speerpunten zijn klimaatgezonde en aangename woonomgevingen. Hier liggen nog wel wat kansen. Ik denk concreet aan scholen. In 2014 organiseerden ARGUS, KBC, Klasse en Cera het project Pimp je speelplaats. Cera wil maatschappelijk relevante projecten initiëren maar zoekt daarna partners die het project van hen kunnen overnemen. Scholen konden een dossier indienen om hun speelplaats avontuurlijker en natuurrijker te maken. De oproep was een groot succes. Er waren 516 ingediende dossiers voor slechts 17 laureaten. Dit succes is niet onterecht, want kinderen spenderen heel wat tijd op school. Recent onderzoek heeft ook uitgewezen dat meer groen op school leidt tot betere ontwikkeling en er zijn nog meer onderzoeken daaromtrent gebeurd. Avontuurlijke en natuurrijke speelplaatsen bieden tal van positieve effecten, zoals gevarieerde speelkansen om te bewegen en om rustig bezig te zijn. Ook dagelijks contact met de natuur en minder negatief gedrag zoals pesten. Groene speelplaatsen kunnen daarenboven interessante ecosysteemdiensten leveren, zoals educatie, recreatie, luchtzuivering, geluidsreductie, lokale voedselproductie, bestuiving en zo kunnen zij kleine stapstenen vormen voor het groene netwerk in bebouwde omgevingen. Met andere woorden: naast educatieve winst wordt ook aandacht besteed aan milieu- en/of natuurwinst. Dit kan gaan over bijvoorbeeld regenwaterbuffering via een poel, werken met inheems soorten, vermijden van pesticideverbruik, materiaalkeuze, energiegebruik. Dit resulteert dan in CO₂-winst en behoud van biodiversiteit. Dat zijn belangrijke punten in het Oost-Vlaams klimaatplan. Een groene speelruimte verbetert ook de leefkwaliteit in de buurt, de luchtkwaliteit, temperatuur, geluidshinder. Is de speelplaats ook toegankelijk voor de buurt, dan kan ze een motor worden voor ontmoeting en sociale contacten. Bij schooldirecties, leerkrachten en oudercomités leeft enthousiasme voor de vergroening voor hun schoolspeelplaats, maar ze hebben vooral behoefte aan ondersteuning voor het concreet maken van de ideeën, voor het begeleiden in het proces, het ontwerpen van de plannen en uiteraard ook aan middelen voor terreinrealisaties. Daar is de provincie perfect voor geplaatst. Als we trouwens eens gaan gluren bij de bureaus, dan zien we dat veel andere provincies al subsidies geven voor het vergroenen van speelplaatsen. In sommige provincies is dit gekoppeld aan MOS, Milieuzorg Op School.

Jullie kennen dat uiteraard allemaal. In andere provincies is er een samenwerking met de Regionale Landschappen, bijvoorbeeld in Antwerpen. NME (Natuur- en milieueducatie) en MOS zijn en blijven grondgebonden bevoegdheden. De provincie blijft ook na 2017 gangmaker voor het flankerend onderwijsbeleid. Dus een warme oproep om ook in de provincie Oost-Vlaanderen in te zetten op het vergroenen van speelplaatsen. Dank u.

De heer voorzitter

Mevrouw Buysse.

Mevrouw Buysse

Dank u, voorzitter. Beste collega's, een van de vijf speerpunten binnen het klimaatplan is werken rond groene energie van eigen bodem. Het zou leuk zijn als we dit speerpunt ook concreet vorm kunnen geven binnen onze recreatieparken. Op deze manier zou deze thematiek mooi ontsloten kunnen worden naar de Oost-Vlaamse inwoners. In het kader van innovatie, klimaatbeheersing en educatie zou het naar mijn idee goed zijn om in te zetten op innovatieve projecten in recreatieparken. Ik denk bijvoorbeeld aan alternatieve windmolens, zoals de windboom. Het is een Frans windenergiesysteem in de vorm van een boom. De blaadjes werken als kleine windturbines en bieden de eigenaar energie en autonomie. Dankzij de draaiende blaadjes en het 360 graden-concept kan de windboom alle voorbijkomende windstromen opvangen. Dankzij zijn bijzonder lichte turbines komen de blaadjes van de windbomen erg snel in beweging. Hierdoor kan hij bijna 250 dagen per jaar energie produceren in plaats van de gebruikelijke 100 à 110 dagen. Dat levert een goede jaarproductie op. De windboom pakt bovendien uit met een prachtig design en is visueel bijzonder aantrekkelijk. Hij kan overal geplant worden en is volledig in harmonie met zijn omgeving. In een recreatiepark zou hij ten volle tot zijn recht kunnen komen en het kan dienen als extra trekpleister. Dit is een van de voorbeelden. Een ander voorbeeld zijn natuurlijk ook zonnepanelen in de vorm van zonnebloemen of andere bloemen. Het zijn twee voorbeelden van toepassingen die ik hier geef waarbij alternatieve energie opgewekt wordt, maar waarbij tevens voor een attractie wordt gezorgd. Ik dacht, dit is eens wat anders dan een grote schommel of een klimrek. Er bestaan wellicht nog vele andere voorbeelden die in dat plaatje passen. Op die manier kunnen natuur, technologie en milieu- en energiebehoefte met elkaar verzoend worden. Bovendien kunnen ze dienen als voorbeelden binnen een educatieproject dat kan uitgewerkt worden voor de middelbare scholen bijvoorbeeld. Daardoor kunnen we als provincie ook voldoen aan onze opdracht van bewustwording en educatie in het kader van ons klimaatplan. Dank u.

De heer voorzitter

Meneer Boels.

De heer Boels

Dank u, voorzitter. Beste mederaadsleden, bij de eerste lezing is het jullie misschien niet opgevallen, maar ik vermoed dat bij het grondig herlezen of een tweede of derde lezing van het meerjarenplan 2014-2019 en het budget 2016 zeker op pagina 7 van de inleiding is opgevallen dat de provincie streeft naar nog meer bouwadvies in samenwerking met de Oost-Vlaamse gemeenten en zal starten met de uitbouwen van renovatieadvies aan huis. Momenteel, collega's, wordt in 53 van de 65 gemeenten van onze provincie gratis voorzien van bouw- en renovatieadvies, zelfs aan huis. In de andere gemeenten, de 12 dus, kost bouwadvies 68 euro om 1,5 uur degelijk en onafhankelijk advies te krijgen. In onze streek het Meetjesland hebben we Woonwijzer Meetjesland, dat samen met tien of twaalf gemeenten het sociaal advies en ook het renovatie- en bouwadvies meegeeft. Wij onderschrijven het belang van deze werking en van de bestaande initiatieven. Deze werking wordt ook gesteund en gefinancierd door de Vlaamse gemeenschap, door onze provincie en door de gemeenten. Het is ons nu niet duidelijk of de provincie hier een nieuw instituut of nieuwe instantie wenst op te richten dat zelf renovatieadvies zal geven. We vinden het goed dat de provinciale bestaande zaken zoals de Woonwijzer hard worden gesteund in deze materie, dus dat de provincie haar ondersteunend werk en de bijstand aan de gemeenten en de bestaande organisaties verleent.

Maar het kan niet onze bedoeling zijn om nieuwe initiatieven te nemen en zo in concurrentie te treden met de bestaande instellingen en initiatieven gesponsord door onze provincie zelf. Vergeten we ook niet dat met een enkele tik op de website renovatie een tsunami van zelfstandigen zijn diensten aanbeveelt? Mijn vraag is dus tweeledig. Eén. Zien we straks de ambtenaren van de provincie Getuige van Jehova-gewijs aanbellen bij elke bouwvallige woning of schuinhellende dakgoot? Of ten tweede. Zal men wat bestaat en goed is verder uitbouwen en een degelijke samenwerking steunen? Gelieve verduidelijking te geven.

De heer voorzitter

Goed. Mevrouw Buysse.

Mevrouw Buysse

Dank u. Beste collega's, de provincie Oost-Vlaanderen wil klimaatneutraal en klimaatbestendig vormen tegen 2050. Dit is hier vandaag al meermaals herhaald. Wonen is verantwoordelijk voor een derde van de CO₂-uitstoot op het grondgebied van Oost-Vlaanderen. Een belangrijke uitdaging en prioriteit in het klimaatplan is het realiseren van een inhaalbeweging voor de energierenovatie van woningen. Inderdaad, we hebben ook gelezen dat in de toekomst de provincie bouwadvies wil geven aan burgers in de vorm van renovatieadvies aan huis. Ze wil het aantal adviezen sterk verhogen en wil de samenwerking met de gemeenten uitbreiden met het oog op een gebiedsdekkend bereik. Mijn collega heeft daarnet al op gealludeerd. Woonwijzer Meetjesland doet dat inderdaad op dit moment, in het Meetjesland uiteraard. Maar we hebben ook vernomen dat wegens de bezuinigingen door Vlaanderen Woonwijzer Meetjesland dat eigenlijk zelf niet meer zal kunnen doen ten dienste van de gemeenten. Of tenminste niet gratis. Het is naar mijn idee ook een enorme meerwaarde om bij de mensen ter plaatse te gaan om kwaliteitsvol renovatieadvies te kunnen geven. Het gaat dan werkelijk om advies op maat voor de plannen op papier staan. Ik ben er tevens van overtuigd dat mensen op basis van onafhankelijke informatie gemakkelijker zullen beslissen om te investeren in duurzame oplossingen inzake isoleren, verwarmen, waterverbruik, hernieuwbare energie en dergelijke. Echter, als mijn informatie correct is, is het advies voor de burgers gratis, maar dient de gemeente waar de persoon zijn vorming heeft, een deel van de kosten te dragen. Rekening houdend met de financiële druk die rust op de gemeenten lijkt mij dat geen goede keuze. Het zal naar mijn idee ervoor zorgen dat de gemeenten het aantal adviezen per jaar zullen beperken of de hoogte van de tussenkomsten zullen beperken. Dit zou kunnen betekenen dat de doelstelling niet of onvolledig wordt behaald. Bovendien lijkt het mij niet correct om de kosten voor acties verbonden aan de provinciale doelstelling door te schuiven naar een ander niveau. De gemeenten krijgen nu al vaak extra taken opgelegd door de federale en Vlaamse overheid waar geen extra middelen tegenover staan. Kan de deputatie ermee akkoord gaan dat de volledige kosten worden gedragen door de provincie? Dank u.

De heer voorzitter

Dan luisteren we naar meneer De Roo.

De heer De Roo

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik had een korte vraag. Ik zal proberen ze nog wat korter te stellen, want ik merk dat ze al gesteld is. Meneer De Vis komt er ook op terug. Het gaat over de Regionale Landschappen waarvan men verwacht dat ze werkzaam zouden zijn, gebiedsdekkend over gans de provincie. Mijn vraag. De Regionale Landschappen hebben er hun twijfels over of er voldoende middelen voorzien zijn. Want als de soep te dun wordt, wordt ze niet meer gesmaakt. Dank u.

De heer voorzitter

Daarbij aansluitend meneer De Vis.

De heer De Vis

Dank u, meneer de voorzitter. Inderdaad, wat de collega aanbrengt. Afijn, ik wil het toch iets ruimer aanbrengen in deze raad. Vooreerst, ik heb goed geluisterd naar wat mevrouw Gillis naar voren gebracht heeft. Ze weet altijd begeistert te spreken over het milieu en het landschap. Ik waardeer dat ten zeerste, met vele mensen hier in de raad. Meneer Herman, ik zou zeggen: Steve, ik ga u voortaan met Thomas aanspreken, de ongelovige Thomas. Het is toch wel cru dat u eigenlijk alles in twijfel trekt wat het klimaat betreft. Maar goed, tot daar toe.

Ik ga het houden bij de Regionale Landschappen. Collega's, we hebben drie erkende Regionale Landschappen in Oost-Vlaanderen. Nu zijn er 43 gemeenten die er deel van uitmaken. Ze hebben ongeveer 55 procent van het provinciaal grondgebied. Het is de interne staats hervorming, het groenboek, het witboek met behoud van de uitgangspunten van het uitvoeringsdecreet van 1981. De Regionale Landschappen differentiëren het Vlaams beleid op streekniveau. Denk maar aan de rol als coördinator, stimulator, kwaliteitsbewaker en zo verder. Het is een goede zaak – en hier verschillen we dan wel breed – dat er geen nieuwe Regionale Landschappen worden opgericht en dat men poogt de bestaande uit te breiden met de gemeenten die nog niet zijn aangesloten. De drie maal 10.000 euro voorzien in het budget 2016 zal ontoereikend zijn om de Regionale Landschappen gebiedsdekkend te maken. Moet de provincie niet meer extra middelen inzetten, en ik verwijs dan naar de doelstellingen van het klimaatplan, en vooral een scherpere afstemming van nieuwe initiatieven doorvoeren? Een betere afstemming van onder andere stads- en regionale parkbossen, natuurparken, landschapsparken, plattelandsregio's, groene schoolterreinen, noem maar op, is noodzakelijk om een evenwicht in middelen en mensen en ook de sterkte van het instrument te behouden. Een scherper en duurzamer samenwerkingsverband wat nog altijd een Regionaal Landschap is, is eigenlijk een extra return aan de aangesloten gemeenten. Hier verwijs ik naar de moeilijkheid waarmee de gemeenten en onze burgemeesters het convenanten wensen te ondertekenen. We moeten ook iets aanbieden aan de gemeenten. Het mag geen lege doos zijn. In die zin is die extra return van belang. Het kan eveneens dienen als motivatie om toe te treden voor de gemeenten die nog geen lid zijn van het Regionaal Landschap. Tot zover mijn bedenking.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Dauwe

Meneer de voorzitter, meneer de griffier, achtbare collega's. Mevrouw Gillis, wat uw eerste vraag betreft. Het klimaatactieplan voorziet inderdaad vijf speerpunten waarvoor 250.000 euro extra wordt voorzien op de begroting, als ook vier nieuwe personeelsleden die we zullen aantrekken vanuit de domeinen Persoonsgebonden materies. Die speerpunten kent u: een zelfvoorzienende provincie op het vlak van energie, een klimaatgezonde woonomgeving, een klimaatbestendig landschap, vooral ook een slimme mobiliteit en een toekomstgerichte economie waar klimaat werkt. Het is de bedoeling om deze middelen in te zetten op specifieke doelgerichte acties waarbij de provinciale herkenbaarheid en het impact op het klimaat maximaal is en waarvoor momenteel nog geen of weinig budget beschikbaar was. Of het bedrag van 250.000 euro per jaar zal volstaan, is momenteel niet exact in te schatten. Maar belangrijk is om te melden dat naast dit bedrag ook de bestaande reguliere middelen worden ingeschat. Bijvoorbeeld voor de verwerving van terreinen, integraal waterbeheer, gestroomlijnd waterschap, ruimtelijke planning, duurzaam bouwen, aanleg van fietssnelwegen enzovoort, zodat de ingezette middelen veel hoger zijn dan de 250.000 euro extra waarvan hier sprake is. Naast die 250.000 euro extra wordt trouwens ook gezocht naar andere financieringen, bijvoorbeeld Europese subsidieprogramma's.

Ten tweede, met betrekking tot uw vraag over Regionale Landschappen en bosgroepen, ik zal daar straks met uw goedkeuring verder op ingaan naar aanleiding van de vragen van collega's De Roo en De Vis. Uw vraag lijkt op die van uw collega's.

Ten derde, u heeft een vraag gesteld over de 5.000 euro voor kleine landschapselementen. Het betreft hier een extra budget boven de reeds bestaande 25.000 euro, bestemd voor de subsidie van particulieren voor het onderhoud en het aanleggen van knotbomen en amfibiepoelen. Dus het is in totaal 30.000 euro.

Dat schijnt volgens onze eigen diensten ruim te volstaan om de aanvragen betreffende die zaken te kunnen inwilligen.

Ten vierde. U heeft eveneens een vraag over het stopzetten van subsidiering aan natuurverenigingen. Vroeger konden die inderdaad subsidie krijgen voor de uitvoering van soortenbeschermingsprojecten. Hiervoor werd indertijd een subsidiereglement opgemaakt. Dit reglement werd inderdaad stopgezet. Het voorziene bedrag werd behouden, maar herverdeeld naar onze Regionale Landschappen, elk 25.000 euro en de bosgroepen elk 10.000 euro extra, waarbij de mogelijkheid werd opengelaten voor natuurverenigingen om langs die weg gelijkaardige soortenbeschermingsprojecten uit te voeren met een focus op de provinciaal prioritair geachte soorten.

Ten vijfde zegt u dat in het budget nergens cijfers terug te vinden zijn over de aankoop van aanplantingen en bos. Nu, voor de aankoop van natuur- en bosgebieden werd een budget voorzien van 150.000 euro per jaar. Ik kan u zeggen dat vorige week in de deputatie voor 38.000 euro gronden werden aangekocht om te bebossen. Gedeputeerde Vercamer wijst er mij zojuist op dat in de deputatie van morgen andermaal 45.000 euro, dat is bijna wekelijks, voorzien wordt voor de aankoop van terreinen voor bijkomende nieuwe bebossing. Daarenboven, aan het bedrag van 50.000 euro zal toegevoegd worden een bedrag dat voorzien wordt voor geplande aankopen in het kader van natuur- en landinrichtingsprojecten. Ik denk dan aan Melsenbeek, landinrichtingsproject Schelde-Leie enzovoort. Dus dat is extra. Aanplantingen zelf kunnen worden gefinancierd op het begrotingsartikel Groot onderhoud diverse natuurdomeinen, waar eveneens supplementair een bedrag van 50.000 euro voorzien is.

Ten zesde vraagt u naar de stand van zaken van aanplantingen in het Parkbos. Het Parkbos is inderdaad ongeveer 1.200 ha groot, waarvan ongeveer 340 ha wordt ingericht als bos of natuurgebied. Er dient inderdaad ongeveer 300 ha ingericht te worden als bos en natuurgebied. De werkgroep Parkbos is daarmee bezig en dat gaat goed vooruit. Met andere woorden:

1. De boskern Grand Noble van ongeveer 80 ha naast de stad Gent, naast onze hoofdstad, is intussen volledig ingericht en bebost op twee jaar tijd.
2. De Vallei van de Rosdambeek van ongeveer 46 ha is reeds voor 30 ha ingericht en bebost.
3. Het deelgebied Hemelrijk, 27 ha groot, waarvan na dit winterseizoen 20 ha ingericht zal zijn en volledig bebost zal zijn.
4. In het bufferbos in Zwijnaarde wordt deze winter 1,5 à 2 ha aangeplant, naast de ongeveer 0,5 ha die reeds eerder werd aangeplant.
5. Het Spoorbos van 6,5 ha, daarvan wordt deze winter ongeveer 5 ha aangeplant of spontaan verlost.
6. In het zogenaamde 't Kruisken in De Pinte werd ook reeds 3 à 4 ha bebost. Deze winter wordt nog een hele zone aangeplant, maar de exacte oppervlakte hiervan is op dit moment nog niet bekend.
7. Centraal in Scheldevelde zal een belangrijk deel van de boskern spontaan verlost worden. Hier wordt een grote wastine van bijna 30 ha aangelegd. We wachten nog steeds op enkele grondverwervingen om deze wastine volledig te kunnen inrichten. De ontwikkeling van het speelbos in Scheldevelde is afhankelijk van het overleg met de huidige gebruiker. Hier is ongeveer 16,5 ha voorzien om te bebossen.

De volgende zes deelgebieden moeten nog ingericht worden:

1. Het portaal Maaltebruggepark. Hier is maar een kleine oppervlakte bijkomende bebossing voorzien, maar dit park is al grotendeels bebost.
2. Het bufferbos Zwijnaarde. Daar is de inrichting voorzien in 2018.
3. Het zogenaamde portaal en de boskern De Ghellinck. De ontwikkeling van deze zone staat *on hold*, gelet op de munitieproblematiek in de grond.
4. Het portaal Den Beer. De aanleg wordt voorzien in 2016, dus volgend jaar.
5. De boskern Scheldevelde. De aanleg, het is al gezegd, wordt voorzien in 2017.
6. Het Speelbos Scheldevelde. Daar is de aanleg wat nog niet gebeurd is voorzien in 2016, maar de grondverwerving, zoals ik zojuist mocht zeggen, is nog niet volledig rond.

Onze collega Herman heeft een aantal kritische bemerkingen op het klimaatplan. Ik moet zeggen dat natuurlijk de klimaatwijziging en de gevolgen daarvan op brede schaal nu al voelbaar zijn. Wat de oorzaak is, dat laat ik het midden.

Maar in elk geval, iedere wereldburger zal daardoor getroffen worden. Het extreme weer, de voedselonzekeerheid, de overstromingen – u weet, u hebt het gelezen, dat 2015 waarschijnlijk het warmste jaar is ooit sinds de opmetingen. Het is duidelijk dat de mens daar zeker en vast, al was het voor een groot deel, toch de hand in heeft. De eerste slachtoffers zijn volgens het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) niet alleen de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in het zuiden, maar ook wij hier zullen daar duidelijk de gevolgen van hebben. Het IPCC is een organisatie van de Verenigde Naties die opgericht wordt, zoals u weet, in 1988, om de risico's van klimaatverandering te evalueren. Dit panel bestaat uit honderden experts uit de hele wereld, universitaire onderzoekscentra, ondernemingen, milieuorganisaties enzovoort. Zij maken een evaluatie van de beschikbare wetenschappelijke, technische en socio-economische informatie in verband met klimaatveranderingen. Welnu, van deze informatie gaat de provincie uit om haar klimaatplan te ontwikkelen. Ze heeft deze samen met gegevens van het KNMI gebruikt om ook de gevolgen van de klimaatverandering op haar grondgebied, dus in Oost-Vlaanderen, te schetsen. Op 2 september 2015, dus onlangs, werd het provinciale klimaatplan door u allemaal goedgekeurd. Dit klimaatplan is ontwikkeld in overleg met diverse provinciale diensten. Door deze planmatige aanpak zal vanuit de verschillende beleidsdomeinen op een efficiënte en gecoördineerde manier ingezet worden op de volgende vijf speerpunten om de klimaatdoelstellingen te halen. Ik heb ze zojuist al genoemd in het kader van de vraag van collega Gillis. Groene energie van eigen bodem, woonomgeving, klimaatbewust, bestendige landschappen, minder vervuilende kilometers en een klimaat-innovatieve economie. De uitvoering van deze speerpunten zal enerzijds de uitstoot van broeikasgassen terugdringen (mitigatie) en anderzijds de klimaatgevolgen zo goed als mogelijk opvangen (adaptatie). De uitgetekende klimaatbeleidsdoelstellingen zullen tegelijkertijd uitvoering geven aan tal van andere provinciale doelstellingen inzake ruimte, mobiliteit, economie, energie, efficiency enzovoort.

Enkele acties zijn bijvoorbeeld het ontwikkelen en herstellen van natuur en bosgebieden, daar zijn we dus volop mee bezig, en het verzwaren van de open ruimte door kernversterking. Met uw goedvinden zal collega Hertog antwoorden op de volgende vraag van meneer Scheire. Dan zal ik overgaan tot de vraag van collega Peleman betreffende energie- en waterverbruik. Wat kunnen de milieuvergunningen en de vergunningscommissie in dat verband doen? U weet dat de deputatie door het milieuvergunningsdecreet de bevoegdheid heeft om te beslissen over de milieuvergunningsaanvragen voor de klasse I-bedrijven en om in beroep te oordelen over de klasse II-bedrijven. Vergunningverlening is een afwegingsproces tussen uiteenlopende belangen. Private belangen voor bedrijven en omwonenden, tussen individuele economische belangen en het publieke belang van de samenleving. Tussen tewerkstelling en gezondheid, veiligheid en rust. En natuurlijk ook milieuhygiënische belangen, zoals duurzaam energie- en waterverbruik. De milieuhygiënische randvoorwaarden van het VLAREM II zijn hierbij een belangrijk uitgangspunt. Nu, voor dat afwegingsproces is er nood aan een technische en wetenschappelijk onderbouwde analyse van de mogelijke milieueffecten en veiligheidsrisico's van de aangevraagde projecten. Dat gebeurt door onze provinciale milieuvergunningscommissie. Hier wordt de bestaande knowhow, de deskundigheid van alle adviserende instanties gebundeld, waardoor men met gedegen kennis en ervaring in een milieudossier kan adviseren. De provinciale milieuvergunningscommissie bestaat vandaag meer dan twintig jaar. Ze heeft als voornaamste taak de deputatie te adviseren over de ingediend milieuaanvragen en over de beroepen tegen de beslissingen van de schepencolleges. Dat is in iedere Vlaamse provincie zo. Elke provincie heeft een milieuvergunningscommissie. Periodiek wordt er tussen die commissies overlegd met de bedoeling elkaar te informeren en de nieuwe regelgeving te bediscussiëren of te implementeren. Deze VLAREM-terreinen omvatten een aanpassing van de VLAREM-regelgeving in uitvoering van de nieuwe Europese richtlijn, nieuwe BBT's (Best Beschikbare Technieken) voor industriële processen en ook in afstemming met andere decretale natuur- en milieuregelgevingen. Ook wordt er informatie uitgewisseld over elkaars beleidsplannen, onder meer over het provinciale windplan en het klimaatplan, en over de uitvoering hiervan via het vergunningsbeleid. In uitvoering van de bepalingen van het decreet, het integraal waterbeleid waarover u spreekt, dient bij elke beslissing over een milieuvergunningsaanvraag een watertoets te worden uitgevoerd. Die houdt in de eerste plaats in dat wordt nagegaan of het aangevraagde project gelegen is in een overstromingsgebied en of het project nadelige effecten zou kunnen veroorzaken op het overstromingsrisico voor de brede omgeving. Naast de algemene en sectorale milieuvorwaarden van VLAREM II worden ook bijzondere vergunningsvoorwaarden opgelegd om een duurzaam waterbeleid na te streven. Ik zal er enkele opnoemen. De opvang en het gebruik van regenwater in verband met sanitaire installaties en/of als reinigingswater. De afbouw van laagwaardige toepassingen van grondwater, vooral voor winningen uit diepere grondlagen, waarbij de bedrijven gestimuleerd worden om over te schakelen naar freatische winningen, winningen uit de bovenste watervoerende laag, of naar het gebruik van opgevangen water. Kortom, in de milieuvergunning worden heel wat voorwaarden opgenomen om te streven naar een duurzaam waterbeleid in onze provincie.

In bepaalde gevallen wordt soms het gebied zelfs van de aangevraagde lozingen of grondwateronttrekkingen beperkt, of wordt de vergunning in de tijd beperkt, waarbij de bedrijven worden gestimuleerd tot het zoeken van alternatieve oplossingen.

U sprak ook over duurzaam energiebeleid. Inderdaad, bij een milieuvergunningverlening wordt ook ruim aandacht besteed aan het energieaspect en aan de emissie van broeikasgassen, zoals koolstofdioxide. Daarnaast zijn er nog de talrijke milieuvergunningaanvragen over windturbines die in de loop van de voorbije jaren door onze deputatie zijn behandeld. De laatste maanden zijn er ook milieuvergunningaanvragen ingediend voor WKK's (warmte-krachtkoppelingen) bij een aantal Oost-Vlaamse glastuinbedrijven. Bij deze aanvragen dient tevens een goedgekeurd monitoringplan te worden gevoerd, een plan waarin duidelijk is omschreven welke emissiebronnen er op de inrichting aanwezig zijn en hoe deze worden gemonitord, eventueel via continue emissiemetingen. Ook gaat de afdeling Lucht na of het bedrijf voldoende emissierechten heeft. Op basis van het advies van de Vlaamse afdeling Lucht worden desgevallend bijzondere milieuvoorwaarden in de milieuvergunning opgenomen. Bedrijven worden via de milieuvergunning gestimuleerd tot het plaatsen van duurzame energiesystemen voor het produceren van eigen elektriciteit. Een mooi voorbeeld daarvan zijn de maatregelen bij landbouwbedrijven voor de mestverwerking. Na overleg met de dienst Landbouw en platteland worden hieromtrent aandachtspunten in de vergunning opgenomen. De deputatie volgt deze aanbevelingen quasi altijd.

Ten slotte, beste collega's, wat de cijfers betreft over het aantal windturbines vergund door onze deputatie sinds 2001. Wel, de eerste milieuvergunningaanvragen werden ingediend in 2001. Daarna was er een gestage stijging van het aantal aanvragen door meerdere projectontwikkelaars. Ondertussen heeft de deputatie van Oost-Vlaanderen circa 150 windturbines vergund. Niet bijgerekend bijvoorbeeld degene die morgen in de deputatie voor vergunning zijn ingediend. Dat komt overeen met een vergund elektrisch vermogen van circa 480 MW. Het komt mij dan ook voor om hier, en ik mag zeggen enigszins trots, te mogen stellen dat onze provincie in Vlaanderen het hoogst scoort wat het aantal vergunde windmolens betreft en dat ook de deputatie in het raam van het vergunningsbeleid duidelijk streeft naar een duurzaam energiebeleid.

Wat de vraag betreft van raadslid Van Keymolen over de groene speelplaatsen is het zo, dat momenteel reeds enkele vergroeningsprojecten gerealiseerd worden met de reguliere middelen van de dienst. Deze kunnen als pilotprojecten beschouwd worden. En ook inhoudelijk en pedagogisch wordt het project Vergroening vanuit de dienst opgevolgd en uitgewerkt. Het is inderdaad belangrijk. De pedagogische meerwaarde en het gegarandeerd educatief succes van vergroening op de school zorgt voor een continue vraag vanuit de scholen. Deze vragen werden geïnventariseerd. Om op deze vragen een eerste antwoord te kunnen bieden, werden reeds vormingen georganiseerd. Er staan voor 2016 nog meer vormingen op het programma. Na deze voorbereidende fase is de volgende stap inderdaad een financiële ondersteuning. Wij gaan deze vragen meenemen bij de verdere besprekingen in deze dossiers. Ik kan zeggen dat na 2017, wanneer er andere accenten worden gelegd, deze voorstellen waarschijnlijk voor goedkeuring in aanmerking kunnen komen.

Wat de vraag van collega Boels betreft over het renovatieadvies aan huis zou ik kunnen antwoorden dat het Oost-Vlaams Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen een jarenlange ervaring heeft met het geven van duurzaam bouwadvies in samenwerking met de MilieuAdviesWinkel, Woonwijzer Meetjesland en de eigen diensten van steden en gemeenten. Via dat advies krijgen particulieren onafhankelijke informatie en advies op maat over de mogelijkheden om hun bouwplannen of verbouwplannen duurzamer te maken. De provincie werkt daarvoor nauw samen met andere organisaties die duurzaam bouwadvies aanbieden, zoals Woonwijzer Meetjesland. Het is nooit de bedoeling geweest in concurrentie te treden, maar wel om het aanbod in de provincie te stroomlijnen en te versterken. Alle zinvolle initiatieven ter zake van diverse organisaties worden door het Oost-Vlaamse steunpunt mee gepromoot. Het geven van het bouwadvies zit sinds 2013 vervat in de opdracht aanstellen van een externe dienstverlener voor adviesverlening aan derden en ondersteuning van het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen. Nu, de lopende opdracht werd gegund aan de MilieuAdviesWinkel. Die opdracht loopt tot 8 maart 2016. De MilieuAdviesWinkel werkt hiervoor samen met Woonwijzer Meetjesland in onderaanneming. Recent heeft Woonwijzer Meetjesland het advies duurzaam wonen en bouwen uit de standaard dienstverlening gehaald, gezien Vlaanderen haar subsidies aan Woonwijzer Meetjesland verlaagt. De gemeenten van het werkingsgebied hebben nu de mogelijkheid om aan te sluiten bij het aanbod van de provincie. Begin 2016 zal een nieuwe aanbesteding gebeuren voor het duurzaam bouwadvies en het renovatieadvies aan huis. Voor de uitvoering zal samengewerkt worden met alle mogelijke partners op het terrein.

De vraag, min of meer over hetzelfde onderwerp, van collega Buysse. Ook het bouwadvies dat de provincie vandaag aanbiedt, wordt deels gefinancierd door de gemeenten. Dat is zo. De provincie betaalt de helft van het bouwadvies voor alle inwoners van Oost-Vlaanderen. De stad of de gemeente kan vrijwillig de andere helft financieren en zo het bouwadvies gratis maken voor haar inwoners. De stad of gemeente wordt dan als actieve partner mee opgenomen in alle communicatie over dit initiatief en er worden in overleg eventueel zitdagen voorzien in de gemeente zelf. Een sessie van 1,5 uur bouwadvies, het is zojuist ook al gezegd door de collega, kost 136 euro inclusief 21 procent btw. Hiervan betaalt de gemeente de helft, of 68 euro. En in het geval de gemeente niet meefinanciert, dan betaalt de burger de resterende 68 euro. Misschien is dat te veel, maar op een totaal bouwbudget of verbouwbudget is dat een te verwaarlozen bedrag, volgens mijn bescheiden mening. Er zijn goede redenen om de gemeenten een deel te laten meebetalen. Waarom? Eén. Het succes van het bouwadvies hangt af van een groot stuk van de promotie door de gemeente zelf. Wanneer die gemeente moet betalen, zal ze geëngageerd zijn om dit bouwadvies beter te promoten. De gemeenten zelf een stukje laten meefinancieren vergroot als het ware de betrokkenheid. Ten tweede. De gemeente krijgt in ruil ook erkenbaarheid. Communicatiematerialen krijgt ze, en een kwalitatieve service in de gemeente zelf, bijvoorbeeld lokale zitdagen wat toch een pluspunt is voor de gemeente. Ten derde. Het bouw- en renovatieadvies geeft niet alleen uitvoering aan de provinciale doelstellingen, maar evenzeer aan de doelstellingen op gewestelijk en zelfs op gemeenteniveau. Bij onze contacten met gemeenten merken we dat er bij de gemeentebesturen zeer veel animo is om het bouwadvies mee te promoten. Ze zijn er fier op dat ze dat mogen doen en dat er veel interesse is voor het renovatieadvies aan huis. Voor het renovatieadvies is nog geen aanbesteding gebeurd. De raming is 280 euro per advies. Dat is allemaal relatief. Maar goed, iedereen moet betaald worden en we hebben ook maar een beperkt budget door de raad gestemd. Momenteel zijn we een Europees project Interreg Vlaanderen-Nederland aan het uitwerken onder de titel See2Do. In dit project worden gedeeltelijk middelen voorzien om het renovatieadvies aan huis te promoten. We verwachten dan ook een subsidie van een Europees project ervoor. Anderzijds is budget voorzien voor 2016. Hoe hier de verdeelsleutel juist zal liggen en welk bedrag de gemeenten zullen bijleggen, dat moet later nog worden beslist.

Ten slotte de gelijkaardige vragen van collega's De Roo en De Vis betreffende de Regionale Landschappen. Ook mevrouw Gillis heeft daarop gewezen in haar tussenkomst. Wel, onder gebiedsdekkende Regionale Landschappen wordt concreet verstaan dat op termijn elke Oost-Vlaamse gemeente een beroep moet kunnen doen van tenminste een aantal basisdiensten van een Regionaal Landschap. Nu deze organisaties onder de coördinatie van de provincie vallen en ze ook over het overgrote deel door de provincie zelf worden gefinancierd, is het voor het provinciale beleid essentieel dat deze goedwerkende organisaties volop als instrument voor het uitvoeren van een gebiedsgericht beleid kunnen worden ingezet en dit over het gehele grondgebied van deze provincie. Nog niet aangesloten gemeenten worden dan ook aangespoord om zich aan te sluiten en om aldus financieel een gemeentelijke bijdrage te leveren. Op de begroting van 2016 van de provincie is voor de cofinanciering van gerealiseerde gebiedsuitbreidingen bijkomend 30.000 euro voorgesteld. Daarnaast wordt de nu al essentiële financiering van de Regionale Landschappen vanuit de provincie voor basiswerking onverminderd behouden. De extra financiering van 30.000 euro om de beweging naar gebiedsuitbreiding mee te ondersteunen is inderdaad beperkt, maar toch niet onbelangrijk. Indien het bestaande financieringsmechanisme zou moeten worden doorgezet, is becijferd, maar dat zal u moeten goedkeuren, dat ongeveer 120.000 à 150.000 euro per Regionaal Landschap zou moeten voorzien worden. Dat is momenteel moeilijk. De budgettaire ruimte is niet voorzien. Er moet dus worden nagedacht over andere financieringsmechanismen. In het kader van de nieuwe provinciale bevoegdheid inzake erkenning, evaluatie en subsidiering van de Regionale Landschappen wordt momenteel met de coördinatoren en met de vertegenwoordigers van de raden van bestuur nagedacht over de manier waarop de toekomstige werking en positionering van deze organisaties het best kan worden georganiseerd. De bedoeling is dat deze organisaties sterke spelers kunnen blijven in de streek- en gebiedsgerichte werking, waarbij 1, een sterkere samenwerking, 2, een hoge effectiviteit en 3, het realiseren van gezamenlijke efficiencywinsten centraal blijven staan. Ik dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel, gedeputeerde. Ik weet niet of er voor deputé Dauwe nog vragen waren, aansluitend op het antwoord? Dan kunnen we misschien straks naar deputé Hertog gaan. Goed.

Mevrouw Gillis

Dank u wel, meneer de voorzitter. Wel, in het antwoord van de deputé zei hij dat natuurverenigingen steun krijgen voor soortenbeschermingsprojecten via de Regionale Landschappen, maar ik herinner mij dat ze vroeger ook steun kregen voor de aankoop van natuurgebieden. Nu, er is budget voorzien voor bos. Dat kan ik alleen maar toejuichen. U noemt een aantal bossen op. Ik ken ze niet allemaal in gans de provincie, maar ik denk dat er een aantal tussen zaten die eigenlijk al bestaand bos waren. Dus als die aangekocht worden van een gemeente of een OCMW, dan is dat geen nieuw bos, maar dan is dat het overkopen van een andere overheid. U zei ook dat er praktisch elke week op de deputatie aankopen werden besproken en goedgekeurd. Nu, ik moet zeggen dat ik in november op de deputatieagenda daar niets van heb teruggevonden.

Als ik mag, zou ik nog even willen reageren op de tussenkomst van de heer Herman. Ik dacht niet zoals Phaedra dat het een grapje was, want ik weet dat de meneer Herman altijd heel serieus is. Nu, natuurlijk zijn wij voor een groter budget voor de aankoop van bossen en natuur, maar het klimaatprobleem terugdringen tot een spelletje tussen links en rechts vind ik gewoon kinderachtig. Nu, 20 à 15 jaar geleden waren wetenschappers het er nog niet allemaal over eens dat het klimaat een probleem was en welke de gevolgen daarvan waren. Maar ik denk dat we nu toch wel kunnen stellen dat wereldwijd alle wetenschappers het erover eens zijn dat er een probleem is. Nu, er zal natuurlijk altijd wel iemand tussen zitten die dat niet vindt. In september werd het klimaatplan voorlopig vastgesteld. Toen vond de heer Herman het te veel 'blabla' en te weinig 'boemboem', dus ik vraag mij af: van waar die plotse ommekeer? En, collega's, ooit werd door bepaalde mensen, door een bepaalde partij, de holocaust ook ontkend. Was dat dan ook een religie? Dank u wel.

De heer voorzitter

Meneer Maes.

De heer Maes

Voorzitter, ik wil ook nog even kort tussenkomen op wat meneer Herman heeft verteld. Hij is natuurlijk de non-believer. Hij wil daar de woordvoerder van zijn. Ik zou hem eerst willen wijzen op een dommigheid, dan kan hij zichzelf wat minder belachelijk maken. Dat is het weer en het klimaat door elkaar halen. Het weer, dat is korte termijn en lokaal of regionaal. Het klimaat, dat is lange termijn en over heel de planeet. Probeer dat eerst eens uiteen te halen, dan hebt ge misschien iets meer kennis van zaken. Allee, ik twijfel daar nog aan. Dan uw verwijzing naar de Middeleeuwen. Maar collega's, er was amper een tiende van de mensen op deze aardbol tegenover nu. Er waren geen vliegtuigen, geen auto's, geen internet, want dat is ook iets wat sterk onderschat wordt, wat dat aan energie verbruikt. Boven onze hoofden, niets is minder waar. Alles begint bij het individu. En inderdaad, collega's van Groen hebben dat al dikwijls gesteld, uw eigen attitudes in vraag stellen, dat gaat nog. Maar uw eigen attitudes echt veranderen, dat is al een heel stuk moeilijker. Maar als wij allemaal onze verantwoordelijkheid nemen om wat te doen en ook in de organisatie we een verantwoordelijkheid hebben, is het niet openbaar, is het niet privé, ons bedrijf, dan kan er wel echt iets veranderen.

Ik ben ervan overtuigd: ofwel proberen wij als mensheid de zaak te keren, ofwel zal de natuur het voor ons oplossen. Als we niet oppassen, zal de geschiedenis van de mensheid, vrees ik, een heel kleine voetnoot zijn in de geschiedenis van onze aarde. Meer ga ik er niet over zeggen.

De heer voorzitter

Meneer Peleman, u hebt het woord.

De heer Peleman

Dank u wel, voorzitter.

Ik wens de gedeputeerde te bedanken voor zijn bijzonder omstandige antwoord, maar bepaalde aspecten van mijn vraag heeft hij waarschijnlijk noodgedwongen iets te beperkt naar mijn eigen mening moeten beantwoorden. Dus ik vraag extra verduidelijking. U heeft een zeer mooi overzicht gegeven van de bestaande voorwaarden inzake duurzaamheid en waterverbruik die worden meegenomen voor de vergunningsverlening. Nu, ik sprak over de ambities van het klimaatactieplan 2020. Ik lees even met u mee. Onder het puntje 'de provincie focust op inbreiding en duurzame revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en de ontwikkeling van klimaatgezonde bedrijventerreinen' vermeldt het klimaatactieplan het verstrengen van de voorwaarden en de richtlijnen stapsgewijs bij het aansnijden en inrichten van nieuwe bedrijventerreinen door middel van milieuvergunningen, het bestuderen van de mogelijkheid naar lokale hernieuwbare energieproductie, bij het afgeven van milieuvergunningen of het meenemen van de duurzaamheid van gebouwen en het afdwingbaar maken van de duurzaamheid van in te planten gebouwen bij de milieuvergunningen. Ik heb het idee dat volgens het klimaatactieplan de milieuvergunningsvoorwaarden nog verder verstrengd moeten worden. Mijn vraag was dan ook: wat zijn de ambities van de deputatie op dat vlak? Zullen die voorwaarden op korte termijn worden verstrengd, want we hebben maar tot 2020 om die verstrenging door te voeren? En wanneer kunnen we de resultaten van die verstrenging in deze raad verwachten? Dank u.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Dauwe

Achtbare collega's, meneer Peleman. Wij hebben inderdaad een tamelijk ambitieus plan. De bedoeling is dat de milieuvergunningscommissie naar aanleiding van elk concreet dossier deze beleidslijnen, die wij allemaal goedgekeurd hebben, ook concreet implementeert. De mensen onder u die de adviezen van onze milieucommissie betreffende die zaken volgen, zullen zien dat dat inderdaad ook het geval is, dat we zeer streng zijn in verband met de lucht, de watertoets en dergelijke zaken. We wensen dat dat bij elk dossier gerealiseerd wordt. Dat is ook de reden waarom er bijna nooit beroepen zijn tegen de adviezen van deze commissie, die volgens mijn bescheiden mening een van de best werkende commissies is van Vlaanderen, en dat iedereen aanvaardt dat wat in ons klimaatplan staat, ook daadwerkelijk geïmplementeerd wordt in elk dossier. Dit is ook de bedoeling van onze deputatie en van gans de provincieraad om ervoor te zorgen dat we voortgaan naar meer invulling van wat in ons plan staat.

De heer voorzitter

Goed. Meneer Herman.

De heer Herman

Dank u wel, voorzitter. Collega's, blijkbaar zitten hier veel experts en wetenschappers in de zaal. Ik durf toe te geven: ik ben maar een eenvoudige ingenieur, ik ben geen klimaatwetenschapper dus excuseer mij daarvoor. Ik weet wel dat wetenschappers er onderling zelf niet over uit zijn of de klimaatopwarming al dan niet een gevolg van menselijk handelen betreft. Voor elke wetenschapper die A zegt, geef ik u een naam van een wetenschapper die B zegt. Met andere woorden: we weten het niet. Dat is de enige conclusie die wij vandaag kunnen trekken. Ik vind dat wij veel geld uitgeven voor iets wat niet zeker is. 25 jaar geleden was het de zure regen die ons ging dood doen, vandaag is dat blijkbaar opgelost. Tien jaar geleden was er een gat in de ozonlaag. Vandaar horen we daar ook niets meer van. En morgen is het het klimaat dat ons gaat dood doen. Ik neem daar allemaal akte van. Ik heb inderdaad gezegd bij de bespreking van het klimaatplan dat het nogal veel 'blabla' en weinig 'boemboem' was. Ik vind dat vandaag nog. Ik vind dat wij vandaag veel geld uitgeven voor vooral mooie praatjes. Ik zeg ook dat dit een materie is die het provinciaal niveau overstijgt.

De heer voorzitter

Goed, dames en heren. Dat zijn zaken onder de fracties als dusdanig. Meneer Boels, u hebt het woord nog niet gehad.

De heer Boels

Ik vraag mij af over die adviseurs voor renovatie, met alle respect voor de goede renovatieadviseurs die we hebben in de provincie, maar ik veronderstel, en dat is de schrik bij ons, dat die paar jaar genomen zullen zijn om de kazerne te renoveren.

De heer voorzitter

Ik denk dat dat een opmerking is die niet beantwoord dient te worden. Ik stel voor dat we overgaan tot het hoofdstuk integraal waterbeleid. Nog een antwoord, meneer Hertog?

De heer gedeputeerde Hertog

Ik vrees dat sommige collega's nog geen antwoord gekregen hebben, voorzitter. Misschien kan ik daartoe bijdragen.

Misschien toch even naar meneer Herman. Ik weet, het is een ander debat. De wetenschappers die vandaag nog beweren dat klimaatopwarming niet bestaat, die gij blijkbaar kent, dat zijn alleen maar mensen die betaald worden door bepaalde sectoren. Dat zijn met andere woorden geen wetenschappers, dat zijn huurlingen. Hun studies hebben geen enkele wetenschappelijke basis.

Ik ga over tot de vraag van meneer Scheire die zich afvroeg hoe het komt dat slechts de helft van de gemeenten van Oost-Vlaanderen het burgemeestersconvenant al ondertekend hebben, hoe de afspraken met Eandis in elkaar zitten en hoeveel middelen wij uittrekken om tot de SEAP's te kunnen komen. Het burgemeestersconvenant is inderdaad een zeer goed instrument voor gemeenten om planmatig te werken aan het klimaat. We ondersteunen hen daar dan ook volledig in om tot die SEAP's, Sustainable Energy Action Plans, te kunnen komen. De ambities van dat convenant werden trouwens onlangs nog scherper gesteld. Waar tot voor 1 november 2015 zich engageerden om de CO₂-uitstoot met 20 procent te verminderen tegen 2020, zullen degene die in de toekomst het burgemeestersconvenant ondertekenen zich verder engageren om een reductie van 40 procent tegen 2030 te bekomen. Inderdaad, slechts de helft van de gemeenten hebben dat op dit ogenblik ondertekend, omdat we er in Oost-Vlaanderen eigenlijk niet vanuit gegaan zijn om één groot fotomoment te organiseren. Ik weet dat op andere plaatsen iedereen met veel enthousiasme het document ondertekend heeft, maar daarmee is er nog niet veel gebeurd. Wij hebben gekozen om in de diepte te werken en om de gemeenten niet zomaar een papier te laten tekenen, maar echt te begeleiden en samen met ons een traject af te leggen. Daarmee moet ge gemeenten soms overtuigen, of ge moet alleszins partners vinden die echt geëngageerd zijn om het te doen. Wij hebben er zoal twee gehad in 2014, Aalter en Maldegem. Dit jaar begeleiden wij tien gemeenten en volgend jaar zullen het er ook nog eens tien zijn. We hebben veel aandacht voor het creëren van draagvlak, want nogmaals: je kunt het ondertekenen zoveel je wilt, maar als de lokale diensten van een gemeente niet overtuigd zijn, als de bevolking niet overtuigd is, als het bedrijfsleven niet overtuigd is, dan komt het er vaak niet van. Dus het is voornamelijk daarop dat wij inzetten. Niet: zoveel mogelijk gemeenten, maar wel: zoveel mogelijk gemeenten een zeer goed SEAP laten afleveren en echt iets maken van zijn burgemeestersconvenant. Dit jaar hebben we tien processen concreet lopen. Voor volgend jaar gaan we er nog eens tien doen. En in het Waasland hebben we nog een aparte aanpak, omdat ze daar zelf meer dan de helft van de middelen op tafel hebben gelegd. Daar hebben we samen met de intercommunale en de negen gemeenten de handen in elkaar geslagen onder de titel Waasland klimaatland. Dus als je die optelt: tien dit jaar, de negen Wase gemeenten, tien volgend jaar, de twee in 2014, dan komen we aan 31 die eind volgend jaar effectief een Sustainable Energy Action Plan zullen hebben, een doorwrocht actieplan naar de gemeenten doen. Dan denk ik dat we meer gerealiseerd hebben dan zomaar iedereen te overtuigen om zijn handtekening te zetten onder een nota. Wat niet wil zeggen dat ik niet probeer te streven, ook volgend jaar, om uiteindelijk toch al die 65 gemeenten mee te krijgen.

De samenwerking met Eandis dan. We hebben in 2014 een samenwerkingsovereenkomst met Eandis afgesloten om gemeenten te ondersteunen. Het aanbod van de provincie en Eandis is complementair. Wij nemen de coördinerende en ondersteunende rol op ons om hen mee te nemen in het verhaal, om hen te ondersteunen, om het plan uit te werken. Eandis werkt zeer uitvoeringsgericht plannen uit. Dus de plannen die voortvloeien uit het SEAP op het terrein, voor de gebouwen, voor de vloot van de gemeenten, worden samen met Eandis uitgewerkt. Wij zitten daar regelmatig voor rond de tafel. Zo was Eandis ook nog op 17 november te gast op het Oost-Vlaams Netwerk Burgemeestersconvenant in ons PCM om haar aanbod toe te lichten. Wat trouwens zeer druk werd bijgewoond door verschillende gemeenten.

U vroeg ook hoeveel middelen we daarvoor inzetten. Voor volgend jaar is daar 103.000 euro voor voorzien. Dat is zowel het luik: de negen gemeenten van het Waasland als de andere gemeenten.

Dan de vraag van collega Buysse naar alternatieve hernieuwbare energie op onze recreatiedomeinen door middel van windbomen en zonnebloemen. Het is te zeggen: fofovoltaïsche bloemen. Sta mij toe om erop te wijzen dat wij al heel wat gedaan hebben. We hebben een aantal jaren geleden reeds beslist om 50.000 m² dakoppervlakte van ons provinciaal patrimonium te verhuren voor zonnepanelen, wat ons enerzijds een mooie huurprijs oplevert, maar vooral ook goedkope elektriciteit oplevert, waardoor wij alleen daarmee al ongeveer 10 procent van onze elektriciteitsproductie via onze eigen productie op daken krijgen tegen een goedkopere prijs. We zijn ook vroeger al begonnen, onder meer op De Kaaihoeve en vijf andere locaties in ons patrimonium om eigen installaties te plaatsen tot 10 KW piek. Er zijn ook twee locaties voorzien van een suntracker, die de zon volgt en daarmee zijn opbrengst verhoogt. We hebben ook ons in domein Puyenbroeck een proefproject met een aantal kleinschalige windturbines gedaan, een soort demopark om te zien of dat die kleinschalige windturbines eigenlijk wel leveren wat ze beloven te leveren. Ik moet u zeggen dat dat redelijk teleurstellend was, wat ook een belangrijke oefening was. Ik denk dat de producenten van kleine windturbines vaak hun eigen productiecapaciteit overschatten. Dat bleek ook uit de resultaten van de windturbines die geplaatst werden in Puyenbroeck. Meestal blijkt dat, wil je echt resultaten halen voor windenergie, je toch naar grotere windturbines moet gaan en dat de kleine toch vaak onderpresteerd zijn. We hebben ook een waterkrachtinstallatie aan De Zwalmolen, tegelijkertijd met de restauratie van de molen. Dus we zetten wel degelijk al stappen in die richting. Ik denk dat we al 11 à 12 procent van ons elektriciteitsverbruik zelf produceren via groene stroom en de rest kopen wij 100 procent groen aan.

De windboom en de zonnebloem. De windboom ken ik. Het is te zeggen: niet persoonlijk, maar ik ken die van op foto en van op advertentie. Als je de kostprijs van de windboom plaatst tegenover de opbrengst, dan denk ik dat je in het beste geval een terugverdientijd van 20 à 25 jaar hebt. Als tenminste de windboom levert wat ze beweert te leveren en als je geen enkel defect hebt op die 20 jaar, want anders loopt de kostprijs natuurlijk nog op. Dus op dit ogenblik weet ik niet – maar de techniek evolueert elke dag, begrijp me niet verkeerd – of het bestaande product nuttig is om veel energie op te wekken. Wat niet wil zeggen dat het als educatief project niet meegenomen kan worden in onze domeinen. Ze zien er inderdaad mooi uit, ik heb ze ook al gezien. Maar om nu echt te zeggen dat het een grote energieproductie met zich meebrengt, op dit ogenblik zie ik dat niet. Maar nogmaals: de techniek groeit elke dag, dus het zou kunnen dat wat ik nu zeg volgende week weer achterhaald is. Dit als overzicht om te zeggen dat we op onze domeinen al heel wat doen.

Tot slot nog een aantal andere zaken die in de pijplijn zitten en die momenteel bestudeerd worden: een aansluiting op het warmtenet in Eeklo voor PTI Eeklo, een bodemenergieopslagveld voor de Leopoldskazerne en voor het PSBLO Claevervelt in Buggenhout wordt onderzocht of we een gasabsorptiewarmtepomp zouden kunnen installeren. Dus er worden op heel wat locaties van ons patrimonium maatregelen genomen. Niet alleen om energiezuiniger te zijn, maar ook om zelf energie te kunnen opwekken. Dank u.

De heer voorzitter

Goed. Mag ik dan naar het volgende hoofdstuk? Ik geef het woord aan meneer De Roo.

De heer De Roo

Dank u wel, meneer de voorzitter. Door de integratie van een aantal waterlopen derde categorie in tweede categorie van de provincie is het waterloppennetwerk van de provincie meer dan verdubbeld. Van iets meer dan 600 km naar 1300 km. Dit wil dan ook zeggen dat de provincie bijkomende verplichtingen heeft om muskusratten te bestrijden in de omgeving van deze waterlopen. Hoe is dit nu geregeld? Want een goede regeling is noodzakelijk, aangezien anders de zeer goede resultaten die door RATO op het terrein zijn gerealiseerd snel dreigen verloren te gaan. Bestaat de mogelijkheid als de provincie instaat voor bestrijding van de muskusratten aan de oevers van haar waterlopen om daarbij nog de coördinerende rol te spelen in de exotenbestrijding? Tijdens de regiovergadering van RATO was nogal wat onduidelijkheid omtrent de rattenbestrijding. De waterlopen die overgedragen zijn aan de provincie, worden ook wat betreft ratten- en exotenbestrijding overgedragen, maar er zijn wat vragen binnen de polders en wateringen. Hoe zit het daar met de bestrijding?

De vorige Vlaamse regering zette in op homogene pakketten per bestuurslaag en creëerde met betrekking tot het waterbeleid en waterbeheer doorbraak 63, die stelde dat zowel de gemeenten, de provincies, de polders en de wateringen als het gewest beheerders blijven van de onbevaarbare waterlopen, maar dat ze betere afstemming moesten krijgen, rekening houdend met hun deskundigheid en ervaring. De provincie speelde hierop in door de gemeenten die dit wensten, hun waterlopen derde categorie te integreren bij de provinciale waterlopen, tenminste zolang ze niet in polders lagen. Maar er blijft nog altijd een probleem bij de niet-geklasseerde waterlopen. De deputatie zou hierin een beslissing moeten nemen om al dan niet te klasseren. Hoe is de stand van zaken vandaag? Zijn er reeds adviezen binnen de gemeenten en in welke richting gaan deze adviezen? Volgens mij zijn er maar twee richtingen mogelijk. Ofwel worden de niet-geklasseerde waterlopen opgewaardeerd tot een geklasseerde waterloop en moeten ze door de overheid voortaan onderhouden worden en niet door de omwonenden of aanpalende. Ofwel worden ze afgeschaft als onbevaarbare waterloop en wordt het een private gracht die door de particulier moet onderhouden worden. Ik dank u voor uw aandacht.

De heer voorzitter

Mevrouw Buysse.

Mevrouw Buysse

Dank u. De provincie wordt meer en meer gedwongen om zich te focussen op grondgebonden materies. Anderzijds kregen de polders en wateringen met de goedkeuring van het decreet Integraal waterbeleid een verruimde opdracht. Samen met de gemeenten en de provincie hebben zij de opdracht en verantwoordelijkheid voor het integrale waterbeleid op het lokale en bovenlokale niveau. Naast de kwantitatieve waterbeheersing, het voorkomen van overstromingen, maar ook bevoeiing en irrigatie in de zomerperiode, is er nu ook meer en meer aandacht voor waterkwaliteit: de drinkwaterproductie, de recreatieve en ecologische aspecten van het watersysteem. Een effectief en efficiënt waterbeleid is essentieel om het risico op schade voor burgers door overstromingen zo beperkt mogelijk te houden. Dit geldt evenzeer voor landbouw en andere bedrijven. Bovendien is het ter beschikking hebben van voldoende water van goede kwaliteit essentieel voor land- en tuinbouw en andere economische bedrijvigheden. Een integrale benadering van het waterbeheer vereist overleg en planmatige aanpak. De bijkomende administratieve belasting is niet te onderschatten en vraagt naast een grote terreinkennis ook een technische en juridische deskundigheid. Onze provincie heeft de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet om een deel van de opdracht van de gemeenten op het vlak van waterbeheer over te nemen. Mijn vraag is: is hier ook geen opdracht weggelegd voor de provincies inzake de taakstelling van de polders? Is de deputatie ook van mening dat de provincie met haar grote kennis en ervaring op het vlak van waterbeheer het ideale niveau zou zijn om deze maatschappelijke taak op zich te nemen? Zou dit niet kunnen leiden tot een meer deskundige aanpak, een grotere professionaliteit en een grotere efficiency op technisch en financieel vlak? Bovendien worden de bestuursleden binnen de provincies – dat mogen we nog een keer benadrukken, denk ik – democratisch verkozen door alle burgers, wat bij de polders niet het geval is. Gezien de omvangrijke en belangrijke maatschappelijke opdracht lijkt me dat geen overbodige luxe. Dank u.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Hertog

Ja, voorzitter. De vraag van collega De Roo splitst zich op in twee delen. De bestrijding van exoten enerzijds, plantaardige en dierlijke, en de toekomst van het waterloopensysteem anderzijds met de geklasseerde waterlopen. Wat betreft de exotenbestrijding, laat het me eerst over de rattenbestrijding hebben. Rattenbestrijding valt onder de verantwoordelijkheid van de waterloopbeheerder. Dus wat dat betreft kan er geen misverstand over bestaan. Ik snap ook niet hoe er onduidelijkheid zou kunnen bestaan binnen de polders. Daar waar wij buiten de polders waterlopen hebben overgenomen van de gemeenten, vallen die dus voortaan onder onze verantwoordelijkheid. Maar binnen de polders is er geen enkele waterloop overgenomen, dus het valt onder hun eigen verantwoordelijkheid. Zoals dat altijd geweest is. Ofwel doen ze de bestrijding zelf. Ook die gemeenten die nog waterlopen hebben buiten de polders trouwens. Ofwel doen ze het zelf ofwel kunnen ze daarvoor een beroep doen op de vzw RATO die wij indertijd hebben opgericht en waar zij een contract mee kunnen afsluiten om die bestrijding aan te gaan. Zelf doen wij dat op onze eigen waterlopen uiteraard. We hebben twee eigen bestrijders in dienst en anders is het via de vzw dat het gebeurt. De bestrijding wordt gefinancierd vanuit onze dienst Integraal waterbeleid. Maar voor de andere waterlopen, die onder beheer zijn van een andere overheid, hetzij de gemeenten, hetzij de polders, blijven de waterloopbeheerders verder verantwoordelijk.

Wat betreft de exotenbestrijding van de plantaardige, die bestrijden we sinds 2008. De zogenaamde watergebonden invasieve exoten: de grote waternavel, de waterteunisbloem en het parelvederkruid. Dat is een heel systeem, waarbij er eerst machinaal wordt verwijderd en daarna nog een driejarige manuele nazorg gebeurt. Ook dat besteedt onze dienst Integraal waterbeleid uit aan de vzw RATO die dat tot ieders tevredenheid zeer goed doet. In de regel is de exoot na drie jaar uitgeroeid. Het gebeurt weleens dat er terug een opstoot is, dus er moet af en toe nazicht gebeuren. Maar over het algemeen slagen we erin om via dat systeem een totale uitroeiing van de exoot te bewerkstelligen. Ons bestuur maakt een raming op van de kosten die daarvoor nodig zijn. Wij betalen voor de plantaardige exotenbestrijding 80 procent ongeveer van de kosten. De rest is ten laste van de beheerder van de waterloop, hetzij nog een gemeente. Dat komt steeds minder vaak voor, dus meestal betalen we het zelf. Dan betalen we 100 procent. Ofwel de polder. Wij coördineren dus die bestrijding ook. Sinds 2008 hebben we zoal op een 130 km waterloop de bestrijding opgestart. Daarvan is nog een goede 30 km in behandeling. Dus op een 100 km is de behandeling succesvol afgerond, is de exoot uitgeroeid. Op 30 km is het nog in behandeling. Met andere woorden: dat is een groot succes. Niet alle waterlopen zijn op hetzelfde moment opgestart natuurlijk. Sommige waterlopen zitten nog altijd in de eerste fase van behandeling. We moeten alert blijven zijn voor nieuwe besmettingen, maar ik denk dat onze aanpak zeker succes heeft gehad. Een ander voordeel is: vanaf het voorjaar 2016 wordt voor de grote waternavel, de waterteunisbloem en het parelvederkruid een Europese verordening van kracht. Vanaf dan is er ook een verbod op handel en bezit en kunnen ook particulieren aangemaand worden om bestrijding uit te voeren. Met andere woorden: de kans dat er nog veel plantaardige exoten vanuit het tuincentrum via de tuin en nadat men het beu is in de waterloop terecht komt, wordt steeds kleiner. Er zijn nog een aantal andere exoten die wel problemen geven. Niet zozeer in de waterloop, maar langs de waterloop. De reuzenbalsemien bijvoorbeeld, waar we ook proefprojecten rond hebben lopen. De Japanse duizendknoop en dergelijke. Er bestaan nog geen Europese verordeningen, maar er bestaat ook nog geen sluitend systeem om ze aan te pakken. Maar we werken daar door middel van proefprojecten.

Wat de herinschaling van de waterlopen betreft, en dan de vraag over de oud-geklasseerde waterlopen. We hebben de voorbije maanden zeer intensief overleg gepleegd met de gemeenten en de betrokken polders en watering en om tot een gemeenschappelijk voorstel te komen voor ofwel de opwaardering, zoals de collega al zei, van een aantal oud- of niet-geklasseerde waterlopen ofwel de afschaffing daarvan. Als ze belangrijk zijn voor het watersysteem dan overwegen wij een opwaardering. Is dat niet zo, dan worden ze administratief afgeschaft als waterloop. Daarmee wordt trouwens ook komaf gemaakt met een bijzonder onduidelijk statuut. Namelijk het statuut van de oud-geklasseerde waterlopen dat eigenlijk zei dat het niet meer geklasseerd was, maar toch nog een beetje geklasseerd was. Dus ooit moest daar een keuze in gemaakt worden. Het is het best om de waterlopen ofwel te klasseren ofwel af te schaffen. We doen dit trouwens op vraag van de bevoegde minister. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat elke gracht die hier in de polder ligt zomaar gedempt kan worden.

In heel wat gevallen zorgen zij voor een bepaalde vorm van afwatering. Die functie dienen zij dus te houden. Ofwel zullen zij onderhouden worden door de aangelanden ofwel, en dat kan het polderbestuur altijd doen, door de polder zelf. Het is trouwens voor het onderhoud van dat soort waterlopen dat zij ook polderbelasting vragen.

Ik kom nog even terug op een onduidelijkheid die althans door sommige polders constant wordt geformuleerd, alsof ze na het afschaffen van de oud-geklasseerde waterlopen hun beheer niet meer zouden kunnen verderzetten. Dat klopt natuurlijk niet. De beslissing tot afschaffing van de deputatie die van de deputatie zou komen doet geen afbreuk aan alle instrumenten waarover de polder beschikt om haar beheer uit te voeren. De informatie die sommige mensen in de polders daarover verstrekken, nogmaals: sommige mensen, niet alle mensen, die is manifest onjuist. Ze creëren daar alleen maar onrust over. Dat werd trouwens op talloze vergaderingen met de polders en de wateringen ook al gezegd. Maar sommigen volharden in de boosheid. Wij betreuren dit. Nogmaals: het enige dat verandert, is dat er voortaan geen bouwvergunning meer door de deputatie afgeleverd moet worden, maar dat de polder het zelf kan. Dat is het enige dat verandert. Het onderhoud kunnen zij zelf blijven doen.

Er werd de vraag gesteld wat de stand van zaken is van het afschaffen of opwaarderen van de oud-geklasseerde waterlopen. Reeds in 25 gemeenten werd het openbaar onderzoek beëindigd en heeft de deputatie de oud-geklasseerde waterlopen ofwel opgewaarderd of afgeschaft. In 20 andere gemeenten liggen de documenten nog voor in openbaar onderzoek of is het net afgerond en worden de documenten binnenkort voorbereid om voor te leggen aan de deputatie. Samen zijn dat al 45 gemeenten. Voor de 20 overige gemeenten is er nog geen consensus of is er technisch nazicht nodig. Maar 45 van de 65 gemeenten zijn dus eigenlijk zo goed als afgerond, in 20 gemeenten moet nog beslist worden. Dat laatste, waar nog wat technisch nazicht nodig is, in vooral het geval in gemeenten waar bijvoorbeeld de Sigmawerken voor ingrijpende wijzigingen in het waterloppennet hebben gezorgd. Wij hopen alleszins in de loop van de 2016, hopelijk nog in de eerste helft van 2016, geheel deze operatie af te ronden.

Er was ook nog de vraag welke adviezen de gemeenten geven in deze dossiers. In de meeste gevallen ontvangen wij gunstige adviezen. Hier en daar wordt voor een enkele waterloop weleens de suggestie gedaan om deze al dan niet op te waarderen. Er zijn ook gemeenten die de polder die actief is op hun grondgebied niet altijd voor het hoofd wil stoten, maar die weten dat ons bestuur uiteindelijk toch de beslissing zal nemen om de oud-geklasseerde waterlopen af te schaffen wanneer zij geen speciale waterbergende functie hebben. Maar over het algemeen, laten we zeggen in 90 procent van de gevallen, zijn de adviezen die door de gemeenten verstrekt worden positief.

Dan de vraag van collega Buysse. Ja, de polders. Er zijn er in Oost-Vlaanderen nog 28 actief. 24 daarvan liggen volledig in onze provincie en de 4 andere liggen er voor een klein gedeelte in. Het is een soort Brussels organisatiescenario, vind ik, met te veel besturen op een te kleine oppervlakte. Er valt wel wat kritiek voor te leveren, zeker met die kleine polders. Een te beperkt personeelsbestand, een te kleine oppervlakte, besturen waar vaak alleen de landbouwsector in vertegenwoordigd is, ook verouderde structuren, een wetgeving van 1956 die eigenlijk nooit is aangepast. Veel polders hebben het ook moeilijk om te voldoen aan de eisen die aan moderne waterloopbeheerders worden gesteld. Ze moeten mee zijn met een steeds sneller evoluerende wetgeving op het vlak van milieu en overheidsopdrachten. Ze moeten onderbouwd en weloverwogen wateradviezen kunnen geven, wat vroeger ook niet bestond. Ze moeten aansluiten bij de nieuwe inzichten en voorschriften met betrekking tot budget en boekhouding en dergelijke. Laat ons zeggen dat zij daar niet allemaal altijd even goed aan beantwoorden. Reeds jaren zijn de meeste provincies, wellicht met uitzondering van de provincie West-Vlaanderen, vragende partij toch minstens voor een grondige herstructurering en modernisering van deze besturen. Ik weet wel dat sommigen hier in de raad het klimaatverhaal ontcrachten of ontkennen, maar het waterbeheer is zeker de laatste jaren steeds meer specialistenwerk geworden. We zien dat er steeds meer waterproblematieken zijn. Dat kan volgens mij alleen door slagkrachtige en financieel zelfstandige besturen op een adequate manier worden uitgevoerd. Als je ziet dat bijvoorbeeld in sommige kleine polders 40 procent van de belastingopbrengsten gaat naar het innen van die belastingen, dan kun je de vraag stellen of het nog een efficiënt bestuur is. Ons bestuur heeft tot nog toe niet echt gepleit voor de afschaffing van polders en wateringen. Wel voor een grondige hervorming, ook binnen de VVP trouwens, om de polders en wateringen meer als een soort uitvoeringsagent te maken van de provincies, om ze ook te herschikken zodanig dat ze minstens een minimale oppervlakte van 10.000 ha zouden hebben in plaats van de vele kleintjes zoals die vandaag bestaan. We hebben eens een voorstel gedaan, nog onder wijlen gouverneur André Denys dat we aan de minister hebben gericht om de polders en wateringen in Oost-Vlaanderen te herleiden tot acht besturen.

De ervaring leert ons echter dat tot spontane operaties op het terrein er heel weinig animo bij de polderbesturen is. De laatste jaren is er ook bijzonder weinig animo bij de Vlaamse regering om tot een aangepaste wetgeving te komen. Als ik mij niet vergis staat het in het laatste regeerakkoord zelfs niet meer vermeld. In het vorige stond wel nog dat er een nieuw polderdecreet ging komen. Het is er echter niet gekomen. Wie gehoopt had dat het deze regering er ging komen: het staat zelfs niet meer in het regeerakkoord. Ja, het voorstel van de collega is eigenlijk om de waterlopen van de polders en de wateringen over te laten nemen door de provincie. Maar dat komt de facto neer op het afschaffen van de polders en de wateringen, want zij hebben eigenlijk maar één taak en dat is het beheer van waterlopen. Alleen kunnen wij niet beslissen over de toekomst van de polders. Wij zijn niet het bestuur dat beslist over afschaffen of niet van polders. Wij zijn niet het bestuur dat beslist over polderbelasting of niet. Dat is de Vlaamse overheid die daarover moet beslissen. Dus: wij hun waterlopen of de kosten daarvan overnemen, maar ondertussen de polderbelasting laten bestaan en de polders laten bestaan, lijkt mij niet zinvol. Ik hoop alleszins dat in de toekomst toch nog werk van gemaakt wordt, al was het niet voor de mooie ogen van de provincie dan toch voor een optimaler waterlopenbeleid. Maar ik vrees dat de conclusie momenteel is dat ik denk dat we met de polders en de wateringen nog lang zullen moeten samenwerken. Misschien zullen ze zelfs langer bestaan dan de provincies, wie weet. Niet zozeer omdat wij dat willen, maar omdat momenteel de Vlaamse regering eerder van oordeel is geen ingrepen te doen in de polders. Die zijn blijkbaar veel efficiënter, professioneler en democratischer dan de provincies. Tot daar.

De heer voorzitter

Goed. Kan ik dit hoofdstuk afsluiten? Ja, u hebt het woord, collega.

De heer De Vis

Dank u wel, meneer de voorzitter. Een kleine technische vraag, de heer deputé. Ik heb zeer aandachtig geluisterd. De vzw RATO houdt het ook in de gaten als er illegale lozingen zijn op onze beken. Melden zij dat of zit dat in de opdracht van de vzw RATO?

De heer voorzitter

Het is de gedeputeerde van Landbouw die hier ingrijpt. Wilt u even herhalen, collega?

De heer De Vis

Mijn vraag was, in het verlengde van de discussie hier, of de vzw RATO ook toekijkt op illegale lozingspunten op onze beken en of er een systeem is dat ze dat aanmelden of iets dergelijks.

De heer voorzitter

De eerste gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Vercamer

Meneer de voorzitter, er is een goede samenwerking op dit moment tussen RATO en onze dienst Waterwegen. De opdrachten van RATO zijn ondertussen iets ruimer geworden. Als ze toch langs de baan zijn, kijken ze ook of er roosters verstopt zitten en dergelijke. Maar we moeten dat systeem evalueren en eventueel ook bijstellen. Vandaag gaan we nog niet systematisch na of er overtredingen zijn. We mogen eigenlijk ook geen overtredingen vaststellen. Maar misschien kunnen we dat in een afsprakennota verder opnemen in de toekomst. We zijn toch op het terrein. Het is iets nieuws dat we doen sinds die laatste overeenkomsten tussen RATO en onze dienst Waterbeleid.

De heer voorzitter

Dan komen we bij de vragen over welzijn. Hier heeft de gedeputeerde Couckuyt voorgesteld, vermits het over een vrij uitgebreid aantal vragen gaat, om te clusteren. Het is te zeggen, om in een viertal onderdelen te kunnen antwoorden. Wij gaan eerst luisteren naar de algemene tussenkomsten en naar de vragen van mevrouw Grillaert, meneer Heyerick en meneer Liebaut. In een volgend cluster komt meneer Lemaitre, meneer De Cuyper enzovoort. Ik zal telkens aanduiden hoe we het gaan doen. Akkoord, gedeputeerde? Ja, meneer Herman.

De heer Herman

Voorzitter, kan het zijn dat u twee tussenkomsten overslaat?

De heer voorzitter

Nee. We hebben eerst uw tussenkomst en die van meneer Franck. Ik zeg ter verduidelijking dat de gedeputeerde gevraagd heeft om de tussenkomst in vier clusters te verenigen. Ik zal het nog eens herhalen ter uw attentie. In het eerste cluster zullen de algemene tussenkomsten plus de tussenkomsten van mevrouw Grillaert, meneer Heyerick en meneer Liebaut beantwoord worden. Is dat duidelijk? Ik ga hiermee in op de vraag van meneer Couckuyt.

De heer Heyerick

De eerste twee zijn voor mij, voorzitter.

De heer voorzitter

Ach ja. Maar ik had dat in één cluster gekregen. Excuseer. Inderdaad, bij het eerste cluster staat SV, en dan met een aantal aanvullingen, plus HB, JD, EC enzovoort. Goed, dat is geen enkel probleem. Meneer Herman, u hebt het woord.

De heer Herman

Dank u wel, voorzitter.

Collega's, het behoeft geen betoog of de streefdatum van 1 januari 2017 nu al dan niet gehaald wordt, 2016 een transitiejaar wordt waarin de aanzet tot overheveling van de persoonsgebonden aangelegenheden zou moeten gegeven worden. De provincie zal vanaf dan immers niet meer verantwoordelijk zijn voor de sectoren sport, cultuur, welzijn en jeugd. Antwerpen en Gent zullen zogenaamd provincievrij gemaakt worden.

Mijn vragen: in welke mate reflecteert deze transitieperiode, dus het jaar 2016, en de hierbij horende kosten en personeelsuren zich in dit budget? Werd hier reeds beleidsmatig rekening mee gehouden bij de opmaak van het budget, gezien ook het feit dat deze wijzigingen er reeds langer zaten aan te komen? Heeft de voorbereiding van overdracht een nadelige invloed op de beleidsplannen van 2016 op het terrein?

De heer Franck

Dank u. Door de beslissing van de Vlaamse regering verliest de provincie Oost-Vlaanderen al haar bevoegdheden en financiële middelen voor de persoonsgebonden materies. Welzijn is bij uitstek een domein dat getroffen wordt en waar onze provincie nagenoeg alle bevoegdheden moet overlaten aan ofwel Vlaanderen ofwel de gemeenten. Voor het budget 2016 heeft de deputatie gekozen voor de vlucht vooruit.

Een groot aantal subsidies die toegekend werden aan diverse projecten zijn met onmiddellijke ingang stopgezet, ofwel omdat de projecten niet meer actief waren, ofwel omdat er in het vooruitzicht van 2017 gekozen werd om deze projecten nu reeds niet meer te financieren. Deze defensieve houding is te betreuren. Daardoor zullen sommige projecten reeds in 2016 bij gebrek aan middelen hun activiteiten moeten afbouwen en bestaat het risico dat ze daardoor in 2017 door de overnemende overheden als irrelevant beschouwd zullen worden. Niet toevallig hebben deze projecten vooral betrekking op de meest kwetsbare groepen binnen onze samenleving. Daarom bestaat het gevaar dat ze vanaf 2017 volledig in de kou komen te staan. Waarom is er niet gekozen al die projecten ook in 2016 te blijven steunen? Naar budget toe kon dit zeker, gezien het overschot van 32 miljoen euro. Ik denk dat ook de rekening van 2015 een mooi overschot zal laten zien. Zou dit ook geen mooi statement geweest zijn naar de in onze ogen hardvochtige en zeker niet sociaal bewogen Vlaamse regering? Dank u.

De heer voorzitter

Ja?

De heer Vercamer

Meneer de voorzitter, we moeten hier het proces van de Vlaamse regering niet echt maken. U weet wat mijn houding is naar de Vlaamse regering. Ze is een beetje gebrouilleerd, mijn verhouding. Maar ik kan wat betreft de teneur van de tussenkomsten van de beide achtbare raadsleden verwijzen naar wat ik verteld heb op de openingszitting op 25 november. Ik denk dat onze mening daar duidelijk naar voren gekomen is. Ik verwijs trouwens ook naar de recente nieuwsbrief van november 2015 van de VVP, waar we vandaag zeggen: er zijn momenteel twee lijnen in het project afslanking provincies. Er is ten eerste de juridische lijn. Het voorontwerp van het decreet is al twee keer geagendeerd op de zitting van de Vlaamse regering, op 17 juli en op 13 november. Momenteel voor advies bij de Raad van State. Binnen 30 dagen zou het rond moeten zijn, namelijk rond 15 december. Ik ben daar zeer benieuwd naar, naar dat advies van de Vlaamse regering. De tweede lijn is de echte overheveling van de persoonsgebonden en culturele bevoegdheden. Ja, daar is inherent aan de personeelsproblematiek en de financiën. Er is al veel voorbereidend werk gebeurd. Dat ga ik niet ontkennen. Maar we staan achter op het schema vandaag. De algemene coördinatie gebeurt ter zake door een projectteam. Dat zal trouwens overmorgen samenkomen, op 3 december. Dat is een belangrijke vergadering waar ook mensen van onze provincie zullen vertegenwoordigd zijn via de VVP. Mevrouw Bruggeman, het wordt een drukke dag voor u. Daar gaat de verdere evolutie van het project afgesproken worden. Maar wat is onze houding? Ik herhaal ze nog eens heel duidelijk. Tot 31 december 2016 doen we wat we kunnen en mogen doen. Ook in de zogenaamde bedreigde sectoren. In die zin is er niet geraakt aan het meerjarenplan. Ik heb trouwens duidelijk gezegd dat het eigenlijk een beetje een virtueel meerjarenplan is. Tenminste als de plannen uitgevoerd worden en de timing aangehouden wordt zoals men het ons voorstelt. Namelijk: vanaf 1 januari 2017 vallen een aantal dingen weg. Als we daar duidelijkheid over hebben, zullen we een bijstelling doen van ons meerjarenplan. Nu, u begrijpt dus dat het besef dat 2016 het laatste jaar is dat wij mogen optreden op die domeinen... Ons enthousiasme en onze creativiteit zijn wel wat getemperd. Beleidsmatig, maar ook bij onze medewerkers. Vanaf 2017 zal ons meerjarenplan en ook het budget 2017 allicht moeten bijgesteld worden. Het afschaffen van de provinciale onroerende voorheffing is een bijkomend element in heel die discussie. Dat moet wel de toetsing van de Raad van State nog doorstaan. Dus ik kan daar vandaag geen voorafnames op doen, beleidsmatig. Inzake het aantal personeelsleden en gebouwen dat over moet gaan, is er ook nog geen duidelijkheid. Ik hoop dat we volgend jaar, liefst nog wat vroeger dan december, meer duidelijkheid hebben en dat we daar ook mee naar de raad mee kunnen komen om ons programma bij te stellen.

Nu, om de continuïteit van het gewaardeerde provinciaal beleid – want vandaag horen wij veel zeggen, en dat horen wij ook in deze raad, wat we doen in die materies blijkt redelijk goed te zijn, dat krijgt appreciatie, ook van de oppositie en ik denk terecht. Trouwens, de middelen die we daarvoor voorzien, worden ook goedgekeurd door deze raad. Maar om de continuïteit van het gewaardeerde provinciaal beleid verder kansen te geven, hebben we ons geëngageerd om tot en met 2016 – en dat blijkt overduidelijk uit onze budgetcijfers – als een goede huisvader op te treden. In afwachting van meer duidelijkheid voeren we geen echt nieuw beleid in de bedreigde sectoren, maar we proberen de engagementen die we aangegaan zijn te honoreren. Zowel in de sector cultuur als in de sector welzijn.

Met dien verstande, – dat is juist, dat heb ik ook gezegd bij de inleidende bespreking en dat zal allicht straks ook nog aan bod komen als wij gedetailleerd op de sector welzijn ingaan – we proberen binnen de mogelijkheden die we vandaag hebben ook een aantal accenten te leggen op grondgebonden aspecten, bijvoorbeeld woonbeleid. Als er iets grondgebonden is, dan is het woonbeleid. Dat komt ook cijfermatig tot uiting in ons budget 2016.

De heer voorzitter

De heer Franck.

De heer Franck

Ik stel vast dat wij in dezen niet de enige zijn die de Vlaamse regering aanvallen. Het zal natuurlijk de schuld zijn van de media, maar ik denk dat u ook uw best gedaan hebt. Dat is als eerste opmerking.

Een tweede opmerking. U zegt: wij gaan naar de continuïteit. Mijn opmerking is dat ik zie dat in het budget een aantal projecten van 50.000, 60.000, 30.000, 40.000, 20.000 euro naar 0 gaan. Dan wordt er gezegd: 'maar ze worden overgenomen door Vlaanderen of door de gemeenten'. Nu, dat is nog niet zeker. Het is heel duidelijk en ik denk dat daar de knoop ligt en waarvan ik zeg: probeer ze dan nu te steunen tot 31 december 2016, want dan hebben ze dit dan toch. Op het vlak van cultuur zijn ook een aantal van die zaken hangende. Mijn insteek is: we hebben de ruimte. Ik vrees zelfs dat Vlaanderen zal zeggen: u hebt te veel ruimte. Als je 32 miljoen euro over hebt, dan is er hier en daar toch nog een schaalteje vet dat er vanaf kan. We hebben uiteindelijk u al een keer 24 miljoen euro en een keer 7 miljoen euro afgenomen. U hebt dat goed doorstaan, proficiat. Toch hebt u nog een vrij belangrijk overschot. Ik zou zeggen: men gaat daarnaar kijken. Mijn idee is: zorg dan dat je het geld dat je nu nog hebt, en dat misschien morgen of overmorgen door onze vrienden in Vlaanderen met veel plezier zal worden overgenomen, misschien kunnen we het goed besteden aan de zaken waarvan wij vinden dat ze heel belangrijk zijn. Wat mij betreft aan welzijn en cultuur. En ik denk dat wij nu in een vacuüm zitten. We zitten in 2016 geblokkeerd, 31 december 2016. Maar ik denk dat wij nu een proactieve en te voorzichtige houding aannemen naar een aantal zaken.

De heer voorzitter

Eerst meneer Lemaitre.

De heer Lemaitre

Dank u wel, voorzitter. Misschien doe ik al een voorafname op mijn tussenkomst die straks gepland was. Ik denk dat het hier toch ook relevant is. Ik moet collega Franck een stuk bijtreden dat we moeten vaststellen dat in de cijfers en budgettair al een hele verschuiving is. Er is inderdaad een verschuiving van iets meer dan een miljoen van welzijn naar wonen. Ik denk dat je moeilijk kunt beweren dat je alle engagementen nakomt tot wanneer de overdracht gebeurt. Er is daar een duidelijke verschuiving van middelen. Dat wil zeggen dat je een heleboel zaken mijns inziens niet meer zult opnemen. Terwijl het nochtans de bedoeling is dat de taken die hier gedaan worden vanaf die domeinen overgeheveld worden. Dat impliceert natuurlijk wel dat je die zaken nog moet doen op het moment dat je ze moet overhevelen. Als je nu al begint te verschuiven, dan stop je eigenlijk al met een aantal zaken. Dus aan wie ga je die dan overhevelen? Aan niemand, want ze gaan er niet meer zijn. Dan is natuurlijk de vraag: ofwel zijn jullie nu heel creatief en gaan jullie dat nog wel invullen, maar onder de noemer 'wonen'; ofwel is hetgeen jullie daarvoor deden met die centen niet nuttig, dat jullie er nu mee kunnen stoppen; ofwel is het wel nuttig, en dan begrijp ik niet dat je dat niet verder financiert tot aan de overhevelingen en het moment dat de verevening gebeurt. Want uiteraard moeten samen met de activiteiten ook de budgetten overgeheveld worden. Daarmee heb ik mijn tussenkomst voor daarnet eigenlijk nu al bij dezen gedaan, maar het leek mij wel relevant.

De heer voorzitter

Goed, de deputatie.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u, meneer de voorzitter. Ik wil hier wat duidelijkheid scheppen over de wijze waarop onze begroting is opgebouwd. Ik hoop meteen dat dat een antwoord is op de nuanceringen die u zult terugvinden in ons budget, duidelijke keuzes die ook gemaakt zijn. We werken met projectoproepen. Die projectoproepen gebeuren in de loop van april, of liever: dan worden ze verwacht. De projecten zelf starten in het najaar. Dat betekent dat alle projecten die nu lopen, ophouden in de loop van 2016. Meestal in het najaar. Die projecten lopen met middelen die voorzien zijn op de begroting 2015. De vraag die nu gesteld wordt honoreren zal betekenen dat wij een nieuwe projectoproep doen in 2016 waarvan de projecten zouden lopen vanaf oktober, november, december tot in 2017 dezelfde periode. Het is natuurlijk al te gek dat wij een oproep doen voor projecten die we zelf niet meer kunnen aansturen, opvolgen, waar geen personeel meer voor zal zijn, en waar Vlaanderen van zegt dat door de fijnmazigheid, want er is wel degelijk veel overleg geweest, zij deze niet kunnen overnemen. Dus die projecten die tijdelijk van aard zijn, eindigen in 2016 en worden niet opgeroepen in een nieuwe projectronde in 2016, omdat ze het jaartal overschrijden en niet meer tot onze bevoegdheid zullen behoren, en wij niet exact zouden kunnen opvolgen hoe het project verlopen is, wij niet weten of wij middelen moeten terugvragen ja of nee, enzovoort, en Vlaanderen ook gezegd heeft dat zij die vorm van projecten niet kunnen overnemen. Anders is het voor de budgetlijnen, die vindt u uiteraard ook terug, waar geen enkele wijziging zit in het bedrag. En waarom zit er geen wijziging in? Omdat dat net die dingen zijn, die Vlaanderen wel zal overnemen, waar wij dit aan hen gaan toevertrouwen in de hoop dat zij dat op dezelfde manier kunnen voortzetten. Dat het dezelfde manier niet zal zijn, dat het gewijzigd zal worden door Vlaams beleid; dit staat nu al duidelijk vast dat er binnen dezelfde sectoren de middelen zullen terechtkomen. Dit staat ook al vast. Wij hebben intersectorale middelen, en daar weet Vlaanderen geen weg mee, en we hebben sectorale middelen. Sectorale middelen zullen inkantelen in agentschappen. Intersectorale middelen (wonen, welzijn, zorg) kunnen niet opgenomen worden door Vlaanderen in die verschillende agentschappen of departementen. Dat is de uitleg bij de begrotingstransitie die u ziet in 2016. Meteen is deze begroting ook een begroting die ons toelaat om vanaf 1 januari 2017 met een nieuw beleid klaar te staan, een nieuw beleid dat voorbereid wordt in 2016 en waarin steeds op die grondgebonden taken middelen voorzien worden. Ik hoop dat dit een voldoende uitleg is bij de transitie die nu plaatsvindt.

De heer voorzitter

Meneer Lemaitre.

De heer Lemaitre

Dank u wel, meneer de voorzitter. Bedankt voor het antwoord. Ik blijf het wel vreemd vinden. Een groot deel van de budgetten wordt gecatalogeerd of ondergebracht bij innovatieve woonprojecten. Maar het is mij absoluut niet duidelijk welk beleid u daarmee gaat voeren. Ik heb het gevoel dat men daar snel een soort containerbegrip opplakt om de centen onder te brengen, maar dat het absoluut nog niet duidelijk is aan welk beleid het gekoppeld is of waar men daar mee naartoe wil. Indien mogelijk had ik daar graag enige verduidelijking over gehad.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Staat u mij toe, meneer Lemaitre, dat ik in antwoord rond wonen daar specifiek op inga, omdat er nog meer collega's geweest zijn die rond wonen vragen gesteld hebben. In elk geval kan ik aangeven, ik kan er al deels op ingaan, dat wij een protocol Interbestuurlijke samenwerking gesloten hebben met Vlaanderen, met de minister van Wonen. In dat protocol zijn onder meer alle elementen opgenomen waar we nu volop op inzetten. Ondersteunen van lokaal woonbeleid, u weet dat wij intergemeentelijke samenwerkingen ondersteunen met cijfermateriaal rond woonbehoeften. Bijdragen tot het oplossen van problemen van de private en sociale huurmarkt.

Onze SVK-ondersteuning zit erin, acties rond gelijkemansprotocol, verzamelen en uitwisselen van gegevens, cijfermateriaal vanuit sociale planning, opzetten van nieuwe experimenten in woonbeleid. Dat zijn echt die sectoren die woonbeleid betreffen, ook voor doelgroepen, maar niet rond zorg en welzijn. En ook het aanbieden van complementaire vormingsinitiatieven en gerichte vorming. Afgelopen week hebben we nog een vormingsinitiatief gehad rond solidair wonen. Ook dit past daar onder. Dat is een gedeeltelijk antwoord op de klemtonen die wij nu leggen en die in een protocol met de minister van Wonen afgesproken zijn.

De heer voorzitter

Goed, collega's. Na deze algemene tussenkomsten en de voorafname op wat komen moet, denk ik dat we kunnen verder gaan. Ik had twee plannen gekregen van antwoorden. Die zijn een beetje door elkaar gelopen, vind ik. Het is niet altijd zo duidelijk. Nu gaan we luisteren naar mevrouw Grillaert.

Mevrouw Grillaert

Dank u, voorzitter. Inderdaad, hetgeen hier aan voorafging, is eigenlijk ook al een stuk een voorlopig antwoord op mijn vraag. Maar goed, *so be it*. Mijn vraag gaat vooral over het jeugdbeleid. Het is hier al in den treure gezegd en het zal tot in den treure worden herhaald, tot spijt van wie het benijdt en vooral de meerderheid die hier zit en enkele oppositiepartijen. Maar vanaf 1 januari 2017 zal de nieuwe situatie ingaan waarin de provincie ook niet meer bevoegd is voor jeugdbeleid. In de vorige raad hebben we al een beslissing genomen om het mandaat van de provinciale jeugdraad voor één jaar te verlengen, zodanig dat ze toch nog één jaar kunnen verder werken tot 1 januari 2017. Eigenlijk in strijd met de statuten, maar de nood breekt wet, zullen we dan maar zeggen. Mijn vraag is dan heel specifiek naar jeugdbeleid, naar jeugdwerk: hoe gaan we hiermee om in 2016 en vooral richting 2017? Dank u wel.

De heer voorzitter

Meneer Heyerick.

De heer Heyerick

Ja, ook mijn vraag zal een stukje herhaling zijn. Het gaat specifiek over de zorg en de zorgprojecten waar wij met de provincie altijd een belangrijke rol hebben gespeeld. We hebben heel wat ondersteuning gedaan in de zorg. Vandaar ook mijn zorg over de overdrachten in dezen en vooral een vraag rond hoe zorgzaam wij uiteindelijk die overdracht voorbereiden op het vlak van het personeel ter plaatse in al die projecten en vooral ook op het werkveld zelf. Welke acties we daar heel concreet rond doen, en vaak is dat niet in cijfers uit te drukken. Dat was mijn eerste vraag.

Mijn tweede vraag gaat specifiek over onze rol binnen de sociale planning. Ook daar hebben we als provinciebestuur altijd een wezenlijk verschil gemaakt door daar consequent en bewust mee bezig te zijn. Op die manier hadden we als provincie ook invloed op wat er op dat vlak binnen onze provincie gebeurde op basis van onderzoek. Nu was mijn vraag, ik zie ook in 2016 dat er extra middelen voor voorzien zijn, wat daar concreet mee bestemd wordt of bedoeld wordt. En of we na 2016 op het vlak van sociale planning nog wel een rol te vervullen hebben.

De heer voorzitter

Goed. Men had ook gevraagd om de vraag van meneer Liebaut, maar die wordt overgenomen door mevrouw Grillaert. U hebt het woord.

Mevrouw Grillaert

Ja, we zijn goede burens, dus ik zal zijn vraag voor hem stellen. Hij is hier niet meer geraakt. De vraag luidt als volgt. De provincie heeft altijd al een belangrijke hefboomfunctie opgenomen in het kader van het woonbeleid. De interne staats Hervorming laat ook deze hefboomfunctie voor de toekomst onverlet, wezen het via de insteek grondgebonden. Meneer Liebaut, mijn gewaardeerde collega, stelt de volgende vragen:

- Zal het provinciebestuur ook voor de toekomst opnieuw de woonbehoefte in kaart brengen waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de huisvesting van enkele bijzondere doelgroepen, zoals personen met een handicap, geestelijke gezondheidsproblemen of integrale jeugdhulp?
- Zal deze zorgstrategische planning worden geïntegreerd in de werking van de dienst Ruimtelijke planning?
- Welke projecten zullen worden gestimuleerd waarin de relatie wonen-zorg centraal staat?

Dat waren zijn vragen hierover.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u, meneer de voorzitter. Ik ga beginnen met het antwoord op collega Grillaerts vraag betreffende jeugdbeleid. Jeugdbeleid, deze bevoegdheid zal volledig uit de provinciale scope verdwijnen. We moeten dit volledig overdragen, ofwel aan Vlaanderen, ofwel aan lokale overheden. Wat niet belet dat we hopen dat minister Gatz zijn belofte om de sector maximaal over te nemen, ook zal vormgeven. Hij sprak van een integratie op provinciaal vlak in een werking die zij in Vlaanderen hadden. Tot hier toe is dit niet gebeurd. Dit blijft onduidelijk. Om die redenen hebben wij in ons budget voor 2016, want hier zijn concrete beloftes rond, volledig alle uitgaven voorzien in het jeugdwerk die wij in het verleden hadden, in de hoop dat dit in 2017 volledig door Vlaanderen zal overgenomen worden of door lokale overheden waar die in het spel zijn, maar dit is minder het geval in Oost-Vlaams beleid. Dit gaat over organisaties die van deze middelen hun werking moeten ophouden. Subsidie voor regionaal jeugdwerk met beroepskrachten en dergelijke meer – dit gaat over een budget van 249.000 euro, niet onbelangrijk. Subsidie voor het project Jeugdwerk voor allen dat in gans Vlaanderen door de minister als voorbeeld gezien wordt van toegankelijk jeugdbeleid, loopt voor een som van 120.000 euro. De minister sprak van dit uit te rollen over gans Vlaanderen. Natuurlijk, met deze middelen zal men het niet over gans Vlaanderen kunnen uitrollen. In ieder geval werd de invalshoek van jeugdwerk voor allen als heel belangrijk beschouwd. De regionale jeugddienst Meetjesland krijgt een bedrag van 30.000 euro. En ook de werkingsmiddelen voor de provinciale jeugdraad blijven gehandhaafd. We blijven de jeugdraad ondersteunen. Gisteren trouwens met een zeer succesvol Trip Lokaal, waar in Oost-Vlaanderen evenveel mensen naar Trip Lokaal komen dan in de vier andere provincies samen. Dus het is heel belangrijk. We blijven dit ondersteunen, we laten dit niet vallen, in de hoop dit integraal te kunnen overdragen naar Vlaanderen, waar de goede bedoelingen wel aanwezig zijn, maar waarmee we te weinig tot concrete afspraken kunnen komen op dit moment om te waarborgen dat dit kan gebeuren. Aan ons zal dit niet liggen. Wij doen de nodige punctuele voorbereiding.

Dan de vraag van collega Heyerick naar de ondersteuning van zorg na 2016. Een kleine overlapping met wat zojuist gezegd is. In alle gevallen proberen wij heel punctueel op te lijsten, proberen wij in beeld te krijgen wat de concrete gevolgen zijn van onze ondersteuning en op welke manier wij dit bij Vlaanderen in beeld kunnen brengen. Dit wordt ondersteuning per ondersteuning nagegaan. Dit wordt ook geïnventariseerd in wat wij opmaken voor Vlaanderen om tenslotte ervoor te zorgen dat deze initiatieven in de verkoping die binnen Vlaanderen toch wel aanwezig is, om deze daar te kunnen onderbrengen. Op dit moment zijn er reeds gesprekken met het werkveld om de beste afstemming te krijgen van wat wij hier naar Vlaanderen kunnen realiseren. Op die manier komt niemand voor verrassingen te staan, weet iedereen welk transitietraject aan de gang is en kan men ook zelf binnen zijn sectoren de nodige afspraken maken met Vlaanderen waar dit noodzakelijk of mogelijk is om dit transitietraject zo zorgvuldig mogelijk in beeld te brengen bij Vlaanderen en over te hevelen naar Vlaams beleid.

Wat de vraag naar sociale planning en de rol van het provinciebestuur hierin betreft kan ik meedelen dat de Vlaamse regering net voor het zomerreces bevestigd heeft dat het steunpunt Sociale planning bij het provinciebestuur blijft, maar dat we dit moeten integreren in een centrale studiedienst van de provincies. Trouwens, ik kan ook zeggen: op dit moment worden gegevens van de verschillende planningsinstrumenten die we hebben, ook op vlak van economie en dergelijke – er is reeds een zeer goede samenwerking, maar de focus lag nog een stukje gescheiden. Voorlopig gaan wij na op welke manier wij sociale thema's een plaats kunnen geven in de benadering. Want in het cijfermateriaal dat wij verzamelen, is er overlapping met economie. Wij gaan alleszins in 2016 voorbereiden, samen met andere directies, op welke manier ons studiegegevens binnen de provincie een geheel kan krijgen.

Dan de extra middelen die u zag. Er is een nieuwe planner aangeworven met de bedoeling om een dataproject dat we op dit moment hebben binnen sociale planning, om die dienstverlening aan onze klanten te optimaliseren en om de huidige wachttijd bij planning op maat, bij vragen op maat, af te bouwen.

Dan de vraag van collega Liebaut, gesteld door mevrouw Grillaert. We gaan de kracht die ingezet wordt op sociale planning ook inzetten met betrekking tot wonen en demografie. Zodanig dat we de woonbehoeften zoals in het verleden opnieuw in kaart kunnen brengen met een uitbreiding van twee rapporten. Een woonrapport per gemeente dat de belangrijkste woonindicatoren per gemeente weergeeft en een demografisch fiche, zodanig dat er zicht is op de kenmerken van de bevolking en op de huishoudens van de gemeenten. Over woonbehoeften van specifieke doelgroepen is cijfermatig zeer weinig materiaal beschikbaar. Dat betekent dat wij het aandeel van personen die behoren tot beschreven doelgroepen en verblijven in aangepaste voorzieningen, niet hebben. Maar doelgroepgerichte zorgplanning bijvoorbeeld in de sector van personen met een handicap behoort tot persoonsgebonden bevoegdheden en gaan wij in 2017 niet meer in de scope hebben.

Ik kan ook aangeven dat ons reglement Wonen-welzijn-zorg, dat een link legt tussen impulsbeleid, wonen, welzijn en zorg, afgeschaft wordt. Ik kan dit ook aangeven ten aanzien van collega Lemaitre en meneer Franck. Dit nieuwe reglement legt inderdaad een klemtoon op wat wij binnen wonen mogen doen, ook in de toekomst. Dat vertrekt van de Vlaamse Wooncode en bij het grondrecht Wonen. We gaan ervanuit dat we het experiment rond aangepaste woonvormen voor doelgroepen en woonactoren kunnen blijven ondersteunen. Wat niet meer kan, is woonprojecten rond zorg, rond welzijnsactoren, ondersteunen. Ik denk dat ik daarmee op de vragen die in twee verschillende periodes gesteld zijn, vrij volledig heb geantwoord. Maar ik sta uiteraard open voor verdere verduidelijking.

De heer voorzitter

Dan gaan we naar de volgende vraagsteller, meneer Lemaitre.

De heer Lemaitre

Voorzitter, ik denk dat ik mijn vraag zojuist gesteld heb. Ik ga uw planning niet verder overhoop halen.

De heer voorzitter

Hoffelijkheidshalve moet ik u de kans geven, maar u hebt uw schot al gelost. Meneer De Cuyper.

De heer De Cuyper

Ik zal de vraag van meneer Lemaitre nog eens hernemen.

De heer voorzitter

Jullie zitten tenslotte naast elkaar.

De heer De Cuyper

Vandaar hebben we af en toe geen ruggenspraak, maar zijdelings gemompel onder elkaar. Het is effectief zo dat de deputatie voor het stimuleren van innovatieve woonprojecten een bedrag voorziet van 1.073.688 euro. Toen ik aan het schrijven was, dacht ik bij mezelf: dat is een heel raar bedrag. Waar blijven de cijfers na de komma? Allee, daar zal wel een reden voor zijn. Het is zeker en vast een groot bedrag voor – en ik citeer letterlijk – innovatieve woonprojecten in de ruime zin van het woord. De vraag is dus: wat is de ruime definitie van innovatieve woonprojecten? Gaat dit over solidair wonen waarbij de relatie met welzijn belangrijk is? Gaat dit over levenslang wonen, waarbij de aanpasbaarheid van de woning een belangrijke insteek is? Gaat dit om duurzaam wonen, waarbij energiezuinig bouwen een voorwaarde is? Of gaat het om nieuwe vormen, die ik gemakkelijkschalve gemeenschappelijk wonen noem, zoals schoolhousing of community land trust? En zo verder, of is dat het allemaal tezamen? Er is dus zeker een vraag aan de deputatie naar verduidelijking. Hetzelfde geldt overigens voor de invulling van deze stimulans. Gaat de deputatie hier zelf initiatief ontwikkelen of zal zij participeren in bestaande of nieuwe projecten? Zal er gewerkt worden met een projectoproep, dus met projectsubsidies en dus een provinciaal reglement? Of wordt er gedacht aan de uitbouw van een kenniscentrum of steunpunt zoals Duurzaam wonen, eventueel met andere partners of stakeholders uit de sociale huisvestingssector in de streekontwikkeling? Er zijn dus wel een aantal vragen. Uit contacten overigens binnen de sector, ik heb het tegen de deputé al gezegd, blijkt toch een voorzichtige interesse voor de nieuwe vormen van gemeenschappelijk wonen. Maar men blijft met vele vragen zitten. Vooral voor de juristen hier. Juridische aspecten rond eigendomsrecht en zo verder. Dus het idee van een kenniscentrum lijkt mij toch het overwegen waard. Verduidelijking is zeker nodig, want vorige week zei nog een collega-raadslid dat de gouverneur op een recente bijeenkomst van burgemeesters en OCMW-voorzitters gesteld had dat deze begrotingspost voor de sovika's zou kunnen dienen, waarna een krant titelde dat deze begrotingspost voor de huisvesting van vluchtelingen diende. Ik weet niet of het een kwaliteitskrant was. Maar hoe dan ook, het lijkt op een telefoonspelletje waarbij je met A begint, en je eindigt met Z. Misschien is het de gouverneur en andere collega's in deze raad ook opgevallen dat de stimulans van de sovika's in 2016 nog niet de helft van het bedrag van 2015 na begrotingswijziging is ingeschreven. Wat niet in overeenstemming is, vind ik, met de terechte ambitie die de deputatie zich stelt om de blinde vlekken in deze sector zo vlug als mogelijk weg te werken. Een begrotingswijziging ligt hier dus zeker in het verschiet. Ik zou zeggen, hopelijk en wenselijk, dat het zou getuigen van een succesvol beleid. Maar ik blijf dus zitten met de vraag: is innovatief wonen een containerbegrip en gaat het hier dan ook om een containerbegrotingspost? Ik dank u.

De heer voorzitter

Goed. Mevrouw Alici.

Mevrouw Alici

Dank u, voorzitter. Geachte collega's, provincieraadsleden, deputatie en meneer de voorzitter. De provincie heeft de intentie om de witte vlekken in het aanbod voor de sociale verhuurkantoren weg te werken om zo het aanbod aan sociale huurwoningen op de markt te helpen vergroten. Daarnaast wil de provincie ook de dienstverlening van de aanvullende leningen aan particulieren hervormen en uitbreiden. In de provincieraad van 18 november werd een eenmalige subsidie goedgekeurd met het oog op het stimuleren van de aanvloei van de SVK's en werd het principe goedgekeurd om een reglement uit te werken om dit blijvend te stimuleren. Onze fractie is bijzonder verheugd dat de provincie de komende tijd extra zal inzetten op sociale woningbouw. Ook het reglement voor het verlenen van aanvullende leningen voor het kopen, bouwen of verbouwen van woningen kadert een breed woonbeleid. Het is voor de sp.a een goede zaak dat het woonbeleid grondgebonden is en bij de provincies zal blijven. We zijn tevreden dat de provincie haar verantwoordelijkheid neemt bij de grote vraag naar aanvullende leningen. De provincies zet in op een sociaal woonbeleid en helpt mensen die het iets moeilijker hebben om ook een huis te kunnen kopen, bouwen of verbouwen. Het extra duwtje in de rug dat de provincie geeft, betekent veel voor heel veel mensen. Het bedrag van 10.000 euro werd in oktober al goedgekeurd en is al een aantal jaren gelijk. Sp.a vindt dat de ambitie gerust groter mag zijn en vraagt om na te kijken of er bijkomende middelen ingezet kunnen worden. Elke bijkomende steun kan voor veel mensen net de doorslag zijn in de weg naar het verwerven van een eigen woning. Vandaar mijn vragen.

Het woonbeleid is een grondgebonden materie en blijft dus zeker bij de provincies. Zal de provincie de komende tijd meer middelen inzetten in deze bevoegdheid en haar taak extra kracht bijzetten? Welke initiatieven zullen hiertoe genomen worden? Hoeveel leningen worden er gemiddeld per jaar afgesloten? Is de mogelijkheid van deze aanvullende lening voldoende gekend bij de Oost-Vlamingen? Worden er initiatieven genomen om die wet nog meer gekend te maken? Dank u.

De heer voorzitter

Meneer Scheire.

De heer Scheire

Dank u, meneer de voorzitter. Beste collega's, de provincie geeft aanvullende leningen volgens een strikte reglementering. In de voorbije provincieraden moest deze reglementering telkens weer geamendeerd worden omdat ze niet of niet meer strookte met de regels zoals die opgelegd waren door de FOD Economie. De N-VA is geen voorstander van dit soort leningen door de provincie. De N-VA-fractie vindt het een goede zaak dat er aanvullende leningen voor bepaalde doelgroepen bestaan. Wij vinden echter niet dat dit een kerntaak van het provinciaal bestuur is. Een provinciebestuur is geen kredietinstelling. De moeilijkheden met de FOD Economie rond de erkenning als kredietinstelling van de provincie bewijzen deze stelling. De provincie zou deze functie beter overlaten aan specifieke organisaties die ervoor zijn opgericht en die ervoor zouden kunnen dienen en die ondersteunen. Wij denken hierbij aan de vroegere, ondertussen teloorgegangene, Bank van de Arbeid of de Belgische Arbeiderscoöperatie. Maar die zijn er niet meer. Maar misschien zou de vennootschap Sociaal engagement deze functie op zich kunnen nemen. Tijdens de commissie hebben wij vragen gesteld bij de rubriek Opbrengsten op krotwoningen voor een bedrag van 370.000 euro. Nu blijkt dat dit eigenlijk interesten zijn van deze aanvullende leningen. Het is nogal vreemd dat men in de boeking de opbrengsten van deze aanvullende leningen wegstopt achter de titel Bestrijding van krotwoningen. Van cynisme gesproken. Tot slot durven wij er niet aan te denken dat dit systeem in stand gehouden zou worden als een vorm van politiek sociaal dienstbetoon. Ik heb persoonlijk navraag gedaan bij mijn gemeente. Noch bij het OMCW, noch bij de gemeente was dit systeem bekend. Dank u.

De heer voorzitter

Goed. Meneer Bauwens.

De heer Bauwens

Dank u voorzitter. Collega's, 120.000 en zoveel kandidaat-huurders staan in Vlaanderen sinds 2014 op een wachtlijst voor het bekomen van een sociale woning. Rond diezelfde periode zijn er 9.642 sociale woningen zonder bewoner om verschillende redenen. Het provinciaal beleid heeft in deze specifieke rubriek, sociale huisvesting, slechts een budget voorzien van 40.000 euro in het kader van thuiszorg en 68.000 euro voor startende en groeiende sociale verhuurkantoren. Naast uiteraard de innovatieve woonprojecten. Nochtans is de provincie aanwezig in de 27 sociale huisvestingsmaatschappijen via de algemene vergadering of de raad van bestuur. Wat is dan de meerwaarde van die vertegenwoordiging als er geen provinciaal beleid tegenover staat? Dankzij Oost-Vlaanderen in cijfers is volgens de laatst gekende cijfers over sociale huurwoningen in 2012 in onze provincie een leegstand van 2491 woningen op een totaal van 37.635. Waarom doet de provincie niets actiever tegen deze ellenlange wachtlijsten en leegstand van de maatschappijen waarin zij vertegenwoordigd is? Dank u.

Mevrouw Beldjoudi

Dank u wel, meneer de voorzitter. Beste collega's, wonen wordt beschouwd als grondgebonden met open taakstelling en is bijgevolg niet in het vizier van de staats hervorming gekomen. Als bovenlokaal bestuursniveau behoort het tot een van haar kerntaken om hierin een verantwoordelijke rol op te nemen.

De provincie heeft het mandaat en de middelen om wonen over gemeenten heen in kaart te brengen en ondersteuning te bieden waar nodig. Op papier is de keuze gemaakt om op wonen in te zetten. Maar in de praktijk hebben we daar nog niet veel van gemerkt. Het is simpel. Het werd gewoon niet als prioritair beschouwd. Het bewijs ligt hem alleen al in het voorbeeld van de SVK's. Het is jammer dat nu pas, nu er een belangrijk beleidsdomein afgeheven wordt, het besef komt dat een bevoegdheid als deze niet de aandacht kreeg die zij verdiende. Want de realiteit is er wel. De huurmarkt krimpt alsmaar verder in, vraag en aanbod zijn niet op elkaar afgestemd en we kampen met een sterk verouderd patrimonium. De provincie zou een grotere meerwaarde kunnen betekenen. Alleen al via het stimuleren van intergemeentelijke samenwerkingen. Wonen als beleidsdomein stopt namelijk niet aan de grenzen van een gemeente.

Er is nood aan meer regiospecifieke aanpak. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, het instrument bij uitstek dat oog heeft voor de regio's en hun bijzonderheden, zijn in Oost-Vlaanderen onderbenut gebleven. Door hierop inhoudelijk en financieel in te zetten, zou de provincie een directe en indirecte invloed uitoefenen op de leefbaarheid, gezondheid en duurzaamheid van de ganse provincie. Een inhaalbeweging is duidelijk noodzakelijk. Er is ondertussen beslist vanuit de deputatie om een budget vrij te maken van om en nabij 1,2 miljoen euro, waarvan iets meer dan 1 miljoen euro nog onbestemd is. Blijkbaar weten we nog niet wat we ermee gaan doen. Ik volg collega Lemaitre, al ben ik zeer tevreden dat er eindelijk geïnvesteerd zal worden in wonen, het voelt toch een beetje ongemakkelijk om een dergelijk bedrag goed te keuren voor iets waar we nog niet van weten waar het toe bestemd zal worden. We zullen dan maar voorzichtig positief zijn en alles met de nodige kritisch blik opvolgen. Nu, om terug te komen op de SVK's. Ik hoop dat de beloofde ondersteuning ten gronde gebeurt en niet enkel een aantal losse beloftes inhoudt, zoals nu gevreesd wordt door het werkveld. Anders dan dat we vorige maand nog goedkeurden, het is te zeggen een bedrag van 150.000 euro, te verdelen onder startende en groeiende SVK's, ligt nu een bedrag van amper 68.000 euro voor. Dit is *peanuts*. SVK's worden ondertussen gepaaid met het gegeven indien er meer nodig blijkt, dan kan er meer gevraagd worden bij een budgetwijziging. Het ding is: er is meer nodig dan dat. Vooral met alles wat de provincie nog goed te maken heeft. Het moet nog altijd de moeite lonen om een subsidiedossier in te dienen. Ook voor de kleinere spelers. Ik hoop ook dat het idee rond SVK's zich niet enkel beperkt tot deze van groei. Laat ons lessen leren uit het voorbeeld van het Woonfonds in Gent. De manier om het hoofd boven water te houden, was inzetten op uitbreiden van het patrimonium. Steeds meer huizen, ongeacht de staat ervan. Men moest en zou voldoen aan het vooropgestelde groeipad om te kunnen blijven bestaan. Groeipad is belangrijk, maar het is even belangrijk, al dan niet belangrijker, om het patrimonium wat al in beheer is, naar behoren te onderhouden. Er zijn te weinig middelen voorhanden voor het behoud en onderhoud van het patrimonium. Het groeipadinitieel van een SVK heeft alles te maken met vertrouwen krijgen van eigenaar-verhuurders. Dit vertrouwen krijg je wanneer je uitstraalt dat je een patrimonium kunt beheersen. Met andere woorden: de zorg en het beheer aankan. Er moet dus op twee sporen tegelijkertijd een versnelling bijgestoken worden. Het provinciebestuur van West-Vlaanderen beseft dit al een poosje. Daar zet men bijvoorbeeld in op renovatiesubsidies voor sociale verhuurkantoren. Een good practice waar volgens mij van geleerd kan worden.

Wonen zou dus volgens mij veel eerder, zoveel meer en zoveel hoger gestaan moeten hebben in beleidsdoelstellingen. Ik hoop bij dezen dat het tij echt gekeerd is en dat de geringe actieve rol die onze provincie tot nu toe ingenomen heeft op het vlak van wonen, omgevormd zal vormen tot een optimale invulling van wat ze moet zijn. Dank u.

De heer voorzitter

Ik denk dat dit een cluster is dat een geheel vormt, deputé Couckuyt?

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u, meneer de voorzitter. Ik zal beginnen met de tussenkomst van mevrouw Alici betreffende de extra middelen die wij voorzien hebben voor aanvullende leningen. Het is zo dat wij volop op dit instrument inzetten. Wij zijn ons ten zeerste bewust dat dit een goed instrument is.

De manier waarop mensen na aankoop van een woning kunnen overgaan tot een stukje renovatie of de middelen kunnen gebruiken om een woning aan te kopen bijkomend bij een hypothecaire lening, de manier waarop wij voor een bepaalde doelgroep met een bepaald inkomen dit kunnen realiseren, toont aan dat wij daar met een schot in de roos zitten. Dat betekent dat wij het budget optrekken van 2.250.000 euro naar 3.000.000 euro aan middelen die wij voorzien, die wij kunnen uitlenen. Ik kan u ook zeggen dat wij gemiddeld 345 aanvragen op jaarbasis krijgen, waarvan er 230 worden goedgekeurd. Met de extra middelen die we nu inzetten, kunnen we meer dossiers honoreren, we kunnen zien of ze voldoen aan de voorwaarden en het instrument ook beter bekend maken. Want wat meneer Scheire hierover zegt, dat het instrument in Wichelen althans niet gekend is; dit is best mogelijk. We hebben daar nooit een campagne rond gedaan, ook omwille van het feit dat de middelen die we jaarlijks ter beschikking stellen om te kunnen uitlenen, toen niet meer promotie toelieten. Er zal ook werk gemaakt worden van een efficiëntere procedure. Dit betekent dat er een versterking van het administratief team Wonen op deze materie volgt.

Ja, collega Scheire, het reglement rond de leningen is de laatste twee provincieraden de revue gepasseerd. Niet omwille van het feit dat wij slecht afgestemd hadden met Economie. Het is hier in het verleden reeds gezegd en ik ga daarover niet in herhaling vallen. In het verleden heeft de FOD Economie aangegeven dat dit niet nodig was, dat we een erkenning kregen, waar zij tien jaar later wel zeggen dat wij een erkenning nodig hadden. We hebben onmiddellijk het nodige in allerijl gedaan om dit zo snel mogelijk in orde te brengen omwille van het feit dat wij geen onderbreking of een zo kort mogelijke onderbreking wensten in de dienstverlening. Dit heeft tot gevolg gehad dat er inderdaad twee aanpassingen geweest zijn. Dit had alleen te maken met de snelheid waarin dit moest gebeuren en niet met het feit dat wij geen kredietverstrekker zouden kunnen zijn. Trouwens, we zijn nu een erkende kredietverstrekker. We zitten hier volledig binnen onze rol. De doelgroep waarvoor wij deze kredieten verstrekken, toont dit ook aan. Andere actoren in de private sector, of het nu coöperatieven zijn of dergelijke meer, u verwijst zelfs naar een failliete verstrekker, zijn dan wellicht niet de geschikte actoren om dit op te nemen. Ik denk dat wij volledig in onze rol zitten. Dus de tijdsdruk is de enige reden waarom er twee keer een correctie geweest is aan het ingediende dossier. Dat u tegen dit instrument bent, hebt u zelf al genuanceerd. U bent ertegen dat wij de kredietverstrekker zijn. In elk geval denk ik: niemand staat te vragen om dit op te nemen. Meestal hebben degene die kredieten verstrekken een winst oogmerk. Wij hebben dit niet. Ik kan u zeggen dat de investeringen die wij doen, dat wij de laatste jaren door het feit dat de ontlening op lange termijn is en wij onze kredieten op korte termijn ontlenen, dat we hier zelfs de laatste jaren winst op maken. Maar ik kan u ook aangeven, mocht de kredietmarkt veranderen, dat dit wellicht een verlies zal zijn. In elk geval zorgen wij ervoor dat kwetsbare doelgroepen hiermee aan middelen kunnen geraken om een woning te krijgen.

Een ander instrument waar wij op inzetten, in het instrument van sociale verhuurkantoren. Dat is bij verschillende sprekers aan bod gekomen. Bij mevrouw Beldjoudi en ook bij collega Bauwens, dacht ik. In elk geval is het zo dat wij rond sociale verhuurkantoren extra inzetten om een inhaalbeweging te maken op wat in het verleden in andere provincies reeds gebeurd was. Over de middelen die wij hiervoor inzetten. We hebben eind dit jaar beslist om de 150.000 euro versneld aan de acht erkende SVK's aan te leveren. Momenteel zijn we volop bezig met een reglement op te maken. Wij vragen dus ook alle gegevens op van de sociale verhuurkantoren. Op welke manier zij en welke de elementen zijn waar rond zij financieel tekortschieten. Dit kan van verschillende aard zijn. Soms gaat het over het beheer van het patrimonium, soms gaat het over onvoldoende patrimonium, soms gaat het over nog andere elementen waar wij op dit moment onvoldoende zicht op krijgen. Op basis van de elementen die wij uit dit onderzoek halen van de acht maatschappijen die momenteel erkend zijn, zal er een reglement van tussenkomst voorgelegd worden aan de raad. Dit is meteen ook een gedeeltelijk antwoord op wat u bijna blanco cheque zou kunnen veronderstellen in ons woonbeleid. Het grote bedrag zal gedeeltelijk aangewend worden om in te zetten in nieuwe reglementen. Het reglement SVK is er één van. Dat bij de sector momenteel een veronderstelling is dat wij dit niet zouden doen, lijkt mij bijzonder vreemd, aangezien wij reeds verschillende vergaderingen met de sector hierover gehad hebben. De intenties die hier zouden voorgelegd worden aan de raad, zijn reeds aan hen meegegeven. Dus het lijkt mij nogal raar dat het leeft binnen de sector dat wij niet verder zouden ondersteunen, omdat het budget nu op 68.000 euro staat. Wij gaan proberen de witte vlekken aan te pakken. Dat zal een element zijn. Meer woningen in huur te nemen, zal een element zijn van het reglement. In het voorjaar zullen wij een voorstel indienen om afhankelijk van de noodwendigheid een begrotingswijziging voor te stellen op basis van het onderzoek dat momenteel plaatsvindt. Maar wij hebben onvoldoende elementen om nu aan te geven welk bedrag dit zou moeten zijn.

Wat participatie in sociale huisvestingsmaatschappijen betreft, collega Bauwens, dit is zeer reëel, maar toch zeer beperkt. We zijn daar een van de zovele actoren. Maar het klopt dat elk raadslid dat ons bestuur afvaardigt naar een huisvestingsmaatschappij voor een deel zijn eigen verantwoordelijkheid, eigen inbreng en standpunt moet bepalen.

Die eigen verantwoordelijkheid is ook gekoppeld aan de rol die hij hierin kan meekrijgen. Dat is een andere rol dan de rol die wij hebben naar intercommunales, waar het standpunt dat u meegeeft aan een lid van de algemene vergadering bepaald moet worden door de raad. De afvaardiging stemmen we hier en ook de standpuntinname van het raadslid. In de huisvestingsmaatschappijen hebben wij die rol niet. Daar is de rol te bepalen door degene die de verantwoordelijkheid krijgt. In elk geval zijn in het verleden reeds initiatieven geweest om provincieraadsleden die zetelen in raden van bestuur en algemene vergaderingen te brieven over de invalshoeken wonen binnen onze provincie. Maar voor de rest zit het heel sterk binnen Vlaamse regelgeving waar wij geen invloed kunnen op uitoefenen. In elk geval, ook volgend jaar is voorzien dat wij de mensen af en toe zouden kunnen brieven, zouden kunnen samenroepen, om de interessante invalshoeken vanuit Oost-Vlaanderen in die lokale maatschappijen voor huisvesting te voorzien.

Dan de tussenkomst van collega De Cuyper rond innovatieve woonprojecten. Ook collega's Alici en Beldjoudi hebben het erover gehad. De middelen die er nu staan, zijn inderdaad een beetje containermiddelen, omdat er nieuwe reglementen op komst zijn. Voor die nieuwe reglementen zullen de middelen in dit algemeen item voorzien worden. Vandaar dat er nog geen specifieke uitklaring is van deze middelen. Vernieuwende woonprojecten zullen deels op basis van een oproep van een nieuw reglement Wonen toegewezen worden, maar ook het SVK zal hieruit middelen kunnen krijgen. Dat betekent dat diverse woonactoren hierop zullen kunnen indienen met alle invalshoeken van kwetsbare groepen, levenslang wonen, solidair wonen, leefbaarheid in wijken en zo meer. Elk van die items zal aan bod kunnen komen in dit reglement. Ik blijf ervan overtuigd dat de provinciale overheid voor deze vorm van impulsbeleid de meest geschikte overheid is. Ik kan ook aangeven dat een kenniscentrum waarvan u spreekt, waar veel kennis zou kunnen verzameld worden, bijzonder interessant zou zijn. Maar binnen de bescheiden middelen die wij rond wonen hebben voorzien, denk ik niet dat wij een kenniscentrum zullen kunnen oprichten. Wat er wel komt, dat is op basis van de projecten die we voorzien, een projectendatabank waaruit men zich kan inspireren om goede voorbeelden te volgen. Men zal die goede voorbeelden ook kunnen toepassen indien zij voor bepaalde projecten van toepassing kunnen zijn. Maar binnen de huidige marge kunnen we niet ruimer gaan. Een kenniscentrum oprichten zal daar zeker niet bij horen binnen de middelen die wij kunnen voorzien. In onze nieuwe opdracht gaan we wel jaarlijks evalueren en bijsturen op welke manier wij met deze middelen kunnen omgaan.

Wat de specifieke tussenkomst van mevrouw Beldjoudi betreft. Intergemeentelijke samenwerkingen hebben wij steeds ondersteund. Binnen onze provincie is geen enkele intergemeentelijke samenwerking ontstaan waar wij niet mee aan de wieg stonden om de startwerking, het startkapitaal en de begeleiding mee te financieren. Dat wij op dit moment alleen voor de intergemeentelijke samenwerkingen nog gezamenlijke projecten laten indienen, heeft te maken met het feit dat de financiering vanuit Vlaanderen en vanuit de gemeenten na de opstart niet meer tot onze opdracht behoorde. Ze zijn gestart, ze hebben een erkenning gekregen binnen Vlaanderen, ze hebben impulsmiddelen gekregen binnen Vlaanderen voor drie, zes, negen jaar. De impulsperiode is voorbij. Dit behoort niet meer tot de provinciale opdracht. Hoewel zij binnen onze scope blijven van actoren waarmee wij samenwerken. Op de vraag ten aanzien van SVK's heb ik geantwoord. De middelen zullen daar voorzien worden vanuit de grote pot, het containermiddelenbegrip dat hier voorzien wordt.

Ik hoop dat ik hiermee rond de vragen van woonbeleid voldoende geantwoord heb.

De heer voorzitter

Meneer De Cuyper.

De heer De Cuyper

Wat mijn vraag naar een kenniscentrum betreft, deputé, ik denk dat het een goede stap zou zijn dat u zegt: we gaan een database aanleggen met *good practices*. Ik denk dat het belangrijk is, zeker voor de gemeenschapsvormen van wonen, die zijn vooral ontwikkeld in het buitenland. Dus probeer ook vanuit het buitenland materiaal binnen te krijgen, zodat je dat kunt uitwisselen.

En als je dan toch goed bezig bent met deze database te ontwikkelen, maak dan ook dat men terecht kan met vragen, zodat je perfect weet: welke specifieke vragen stellen zich juist? Ik heb er al naar verwezen, vooral op juridisch vlak zijn er een aantal problemen nog altijd aanwezig. We kunnen misschien een helpende hand reiken. Bedankt.

De heer voorzitter

Goed. Deputé, ja?

De heer gedeputeerde Couckuyt

Aanvullend daarop kan ik zeggen dat er inderdaad bijzonder interessante toepassingen zijn in het buitenland, maar die passen niet binnen Vlaamse regelgeving. Ik geef een klein voorbeeld. Huisvestingsmaatschappijen kunnen niet participeren in CLT's, community land trusts. Op basis van projecten die naar voren komen, worden ook die problematieken in onze gegevens opgelijst en blijven wij natuurlijk ook *on speaking terms* met Vlaanderen rond de regelgeving die daar een oplossing zou moeten krijgen om projecten die bij ons gekend zijn en in de *good practices* hindernissen ondervinden, dat die tot Vlaamse wijziging in regelgeving kunnen leiden. Ik denk dat we die rol volop kunnen spelen tussen verschillende overheden.

De heer voorzitter

Goed. Ik zou voorstellen dat we overgaan tot de volgende drie tussenkomsten. Mevrouw Zenner, u hebt het woord.

Mevrouw Zenner

Dank u, voorzitter. Voorzitter, gedeputeerden, collega's. De subsidie voor het lokale toegankelijkheidsbeleid wil lokale besturen aanzetten om een integraal toegankelijke leefomgeving te beogen. Dit betekent een leefomgeving waar iedere persoon, ongeacht zijn handicap, leeftijd, afkomst, geslacht of geardeheid, kan leven en waar diensten, voorzieningen en alle deelaspecten van een maatschappelijk leven toegankelijk zijn voor iedereen. Uiteraard dient dit een zeer nobel doel. Maar vandaag moeten wij vaststellen dat binnen het budget de subsidie voor lokaal toegankelijkheidsbeleid op nul staat. Graag had ik geweten hoe dit komt. Dank u.

Mevrouw Beldjoudi

Dank u, meneer de voorzitter. Het lijkt misschien enigszins traditioneel dat ik hier mijn vraag rond doortrekkersterreinen stel. Niettemin ben ik zeer benieuwd wat de deputatie rond dit item van plan is. Doortrekkersterreinen, woonwagengedrag, woonbeleid, misschien een verkeerde redenering, maar toch niet zo onlogisch. Er zijn meer middelen vrijgemaakt voor woonbeleid. Dus ik kan mij inbeelden dat er gekeken wordt naar dit thema om bepaalde zaken te realiseren. Kan de deputatie mij vertellen of dit inderdaad een aandachtspunt is en wat we hierin kunnen verwachten? Dank u.

De heer voorzitter

Goed. Meneer Scheire, u hebt het woord.

De heer Scheire

Dank u, meneer de voorzitter. Mijn tussenkomst had eigenlijk de bedoeling om gans anders te zijn, maar vorige week hebben we raad van bestuur van Lemberge gehad en daar zijn een aantal nieuwe elementen naar voren gekomen.

Vanaf 2012 is de financiële situatie van het zorgcentrum Lemberge substantieel en structureel verbeterd. In de voorlopige documenten waarin de overdracht van de persoonsgebonden activiteiten van de provincie beschreven wordt, lezen we dat Lemberge zou worden overgenomen door de Vlaamse overheid en dat ten laatste tegen 1 januari 2017. Op de raad van bestuur van het ABP vorige vrijdag is echter een nieuwe spoor naar voren gekomen. De raad van bestuur van het ABP Lemberge heeft toegezegd om de onderhandelingen op te starten om Lemberge te laten opgaan in een nog te richten OCMW Zorgbedrijf met OCMW's uit de streek ten zuiden van Gent, zoals de voorzitter van het OCMW van Merelbeke verteld heeft. Het is altijd de bedoeling geweest van de N-VA-fractie om in het geval van Lemberge, in alle omstandigheden het bestuur, het personeel, de bewoners en de patiënten van Lemberge in de beste omstandigheden te ondersteunen in de pogingen om het ABP in een andere structuur te laten overgaan. Informele contacten met Vlaanderen laten uitschijnen dat 1 januari 2017 geen vaste deadline zou zijn voor Lemberge, op voorwaarde dat er tijdig door meerdere gemeentebesturen en OCMW's een concrete aanzet gegeven wordt dat deze piste een grote slaagkans heeft. De N-VA-fractie wil deze onderhandelingen dan ook een kans geven. Dank u.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u wel, voorzitter. Collega Zenner merkt op dat de subsidie voor lokaal toegankelijkheidsbeleid op nul staat. Dit heeft te maken – dit blijft in onze begroting aanwezig, ik denk een tweetal jaar, als er ooit een item geweest is met die nul tot het na een paar jaar verdwijnt uit onze begroting. Maar dit heeft te maken met de Vlaamse EVA Toegankelijkheid die opgericht is. Dit Vlaams agentschap is opgericht in 2014, maar is slechts sinds mei van dit jaar operationeel. Het overkoepelt de regionale toegankelijkheidsbureaus, zoals ATO binnen onze provincie er één was. Gemeenten konden tot en met dit jaar een beroep doen met een subsidie van ons bestuur om ATO in te schakelen voor het screenen van lokale infrastructuur. Wij kochten toen met wat op die begroting stond de screening in voor het lokale bestuur. Nu kan diezelfde gemeente rechtstreeks bij de EVA Toegankelijkheid aankloppen om gratis dienstverlening te krijgen. Met andere woorden: de ondersteuning voor gemeenten gaat er niet op achteruit, maar wij brengen vraag en aanbod direct bij elkaar. Wij voorzien echter middelen in een convenant met de EVA Toegankelijkheid waarmee deze dienstverlening aan de gemeenten door de EVA kan aangeboden worden. Dus u zult nog wel middelen voor toegankelijkheid terugvinden in onze begroting, maar in een convenant dat wij gesloten hebben met de EVA. Dus de dienstverlening blijft aanwezig binnen onze provincie, maar is in een EVA opgenomen. De rechtstreekse middelen die wij aan ATO betaalden, zijn verdwenen. Dit is een convenant.

Dan wat de strategie van de doortrekkersterreinen betreft, collega Beldjoudi, kan ik u zeggen dat er het vaste voornemen is om de hand aan de ploeg te slaan. Geen woorden, maar daden. Dat betekent dat er op dit moment reeds een uitdrukkelijk overleg is met de directie Ruimte om op zoek te gaan naar locaties in Oost-Vlaanderen waar doortrekkersterreinen kunnen gerealiseerd worden. Eens een degelijke inventaris is opgemaakt, zal er ook gekeken worden met de bewuste gemeenten wie de voorbereiding ter plaatse doet, wie de effectieve uitvoering op zich neemt en wie het latere beheer zal waarnemen. Op dit moment is het zo dat Vlaanderen voor 100 ten 100 subsidieert, waar wij in het verleden 10 ten 100 aanvulden op de subsidie van 90 ten 100 van Vlaanderen. We moeten onze verantwoordelijkheid als provinciebestuur hierin volop nemen, want ik denk dat lokaal de neiging niet ontstaat om een doortrekkersterrein in te richten. We kunnen op dit moment ook samen met de directie Ruimte naar wat de hinderpalen kunnen zijn op ruimtelijk vlak om een doortrekkersterrein in te richten.

Dan wat de vraag van collega Scheire betreft. De vraag is inderdaad veranderd naar aanleiding van de raad van bestuur die we vrijdag gehad hebben. Een kleine correctie. Wat wij in de raad van bestuur gestemd hebben, is dat we deelnemen aan een onderzoek tot het oprichten van een zorgbedrijf in de, wat men noemt, de zuidelijke banaan rond Gent. Met verschillende OCMW's wordt onderzocht of we een zorgbedrijf kunnen oprichten tegen de beginperiode van de nieuwe legislatuur. Wat nieuw is voor mij, is dat Vlaanderen wel even de kat uit de boom zal kijken als er een lokale intentie bestaat bij de besturen die de activiteiten van Lemberge willen overnemen.

Want in zoverre heb ik het in mijn contacten met Vlaanderen niet begrepen. Wat we wel aanmelden bij Vlaanderen, is dat wij alle kansen willen geven aan elke mogelijkheid met daarin de lokale verankering. Vandaar ook de vraag aan onze raad van bestuur. Maar tot nog toe is er alleen de mogelijkheid ons bekend dat op 1 januari 2017 dit uit onze portefeuille verdwijnt en dat dit een Vlaamse verantwoordelijkheid wordt. Mogelijk in een EVA die Vlaanderen hierin opricht. Mogelijk in een overeenkomst die zij maken met de lokale besturen hierover. Maar dat zij even de kat uit de boom zouden kijken en de datum van 1 januari 2017 zouden laten springen, in het zorgvuldig proces waar wij in meegaan, dat is mij niet bekend.

De heer voorzitter

Goed. Ik denk dat we kunnen overgaan tot de volgende tussenkomsten. Meneer Scheire heeft nog het woord gevraagd.

De heer Scheire

Ik heb daar gisteren en vandaag een aantal gesprekken over gehad en ik heb mijn woorden heel goed gewogen. Ik ga ze nog even herhalen. Informele contacten laten uitschijnen dat het geen vaste deadline zou zijn.

De heer voorzitter

Goed. Dan kunnen we doorgaan met de volgende tussenkomst van mevrouw De Sutter.

Mevrouw De Sutter

Geachte voorzitter, gedeputeerden, collega's. In 2016 behalen we als provincie het fair trade label. Als ondersteuner van Boeren zonder grenzen ben ik daar heel blij mee. Ik hoop uiteraard dat dit nu niet stopt en dat er toch een mentaliteitswijziging komt. U hoort mij natuurlijk ook op kousenvoeten afkomen. Fair trade betekent niet alleen heel wat wereldwinkelproducten integreren, maar ook producten van dichtbij die minder kilometers moeten doen, die goed zijn voor de lokale economie, die goed zijn voor het behoud van heel wat landbouwbedrijven, voor het behoud van jobs, die goed gecontroleerd worden. Afijn, ondanks dat ze van dichtbij zijn, blijft het een moeilijk gegeven dat de distributie niet van een leien dakje loopt. In de budgetbespreking rond landbouw hoorden we hier al over. Gedeputeerde Vercamer merkte op dat ze duur zijn en niet gemakkelijk te krijgen. Meneer Vercamer, dat is een beetje gelijk een goede vrouw. We hebben het over hoeveproducten en dat is wel heel jammer. Onlangs was ik in Groot-Brittannië en ik was bijzonder gecharmeerd door de talrijke farmshops. Wat zit dat daar goed in elkaar. Er zijn er meer dan 500 in Groot-Brittannië en de policy is dat ze 40 procent lokaal zijn, 40 procent streek en 20 procent wereldproducten verkopen. Ze zijn zo geëtaleerd dat je er niet alleen binnenloopt voor de producten, maar er zelfs totaal rustig van wordt om daar gewoon binnen te zijn. Je voelt je als het ware op het platteland, zelfs naast een drukke weg. Als je er dan al 500 hebt, en een Jamie Oliver die er dan nog eens reclame mee maakt, dan steun je volgens mij precies zoals het moet. Dan blijft uw streekdistributie ook niet uit en dan krijg je een soort nationale trots over je eigen lokale producten en neem je die fair trade van de wereld gewoon mee. Ik heb het gevoel dat wij het gewoon omkeren hier in Vlaanderen. 80 procent halen we binnen van andere landen en misschien 20 procent lokaal. Of die percentages juist zijn, weet ik niet, het is gewoon mijn gevoel. Stel dat we in Oost-Vlaanderen een tiental van die boerderijwinkels zouden hebben die door onze dienst Landbouw met een subsidiereglement ondersteund worden om zo op een prachtige manier samen te werken. Zou het veel gemakkelijker zijn om met een LEADER-project de distributie te organiseren? Dan kan EROV misschien gerichte acties doen naar hoeveproducten die lekker Oost-Vlaams zijn en dan kan de dienst Welzijn een bruggenbouwer zijn tussen de boerderijwinkels en de wereldwinkels. En dat gaat werken, want dan komt het van onderuit. Als landbouwers net als wereldwinkels gebruik kunnen maken van vrijwilligers, dan zouden we echt vooruit zijn en met dezelfde middelen strijden. Geef toe, het zou een prachtig project zijn tussen drie getalenteerde gedeputeerden: landbouw, welzijn, lokale economie. En doe er dan nog een schep klimaat en toerisme bij.

Tevens wil ik u melden dat er wel vermelding gemaakt wordt op de website van Oost-Vlaanderen van een link naar fair trade op de hele wereld, maar concrete cijfers of initiatieven van onze provincie vind ik er niet direct terug. Misschien wel handig om als voorbeeld dit meer te documenteren. Dank u wel voor uw inspanningen en ook voor het antwoord op mijn vragen.

Mevrouw Van Keymolen

Dank u. Duurzame ontwikkeling maakt al jarenlang deel uit van de provinciale beleidsdoelstellingen. De inspanningen rond fair trade en de ondersteuning van initiatieven rond mondiale vorming zijn daar slechts enkele voorbeelden van. In opvolging van het traject rond de millenniumdoelstellingen, waarbij vooral realisaties in het zuiden werden nagestreefd, hebben de Verenigde Naties in het najaar van 2015 internationaal vastgelegde sustainable development goals of duurzame ontwikkelingsdoelstellingen op de agenda geplaatst. Deze beogen vooral een mentaliteits- en gedragsverandering in het noorden. In de toelichting bij het budgetvoorstel 2016 wordt het accent gelegd op een geïntegreerde aanpak van deze duurzame ontwikkelingsdoelen. Wat houdt deze geïntegreerde aanpak precies in? Welke andere beleidsdomeinen en directies worden daarbij betrokken? Hoe zal dit gecoördineerd worden? Wat is de budgettaire impact van het geheel? Dank u.

De heer voorzitter

Meneer Moens. U hebt het woord, collega.

De heer Moens

Dank u, voorzitter. Een korte vraag. Als we het budget bekijken, dan zien we dat er een vrij groot bedrag gebudgetteerd is voor ondersteuning mondiale vorming en wereldburgerschap. In vergelijking met vorig jaar stijgt dat zelfs nog met circa 40.000 euro. Vandaar de vraag: wat is de keuze van de deputatie om daarop extra in te zetten? Is het niet interessanter om dat bedrag, of zelfs nog een groter bedrag, te gaan voorzien voor concrete projecten in het zuiden, omdat je op die manier die mensen ter plekke ongetwijfeld meer kunt steunen dan via ondersteuning mondiale vorming en wereldburgerschap?

Mevrouw Beldjoudi

Dank u wel, meneer de voorzitter. Noord-Zuidwerking is een topic dat binnen het beleidsdomein Welzijn valt. Het bevat onder meer ontwikkelingseducatie, sensibilisatie en steun aan de vierde pijler. Het is mij om eerlijk te zijn nog niet duidelijk wie deze taakstelling zal overnemen, als ze al overgenomen wordt. Niettemin geloof ik dat het ook voor de provincie mogelijk moet zijn om Noord-Zuid vanuit een ander perspectief te benaderen. Noord-Zuidwerking en grondgebonden materies gaan in mijn ogen hand in hand, of kunnen hand in hand gaan door een meer economische invulling te geven naar het voorbeeld van Evergem bijvoorbeeld. Zij hebben ervoor gekozen partners hier en in derdewereldlanden met elkaar in contact te brengen met betrekking tot afvalverwerking. Mijn vraag is concreet: wordt er nagedacht over hoe er een andere invulling gegeven kan worden aan Noord-Zuidbeleid? En zo ja, welk pistes worden er gevolgd? Dank u wel.

De heer voorzitter

De gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u wel, voorzitter. Eerst de tussenkomst van mevrouw De Sutter. Ze merkt terecht op dat het fair trade verhaal veel ruimer gaat dan het aankopen van producten uit het zuiden. Er is aandacht voor economisch, sociaal en ecologisch verantwoorde ontwikkeling. In Oost-Vlaanderen doen we op dit moment een inspanning om fair trade provincie te worden. Dat zit vervat in een aantal exacte criteria.

Dus wij bepalen de breedte daarvan slechts gedeeltelijk zelf. Twee van de zes criteria gaan op lokaal beleid terug, waar wij ook een invulling aan geven want wij hebben hier een trekkersgroep binnen de provincie. Die trekkersgroep is samengesteld vanuit de verschillende directies. Ook de directie Landbouw bijvoorbeeld is daar uitdrukkelijk aanwezig. Aankoopbeleid is daar zeer uitdrukkelijk aanwezig. Dit zijn elementen die bij het behalen van de zes criteria bijzonder belangrijk zijn. Aan vier van de zes criteria voldoen we reeds met minimum voorwaarden. De rest wordt op dit moment geëvalueerd. We hopen dus zelf fair trade provincie te worden. Dat is een eerste stap natuurlijk. Want binnen elk van die criteria kunnen wij een eigen beleid uitbouwen. Het voorbeeld dat u zojuist gaf, en waarvoor ik naar collega Vercamer ga terugschakelen over wat mogelijk is rond die invalshoek van ondersteuning van lokale winkels of boerderijwinkels. Dat is op dit moment nog niet in de focus geweest. Maar het zou een uitbouw van een van de criteria voor fair trade provincies kunnen zijn. In ieder geval, de duurzaamheid van een dergelijk project moet niet meer bewezen worden, want die is er helemaal. Dus ik kan maar een gedeelte antwoord geven, omdat de vraag op dat vlak nog niet onderzocht is.

Wat de informatieverschaffing betreft geeft u aan dat wij onvoldoende zichtbaar zijn rond fair trade. Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat fair trade geen campagne is van onszelf, maar een campagne waarin wij ons inschakelen. Fair trade gemeenten is een campagne. In die campagne gaan wij mee om gemeenten aan te zetten fair trade gemeente te worden. Zelf willen wij fair trade provincie worden. Maar fair trade is geen provinciale opdracht. Wij gaan daar vrijwillig in mee. Dat betekent dat wij zelf voldoende sensibiliseren, extern en intern, om dat te verbreden.

Trouwens, ook het begrip 'fair trade' wijzigt in de zin die u zojuist aangeeft. Men zal gaan werken in de toekomst. Indien een fair trade gemeente de titel binnenhaalt en veronderstelt dat er dan een status quo ontstaat, dit zal onvoldoende zijn. Om sterren te bekomen zal men moeten inzetten op verdere duurzaamheid en op de uitdieping van dit begrip.

Op de nieuwe website gaan wij heel uitdrukkelijk meer ruchtbaarheid geven aan onze eigen rol binnen fair trade. Maar het verhaal stopt dus niet bij fair trade provincie. Ik kan u wat distributieproblemen betreft niet nader van antwoord dienen. Ik denk dat de collega daarover nog een aantal benaderingen zal doen.

Wat collega Van Keymolen betreft, wat bedoeld wordt met een geïntegreerde aanpak van verschillende aspecten die leiden tot duurzame ontwikkeling. Mondiale duurzame ontwikkeling heeft betrekking op alle beleidsdomeinen. Binnen de provincie wordt dat op die manier ook benaderd. Het is dan ook van groot belang om met verschillende directies en met verschillende beleidsverantwoordelijken te zoeken naar afstemming, naar complementariteit, om zo een maximaal effect te bereiken. De stuurgroep Fair trade is hier een duidelijk voorbeeld van. Geïntegreerd inzetten op duurzame ontwikkeling is niet nieuw voor ons bestuur. Reeds in de jaren negentig werd een proces opgestart rond duurzame ontwikkeling in verschillende directies. Dit heeft tot gevolg gehad dat ons aankoopbeleid gescreend werd, dat er op dat vlak bij wat in de markt gevraagd werd, de voorwaarden waaraan men moest voldoen op vlak van duurzaamheid, dat die telkens opgenomen werden in de voorwaarden om aan ons bestuur te kunnen aanleveren, opdracht te kunnen vervullen en dergelijke meer. De nieuwe sustainable development goals zijn voor ons een uitdaging. We gaan met een vernieuwde inspanning daar werk van maken.

Dan de tussenkomst van collega Moens met betrekking tot het budget. Het is inderdaad zo dat er 165.000 euro voorzien wordt op mondiale vorming en wereldburgerschap. Maar ik kan aangeven dat dit een vertekend beeld geeft van de toename die voorzien is voor Noord en Zuid. Waar wij in het verleden heel wat middelen voorzagen op ons eigen beleid, op onze eigen werkingsmiddelen, zijn deze middelen nu verschoven naar wereldburgerschap en verschoven naar het zuiden. Naar wereldburgerschap ziet u een toename van 9 procent van werkingsmiddelen die daar ingekanteld zijn. En naar het zuiden, en dit is geheel in overeenstemming met wat leeft binnen de deputatie hierover, is er een verhoging van 17 ten 100. Dit zijn middelen die van uitwerkingsmiddelen naar deze begroting zijn gegaan.

Dan wat collega Beldjoudi betreft. Ik denk dat er op dit moment geen bedreiging is voor ons Noord-Zuidbeleid of dit bij de provincie kan blijven of niet. Dit wordt niet gezien als een persoonsgebonden materie en is nog grotendeels verankerd met federaal beleid. Trouwens, onze overeenkomst Kleur bekennen loopt ook federaal. En heel wat ondersteuning van projecten die wij doen in het zuiden zijn ondersteuning die wij doen in de drie regio's in het zuiden waar wij actief zijn samen met NGO's. Dit zijn middelen van de federale ontwikkelingssamenwerking. Dus op dit moment is er denk ik geen gevaar dat dit verdwijnt binnen de provinciale scope. Ik denk dat wij daar ten volle met eigen items kunnen op inzetten, uiteraard verbreed binnen het provinciale beleid naar die directies waar er een link is.

Dit is soms bij landbouw. Dit is aankoopbeleid. Dit gaat om duurzaamheid. Die link zit er in de stuurgroepen waar dit toepasselijk is.

De heer voorzitter

Ik denk dat alle vragen beantwoord zijn. De gedeputeerde, meneer Vercamer.

De heer gedeputeerde Vercamer

Voorzitter, ik werd rechtstreeks aangesproken door onze zeer vriendelijke en geëngageerde collega De Sutter. Nu, het is niet dat we niets doen. Wat u voorstelt, lijkt een zeer interessante eerste omschrijving van een LEADER-project. Dat zou eens concreet kunnen getest worden. U kunt de werking daarvan. Maar tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren en vooral weemoedigheid, die des avonds komt wanneer men slapen gaat. Maar alle gekheid op een stokje. Heel kort. Wat fair trade betreft bijvoorbeeld doen wij regelmatig acties. Zeker drie à vier keer per jaar een ganse week in ons personeelsrestaurant. Tijdens de Bioweek, de Week van de Smaak, de fair trade week. En dan gaat het over duurzame lokale voeding. We hebben onze webstek Lekker Oost-Vlaams, een samenwerking tussen EROV en de dienst Landbouw en platteland.

Als ik mij niet vergis, was het twee jaar geleden, collega, dat in Sint-Lievens-Houtem de Vlaamse webstek werd voorgesteld waar je streek- en hoeveproducten kunt kopen. Dat was een aangename avond. Ik hoop dat die webstek veel geconsulteerd wordt. Vormingen voor hoeveproducten doen we zelf. Wij bieden vormingen aan. We zijn samen bijvoorbeeld naar de foodpilot geweest in 2015. Er is een ondersteuning vormingsaanbod vanuit het steunpunt Hoeveproducten Oost-Vlaanderen. Er is de inspiratiedag voor lokale besturen rond lokale voedselstrategieën. En financieel doen we onze bijdrage in een aantal projecten. We hebben bijvoorbeeld het project Vlapas gehad, u ook zeer goed bekend. We waren trouwens ook samen aanwezig. Of nee, het was met uw echtgenoot die avond, denk ik, toen we dat project gelanceerd hebben. In Velzeke was dat zeker. Dus we doen wel het een en ander. Er is ook het strategisch platform korte keten. Dat is een Vlaams initiatief waarbij wij betrokken zijn met onze kennis en knowhow. Het enige probleem is dat we op veel verschillende manieren daarmee bezig zijn. Misschien moeten we weleens zoeken om dat beter samen te brengen en te coördineren. Een project daar rond op een beperkte schaal, bijvoorbeeld de Vlaamse Ardennen, zou kunnen. We kunnen trouwens ook terugvallen, wat de distributie betreft, op een interessant project dat vandaag in West-Vlaanderen loopt en waarnaar ik al verwezen heb toen mevrouw Gillis het over de landbouw had.

De heer voorzitter

Collega's, ik stel nu het volgende voor. Wij hebben het hoofdstuk Welzijn afgewerkt. Ik zou nu een half uur schorsen om ons toe te laten om de innerlijke mens te versterken. De collega's die naar de pensioencommissie gaan, de broodjes zijn overgebracht naar de commissie. Zij kunnen daar tijdens de commissie hun broodje verorberen, zodanig dat zij zich niet benadeeld hoeven te voelen ten opzichte van degenen die niet gecommisioneerd zijn daarheen. Ik zou ook voorstellen dat we vandaag doorgaan tot en met de erediensten en dat we Cultuur morgen als eerste hoofdstuk zouden doen. Ik denk dat we over voldoende tijd beschikken om dat belangrijke hoofdstuk morgennamiddag af te handelen.

Dus ik schors nu tot 18.20 uur. Daarna gaan we door met sport en recreatie, onderwijs en erediensten. Iedereen doet wat hij moet doen. Ik schors de vergadering.

(schorsing)

De heer voorzitter

Ik heropen de zitting. *Apparent rari nantes*, u kent dat hè, *in gurgite vasto*. Dat is Vergilius. In onze jonge jaren moesten we dat allemaal van buiten leren. Maar dat blijkt nog altijd waar te zijn.

We gaan verder met de zitting. Ik heropen de zitting. We zijn bij het hoofdstuk Sport en recreatie. Maar in afwachting hebben we een algemene vraag in verband met de provinciale domeinen. Ik denk dat we rustig kunnen doorgaan. De collega's zijn verwittigd dat we opnieuw gingen van start gaan om 18.20 uur. Collega Hertog is aanwezig, die zich hard kan maken voor de materie. Meneer De Cuyper.

De heer De Cuyper

Dank u, voorzitter. Mijn excuses aan de collega's en aan de deputé in het bijzonder voor het feit dat ik onmiddellijk hierna moet verdwijnen, want ik ben eigenlijk nu al aan het brossen op mijn cursus volwassenonderwijs die ik normaal dinsdagmiddag volg.

Bon. Met de overname van De Brielmeersen en De Ster is een grotere regionale spreiding van het aanbod ter zake dag- en verblijfsrecreatie gerealiseerd. Door de toename van het aantal te exploiteren provinciale domeinen, stijgt de vraag naar een grotere eenvormigheid inzake beleid, beheer en exploitatie. Planmatig, efficiënt en effectief. Zuinig, maar ook ambitieus. De baseline moet zijn: zachte recreatie en familiaal (lees: gezinsgericht en kindvriendelijk). Wij moeten het niet hebben van pretparken en festivalweiden. Los van de eerder financiële voordelen lijkt mij de oprichting van een APB of desnoods een PEVA voor de provinciale domeinen hiertoe de meeste garanties te bieden. Waarbij de voltallige provincieraad als een soort algemene vergadering zou kunnen fungeren, zie de vroegere vzw-structuur. Meerderheid en oppositie worden daarbij betrokken in bestuur en dagelijks beheer, wat een zekere depolitisering en continuïteit over de beleidsperiodes verzekert.

Een realistische enveloppefinanciering – maar ik zeg wel realistisch, want ge kunt natuurlijk uw enveloppefinanciering zo laag mogelijk houden – noopt tot verantwoordelijk exploiteren. Een vraag aan de deputatie: wordt een afzonderlijke beheersstructuur voor de domeinen voorzien en wat is de stand van zaken?

Dit brengt mij naadloos tot de tariefplanning. De keuze voor zachte recreatie met familiaal karakter van onze domeinen, gekoppeld aan het hoofdzakelijk openluchtaanbod en dus weergevoeligheid zal altijd een druk blijven leggen op de exploitatieresultaten. Dit is altijd zo geweest en dit zal ook in de toekomst zo zijn. Toch moeten wij ermee rekening houden dat verschillende tarieven gekoppeld aan de regionale spreiding van die domeinen, – men gaat het rapst naar het domein dat in de directe woonomgeving zit – in de feitelijke een ongelijke behandeling van de Oost-Vlaamse burger riskeert. Dus ook in de tarieven is daarom een grotere eenvormigheid noodzakelijk en moet het beleid het familiaal karakter van onze provinciale domeinen versterken. Bijvoorbeeld voor De Ster, doe iets met de gezinsabonnementen en wijzig het toegangstarief voor kinderen tussen 5 en 12 jaar. Ook hier een vraag aan de deputatie: wordt een algemeen tariefplan voor de domeinen voorzien en wat is de stand van zaken?

Bij de beleidsdoelstellingen staat, ik lees letterlijk: vanaf 2016 zal de provincie deze twee domeinen (lees dus De Brielmeersen en De Ster) stelselmatig verbeteren met een kwalitatiever en uitgebreider aanbod aan recreatie. Ik ga ervan uit dat ik 'verbeteren' hier moet begrijpen als vernieuwen, versterken, uitbreiden en niet als 'beter doen als'. Dus ik denk dat een andere zinsconstructie en een ander woordgebruik beter waren geweest. Gezien de deputatie stelt 'vanaf 2016' en 'stelselmatig', ik lees deze twee elementen voor, en er dus ook middelen voorzien zijn tot en met het eerste jaar van de volgende legislatuur, neem ik aan dat er voor de investeringen en het recreatief aanbod een meerjarenplan is voorzien. Ook hier een vraag aan de deputatie: is er een meerjarenplanning opgemaakt en welk aanbod voorziet men vanaf 2016 tot het einde van de BBC-periode?

Ik kan het bij deze tussenkomst niet laten om ook in dit dossier, net zoals ik in de vorige provincieraad gedaan heb bij het PRUPS Z-vormige bosstructuur, te wijzen op de potentiële mogelijkheden die er zijn voor natuur, recreatie en sport in de bosgebieden Puitvoet, Westakkers en De Ster, wat historisch een aaneengesloten bosgebied was. Grijp iedere kans om bos te verwerven en neem daar als deputatie een principebeslissing over. Een principebeslissing wil zeggen: wij voeren dat niet onmiddellijk uit, maar als de opportuniteit zich voordoet, dat is een politieke keuze, dan gaan wij daar op ingaan. Dat is een principebeslissing. De middelen zijn overigens voorzien.

Tot slot wil ik aandacht vragen voor de promotie rond deze provinciale domeinen. De meeste Oost-Vlamingen zijn gefocust op het domein in hun regio. Dat lijkt mij niet onlogisch. Maar er zal best een strategie ontwikkeld worden om hen in het kader van dagrecreatie ook de stap naar de andere domeinen te laten zetten. De Dag van de Domeinen, u herinnert zich het nog, was ooit een goede eerste poging. Er was pro en contra, maar het was tenminste een poging in die richting. Ik eindig met te zeggen: ongekend is immers onbemind. Dat geldt mogelijk ook voor onze raadsleden. Daarom de suggestie om vanaf de lente met de Tweede Commissie eens werkbezoeken minstens aan de nieuwe recreatiedomeinen te organiseren, zodanig dat alle collega's beide domeinen leren kennen. Ik dank u. En ik wil mij excuseren dat ik mij nu vervoeg bij mijn medestudenten.

De heer voorzitter

Goed, collega, maar uw broskaart gaan we niet invullen vermits u ook hier niet gebleven bent. Meneer De Vis.

De heer De Vis

Dank u, meneer de voorzitter. Mijn vraag ligt in het verlengde van wat meneer De Cuyper aangebracht heeft. Maar ik heb het meer over de fysieke en de ruimtelijke spreiding en opvatting van ons recreatief beleid. Een jaar na de overname van de gemeentelijke recreatiezones De Ster en De Brielmeersen is er nog geen duidelijke ontwikkelvisie en gaat men verder zonder een kijk op het geheel en een inzicht van de vrijetijds- en recreatiebehoefte in onze provincie anno 21ste eeuw. Voor het budget 2016 is er slechts sprake van integratie van de hierboven benoemde domeinen en een uitbreiding van het golfterrein in Wachtebeke.

De ontwikkeling van een provinciaal kwaliteitsvol en duurzame recreatie zou het best opgebouwd worden met de erkende principes van integraal beleid, gebiedsgerichte werking en subsidiariteit. Recreatie en toerisme is dan ook een onmisbare schakel in de realisatie van andere beleidsdoelstellingen, zoals op het vlak van plattelandontwikkeling, landschaps- en natuurbeleid, zoals de collega ook heeft aangehaald, waterbeheersing, fietsnetwerken, milieudoelstellingen en economie. Of we doen een beroep op andere sectoren om de beleidsdoelstellingen voor recreatie te kunnen realiseren. De opmaak van een integraal provinciaal recreatieplan zal ook van belang zijn om de toekomstige ruimtebehoefte van de recreatieve sector te verdedigen bij de opmaak van het beleidsplan Ruimte als opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We weten volgens een ruitersstudie en de VVP die stellen dat er circa 1600 ha extra ruimte nodig is om de gedetecteerde recreatiebehoefte te bevredigen. Themaparken, recreatieparks en zo verder, allemaal van belang. Deze studie is terug te vinden, en die kent u zelf ongetwijfeld.

Naast de ruimtebehoefte in functie van een hoofdgebruik voor recreatie en toerisme is ook verdere ontwikkeling van de mogelijkheden voor toeristisch en recreatief medegebruik van gebieden met een andere bestemming, zoals wonen, natuur, landbouw en zo verder, van groot belang. Mijn vragen. Hoe gaat men de doelstelling gebiedsdekkend realiseren zonder een globaal en integraal provinciaal recreatieplan? Tot nu toe vind ik dat die provinciale domeinen, en we hebben daar veel ervaring in – we mogen daar fier op zijn, er zit een mooie geschiedenis achter. Die zijn vooral puntvormig. Ik denk dat als we die ruimtelijk beter aan elkaar zouden binden, door een soort netwerkstructuur te realiseren, gebruikmakende van de blauwe en groene infrastructuur die voorhanden is in de provincie, om dat onderliggend ook te gebruiken, dat zou het geheel alleen maar ten goede komen. Ik denk dat er toch ook een keer een stappenplan of studie moet gemaakt worden om na te denken: wat zijn nu de behoeften van vandaag in onze provincie naar die provinciale domeinen? De ontstaansgeschiedenis van de provinciale domeinen lag vooral in het kielzog van de ontwikkeling van het sociale toerisme, de sociale recreatie. De sport en recreatie voor Jan en allemaal, en terecht. Ondertussen is onze provincie, Vlaanderen en Europa geëvolueerd. Hier en daar zijn er bijstellingen in de bestaande provinciale domeinen. De ontwikkeling van de golf is daar een appel naartoe. Maar ik denk dat we dat toch een keer serieus en breder moeten opengooien en dat we echt een keer moeten bekijken hoe we daar een netwerk van kunnen maken. Ik denk dat daarvoor een stappenplan noodzakelijk zal zijn. Tot zover mijn tussenkomst, dank u.

De heer voorzitter

Goed, mevrouw Dooms.

Mevrouw Dooms

Dank u wel. De voorbije jaren hebben wij telkens enorm veel begrip getoond voor de overname van verschillende recreatiedomeinen. Wij snappen volledig dat sommige domeinen het lokale gemeentelijke niveau overstijgen en dat sommige andere te klein zijn voor het Vlaams niveau. Wij vinden dit zelf een positieve keuze, dus dat de provincie actief ook de recreatiedomeinen overneemt. De provincie heeft altijd een actieve rol gespeeld.

We kunnen stellen dat alles wat we tot nu toe hebben overgenomen, er beter aan toe is dan voordien. Kijk maar naar De Boerekreek, die we overgenomen hebben van Bloso, De Gavers van Geraardsbergen en Puyenbroeck van Vlaanderen. Ik twijfel er geen seconde aan dat De Ster en De Brielmeersen ook beter af zijn nu met de provincie dan ervoor met de gemeenten. Maar Vlaanderen laat ons momenteel de recreatiedomeinen behouden. Het probleem met Vlaanderen is dat ze heel snel terug iets kunnen afnemen. Vlaanderen heeft zich de voorbije jaren niet getoond als betrouwbare partner. Daardoor zitten we al met het Kluisbos dat niet wordt overgenomen. Hetzelfde geldt voor Warande. Dat is eigenlijk heel jammer. Dat hypothekeert voor mij eigenlijk ook sommige investeringen die we doen in de domeinen. Dat denk ik specifiek aan de golf. Op zich, ik vind de constructie qua creativiteit fantastisch. Golf is sport, persoonsgebonden, maar door het te koppelen aan het domein zelf, wordt het grondgebonden. Ik ga me nu ook niet uitspreken over het nut van de subsidiering van golfsport en of de provincie dat wel moet doen. Ik wil me daar niet over uitspreken nu, daar gaat het ook niet om. Maar wat voor mij vaststaat, is dat we de laatste jaren gigantisch veel geld gegeven hebben voor nog geen 18 putten en gemilteerd gras. Ik denk dat we dat allemaal hier in de raad veel goedkoper kunnen dan 1.000.000 euro dit jaar en 300.000 euro de komende jaren.

Ik vind het zonde, want we weten niet wat er gaat gebeuren de komende jaren. Gaat Wachtebeke op een bepaald moment wakker worden met een nieuw sportcomplex en recreatiegebied in zijn eigen gemeente? Want dat is ook waar de provincie jammer genoeg zeer goed in is. We nemen een domein over, we kuisen het op en dan laten we het over, meestal onder de kostprijs die we zelf betaald hebben, of geven we het gratis weg. Ik denk aan de Bank van de Arbeid of hetgeen we gedaan hebben de vorige raad met het Oud Vredegerecht Ronse. Om dan ook terug te komen op de tussenkomsten van de twee collega's die zojuist aan de beurt zijn geweest. Ik denk dat het belangrijk is om een beleidsvisie te hebben, zodat wij als goede rentmeester kunnen tonen aan de Oost-Vlaamse bevolking dat wij ons inzetten met onze recreatiedomeinen, dat ze effectief nut hebben en dat wij onze meerwaarde hierop kunnen aantonen.

De heer Diependaele

Dank u wel, voorzitter. Meneer de voorzitter, meneer de griffier, mevrouw en heren van de deputatie, collega's, op 18 december 2014 uitte ik hier mijn bezorgdheid over het efficiënt beheer van de provinciale recreatiedomeinen. De vraag was toen vooral: hoe gaan we De Brielmeersen in Deinze en De Ster in Sint-Niklaas beheren? Die vraag ben ik mij toen vooral beginnen te stellen bij het zien van het grote verschil tussen de kostprijs en onze brave belastingbetaler van APB De Gavers en het vergelijkbare Puyenbroeck. Mijns inziens zijn die twee domeinen sterk vergelijkbaar qua infrastructuur en ligt het verschil vooral in de oppervlakte van de domeinen, wat niet echt prijsbepalend is. Tot mijn genoegen mag ik nu vaststellen dat in Puyenbroeck blijkbaar zowat alles hersteld en/of vernieuwd is en er dus voor 2016 beduidend minder centjes naartoe gaan. Begrijp mij niet verkeerd, ik heb niets tegen Puyenbroeck. Maar een vergelijking kan nooit kwaad. Bij sommige zaken duiken bij mij vraagtekens op. Een waterspeeltuin uitbreiden, afsluitingen vernieuwen, het buitenbad vernieuwen, machines vernieuwen, gehandicaptensport stimuleren zijn nobele en absoluut nodige investeringen en kan ik alleen maar toejuichen als terechte opdrachten voor de provincie. Het kwam reeds eerder ter sprake, maar toch wil ik nog eens op diezelfde nagel hameren. Waarom een hoofdterrein? Persoonlijk ken ik geen enkele minder bemiddelde of gemiddeld bemiddelde burger die zich dat kan of wil permitteren. Bovenop al wat reeds geïnvesteerd werd in de golf gaat er volgend jaar, in 2016, nog eens een miljoen bovenop voor een paar holes meer. Niemand uit mijn kennissenkring begrijpt dit. Ik krijg dit althans niet verkocht. Maar dat zal wel aan mij liggen. De vraag blijft: dienen we hiermee de gewone man, de gewone recreant, de gewone domeinbezoeker, of dienen wij hiermee enkele gelukkigen? Daarbovenop is nog eens 36.000 euro voorzien als geschenk aan een feitelijke vereniging golf, wat dat ook moge zijn. Wat een recreatiedomein nodig heeft, is niet een golfterrein, maar is wat de gewone man, een gewone recreant, nodig heeft. Een jeugdherberg, trekkershutten, een visvijver, wandel- en fietspaden, watersportmogelijkheden, een al dan niet overdekt zwembad, een goed uitgeruste camping, degelijke chalets, de gewone sportaccommodatie, maar laat de golf over aan privé-initiatieven. Dit brengt mij naadloos bij de volgende bedenkingen. Wat zijn de plannen met De Brielmeersen en De Ster? Gaat de provincie daar wel haar echte opdracht volbrengen, namelijk mogelijkheid creëren voor het vermaak, verblijf en recreatief van elk van onze samenleving, in het bijzonder voor wie zich niets meer kan veroorloven? Vorig jaar, na mijn vraag van toe hoe De Brielmeersen en De Ster zouden beheerd worden, was het antwoord van de gedeputeerde dat er een evaluatie zou volgen. Intussen is dit gebeurd en geven de feiten mij gelijk. Het beheren van domeinen gebeurt ook volgens de deputatie het beste vanuit een APB. Er ligt zelfs een voorstel van statutenwijziging van APB De Gavers naar APB Provinciale domeinen Oost-Vlaanderen op tafel.

Natuurlijk doet me dat plezier. Ik zou bijna zeggen: het streelt mijn ego. Er is echter een maar. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de enige reden voor die wijziging is: mogelijkheid tot recuperatie van btw. Een broekzak-vestzakoperatie dus. Wat de provincie recupereert, moet de federale regering ophoesten. Foei. Als dit de enige reden zou zijn waarom voor een APB gekozen wordt, dan is dat wel heel mager. Onze inzet moet zijn: het efficiënt beheer van het belastinggeld van onze brave burger. Dat is onze bekommernis. En dat moet de grote reden van de omschakeling zijn. Als het voorstel tot wijziging van de statuten dat voorligt daartoe kan leiden, dan zal ik dat toejuichen en de deputatie daarvoor danken. De voorbereiding van deze omschakeling moet grondig en goed gebeuren. Het is echter dringend. Er moet zo snel als mogelijk werk van worden gemaakt in het belang van de domeinen, de bezoekers, de belastingbetaler en de reputatie van de provincie Oost-Vlaanderen. Dank u.

De heer voorzitter

Goed, dan geef ik het woord aan mevrouw Van Duyse.

Mevrouw Van Duyse

Dank u wel, voorzitter. Collega's. Onder het motto sporten en bewegen biedt het domein Puyenbroeck op dat vlak heel wat faciliteiten aan. Er is het zwembad, de sporthal en de openluchterreinen waar sportclubs terecht kunnen en talrijke activiteiten doorgaan. En er is natuurlijk de golf met de opengolfschool. Er zijn de fiets-, wandel-, mountainbike- en looproutes. Ik heb hier drie meer concrete vragen bij. Een eerste vraag betreft de vraag. Wat is de timing voor de uitbreiding van de golf van 9 naar 18 holes? Zou of kan dit nog operationeel zijn binnen deze legislatuur? Momenteel heeft de provincie een subsidiereglement voor het aanleggen van ruiterspaden, waarvoor dank. Alle sportfaciliteiten zijn momenteel in het domein Puyenbroeck aanwezig. Misschien is het nu tijd om ook hier een ruiterroute aan te leggen. Alle andere routes bestaan, enkel deze ontbreekt nog binnen het domein. Zou de gedeputeerde dit willen verdedigen binnen de overleggroep Sport en natuur? Ik wil graag nog een suggestie meegeven voor een mooi project. De ruiters- en menroute in Sint-Gillis-Waas, Stekene, loopt door tot in Moerbeke. In de omliggende gemeenten bestaat ook interesse. Zo heeft onder andere Lokeren de aanleg van een ruiterspad opgenomen in haar meerjarenbeleidsplan. Momenteel op de oude spoorzate van Moerbeke tot Wachtebeke legt de fietspad aan. Ernaast ligt nog een voldoende brede zandstrook waar perfect een ruiterspad op zou passen. Dus als de provincie wil, kan men een mooie ruiters- en menroute realiseren die loopt van Hulst tot op het domein Puyenbroeck en nog verder. Is de provincie bereid om hier haar coördinerende rol, toch een van haar kerntaken, op te nemen om dit voorgestelde project te realiseren?

Tot slot, wat de tarieven betreft. Ik heb gezien dat er voor de golfabonnementen familiekortingen zijn, waarbij het tweede en de volgende kinderen minder betalen dan het eerste kind van een gezin. Kan er eventueel nagegaan worden of, zoals bij de golf, ook een familiekorting kan ingevoerd worden voor de toegang van het zwembad? Dank u wel.

De heer voorzitter

Goed, mevrouw Alici.

Mevrouw Alici

Dank u, meneer de voorzitter. De drie G-sportfederaties Recreas, Parantee en Psylos, de Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en andere actoren die ik nu niet gaan opsommen, slaan de handen in elkaar om G-sport binnen Vlaanderen uit te bouwen tot een sterk geheel. Ze vormen samen G-sport Vlaanderen en worden ondersteund door het kabinet Sport van minister Muyters en het Departement CJSM. Het Steunpunt G-sport Vlaanderen richt zich op verschillende kerntaken, zoals infoloket voor G-sporters, clubs, overheden, organisaties, doorverwijzing naar leden G-sport Vlaanderen en/of andere ondersteunende organisaties, het promoten van en sensibiliseren rond G-sport en het uitbouwen van een beleid rond G-sport voor onder andere mobiliteit, onderwijs, welzijn, toegankelijkheid en competentieontwikkeling.

G-sport is elke sportparticipatie met meer dan 32 sporttakken uitgeoefend door en voor personen met een handicap. De provincie Oost-Vlaanderen zet onder meer in op het G-fietsen, G-golf, voor doven en slechthorenden, steun bij het oprichten van een G-afdeling in een sportclub en een uitleendienst voor gehandicapten sportmateriaal. Welke inspanningen zijn er nog voorzien tot eind 2016 voor de provincie Oost-Vlaanderen? Zijn er nog extra inspanning mogelijk, gelet G-sport onder de persoonsgebonden materie valt? Dank u.

De heer voorzitter

De deputatie, meneer Hertog.

De heer gedeputeerde Hertog

Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen een algemeen antwoord te verschaffen op de vragen die voornamelijk gesteld zijn door meneer De Cuyper, meneer De Vis, mevrouw Dooms en meneer Diependaele.

Ik denk dat collega Bruggeman de meer specifieke sportvragen en dergelijke voor haar rekening zal nemen.

De vier collega's waar ik zojuist naar verwees, hadden het bijna allemaal over een nieuwe beheersstructuur van onze provinciale domeinen. Collega Diependaele vermeldde reeds dat hij er vorig jaar in de raad in december een oproep voor gedaan had. In januari heeft de deputatie trouwens beslist om die oefening te doen. Ik wil natuurlijk geen afbreuk doen aan de tussenkomst van meneer Diependaele, maar we mogen niet denken dat we dat enkel beslist hebben in de deputatie omdat hij daar in december een tussenkomst over gehouden heeft. Wij waren er natuurlijk al enige tijd over aan het nadenken. Ik denk dat ik dat trouwens ook in mijn antwoord toen gezegd heb, dat we ons wel nog de vraag stelden of het één APB zou zijn of misschien een aantal kleinere APB's, maar dat de voorkeur toen al uitging naar één APB. Die beslissing om dat onderzoek te starten hebben we genomen in januari 2015. Er wordt dus geen nieuw APB opgericht. Maar de verschillende provinciale domeinen Puyenbroeck, Het Leen, De Brielmeersen, De Ster en De Boerekreek zouden inkantelen in het bestaande APB De Gavers. De collega weet dat ook als lid van de raad van bestuur. Dit heeft als groot voordeel dat we niet van een leeg blad moeten vertrekken en normaal gezien een kortere procedure kunnen volgen. Dit heeft inderdaad ook als bijkomend voordeel dat we kunnen genieten van een significant voordeel inzake btw. We moeten daar niet flauw over doen, dat speelt natuurlijk een rol. Een van de redenen waarom u vaststelt dat De Gavers iets goedkoper is dan Puyenbroeck zal toch voornamelijk met die btw te maken hebben, vermoed ik. Dus het uitgebreide APB zou normaal gezien van hetzelfde btw-voordeel kunnen genieten als het huidige APB De Gavers. Dat is een mooi voordeel. Maar we gaan niet over één nacht ijs. We volgen ook de meest recente berichtgeving daaromtrent. Er was eind 2014 de controle van de BBI op het autonoom gemeentebedrijf in Ieper, waarbij gesteld wordt dat de stad Ieper ten onrechte btw gerecupereerd zou hebben op enkele investeringen omdat het winstoogmerk er ontbreekt. Het winstoogmerk is iets wat steeds nadrukkelijker in het vizier komt van de fiscale diensten. Er is ook het artikel van november 2015 in de Fiscoloog, waaruit blijkt dat ook de rulingcommissie zich steeds strikter opstelt tegenover het begrip 'winstoogmerk'. Dus we moeten dat in de gaten houden. Maar het is niet enkel een oefening in fiscale optimalisatie, om een deel van uw vrees te nemen en ook van anderen misschien. Het is ook de bedoeling te streven naar een eenvormig beheer en om efficiencywinsten te kunnen behalen door de reorganisatie. Ik denk hierbij aan bijvoorbeeld de communicatie voor de verschillende domeinen beter op elkaar afstemmen, iets waar ook collega De Cuyper naar verwees, het beter op elkaar afstemmen van de grote investeringen of van de evenementen, van de activiteiten, het ter beschikking stellen van personeel van de verschillende domeinen aan elkaar wanneer dat nodig zou zijn.

Ook dat zit in het verhaal van het grote APB, wat tegelijkertijd ook al een beetje een antwoord is op de vraag naar visievorming en communicatie. Dat zit ook in het verhaal om over te gaan naar één groot APB. De opzet is alleszins om met dezelfde middelen meer te doen of met minder middelen hetzelfde te kunnen blijven doen. Een cruciale vraag is hoe autonoom het uitgebreide APB zal zijn. Met andere woorden: wat zal het zelf doen en voor welke diensten zal het nog een beroep doen op het moederbestuur, op de provincie? Daarover moet ook nog goed nagedacht worden. Zeker bij het afgeslankt provinciebestuur kunnen wij ons de vraag stellen of het niet nuttiger is om voor zowel het APB als de provincie één personeelsdienst te behouden in plaats van twee personeelsdiensten.

Het voordeel voor het APB zou dan weleens een nadeel voor het moederbedrijf kunnen zijn en dan heb je ook geen stap vooruit gezet. Dat zijn discussies die momenteel gevoerd worden. In de besprekingen daaromtrent wordt ook regelmatig verwezen naar de provincie Antwerpen, waar men op vergaande wijze de provinciale diensten heeft verzelfstandigd. Niet alleen binnen de sector recreatie, maar ook in onderwijs bijvoorbeeld. Nu, verre van mij om de provincie Antwerpen als het perfecte voorbeeld in alles te beschouwen. Zij zijn niet de meest bescheiden, maar ook niet altijd de meest efficiënte vind ik persoonlijk. Men heeft trouwens in de provincie Antwerpen de verzelfstandigingen ook doorgevoerd los van btw-recuperatie. In sommige domeinen heeft men wel een APB ingevoerd, maar doet men bijvoorbeeld niet aan btw-recuperatie. Anderzijds is er ook het voorbeeld van de provincie Vlaams-Brabant. Een provincie die wat betreft de provinciale domein enigszins op ons lijkt. Ik denk dat Vlaams-Brabant en Vlaanderen wat dat betreft het meest op elkaar lijken. Daar loopt een gelijkaardige oefening, namelijk: hoe maken we dat zo efficiënt mogelijk? Maar daar maakt men blijkbaar de keuze om niet tot verzelfstandiging over te gaan, maar gewoon een efficiencyoefening binnen de provinciale diensten te organiseren. Dus ook dat kan. We zijn dus nog niet zover om nu volledig de knoop door te hakken. Momenteel werden er wel al ontwerpstatuten van het uitgebreide APB opgesteld, en voor informeel advies bezorgd aan de administratie van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Ze werden ook al bezorgd aan de raad van bestuur van APB De Gavers, zodat het teruggekoppeld kan worden met de verschillende fracties. We zullen daar binnenkort een beslissing over moeten nemen in de raad van bestuur.

Eens goedgekeurd zullen deze statuten dan ook naar de provincieraad komen. Na akkoord van de provincieraad moeten de statuten worden ingezonden naar de toezichthoudende overheid. Die moet beslissen binnen 100 dagen. In die periode kunnen onze diensten verder werken aan de concrete organisatie van het uitgebreide APB. Als alles goed loopt, zouden we vanaf 1 januari 2017 met het nieuwe APB Provinciale domeinen moeten kunnen starten. Dat is de planning.

Dan rond visievorming, rond De Brielmeersen en De Ster, en domeinen in het algemeen. De basismissie van onze domeinen wordt toegelicht in het meerjarenplan en blijft: op een laagdrempelige en klantvriendelijke manier voorzien in kwaliteitsvolle sociale recreatie en toerisme, met accenten op natuur, sport, cultuur en opvoeding. Dat is de basismissie. Maar inderdaad, dat is ook een beetje een containerbegrip. Ik geef dat toe. Daar kun je veel onder plaatsen. Alhoewel, je kunt daar bijvoorbeeld geen pretparken onder plaatsen. Dus die keuze hebben we wel degelijk al gemaakt. Misschien moet die visie voor heel de provincie eens in één apart document gegoten worden, want op zich is er natuurlijk wel al veel visieontwikkeling gebeurd. Ik denk maar aan het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan waar ook allerlei toeristische en recreatieve structuren in zitten. Ik denk aan het beheersplan voor Toerisme Oost-Vlaanderen waar dat ook in zit. We leggen fietspaden aan, we leggen trage wegen aan. Er worden mountainbikeroutes aangelegd. Er worden ruiterspaden aangelegd. Dus er zijn al heel wat onderdelen die allemaal onderdeel uitmaken van de recreatieve visie zoals wij die zien. Dat is dus een zeer laagdrempelige, voor iedereen toegankelijke en wel soms een actieve, maar geen superactieve à la pretparken. Maar misschien moeten we daar de komende jaren, met het uitgebreide APB misschien, of met het provinciebestuur zelf, eens werk van maken om dat allemaal in één recreatiedocument te steken. Maar er is het afgelopen jaar ook wel wat tijd en energie gekropen in het omvormingsproces naar een uitgebreid APB. Dan hebben we ook nog een Vlaamse regering die ons om de haverklap vraagt allerlei documenten ter beschikking te stellen waar ook veel tijd in kruipt voor onze diensten. Voor onze twee nieuwkomers, De Brielmeersen en De Ster, was 2015 ook het jaar van inkanteling. Dat brengt altijd groeipijnen met zich mee. Men moet een nieuw informaticasysteem leren kennen. Men moet allerlei nieuwe formulieren leren hanteren. Dus er zit wel een groei-jaar in natuurlijk, dat eerste jaar. De interne procedures moesten gekend worden en dergelijke. Dat wil niet zeggen dat er nog niets gebeurd is. Op De Ster werd bijvoorbeeld eind augustus ook het eerste dancefestival georganiseerd. Op 11 oktober The Disaster Run, met veel belastingen, een soort survivalrun, waar enkele gebroken benen gevallen zijn, heb ik mij laten vertellen. Op 6 februari vindt er de Waasland Cyclocross plaats. Dus er gebeuren wel degelijk nieuwe initiatieven op die domeinen. Maar dat is inderdaad nog in de aanloopfase, dat geef ik toe. Dat zal de komende jaren verder ontwikkeld worden. Er zijn ook wel de nodige budgetten voorzien voor beide domeinen, maar het puur fysieke programma voor beide moet nog uitgewerkt worden. Misschien met uitzondering van de cafetaria voor De Brielmeersen, waar we al zeker van zijn dat we die gaan herbouwen, onder meer met de middelen die we van de verzekering gekregen hebben nadat de oude cafetaria is afgebrand. Maar voor de andere budgetten die daarvoor voorzien zijn, is het vooral zaak om het bestaande patrimonium opknappen te geven. Ik zal een voorbeeld geven. De sporthal in De Ster, die staat er sinds de jaren zeventig en die kan hier en daar wel een opsmukbeurt gebruiken. Zoals de meeste gebouwen die dateren van de jaren zeventig, denk ik. Dus het structurele onderhoud zal de komende jaren in die twee domeinen de essentie blijven. Maar dat neemt niet weg dat ook die twee domeinen, denk ik, hun eigen karakter moeten kunnen blijven behouden.

Ik denk niet dat het de bedoeling is om, noch van De Ster, noch van De Brielmeersen, een soort mini-Puyenbroeck te maken, dat een eigen karakter heeft. Ik denk dat De Brielmeersen toch vooral zachte recreatie blijft. De Ster iets actievere recreatie, maar niet in die grote orde van bijvoorbeeld Puyenbroeck.

Wat betreft de investeringen voor de andere domeinen. Puyenbroeck, daar staan blijkbaar wel wat investeringen op het programma, maar we mogen ook niet vergeten dat er investeringen uitgesteld zijn. Door het Vlaams regeerakkoord en de onzekerheid daaromtrent zijn er twee, drie jaar geen investeringen doorgegaan op Puyenbroeck, waarbij alles nu wat in een stroomversnelling geraakt en het lijkt alsof er nu veel meer gebeurt, maar anders was dat gewoon over meer jaren uitgespreid. In Het Leen wordt bijvoorbeeld ook de uitbreiding van de loods en de renovatie van het bosinfocentrum voorzien. Ook iets wat al vele jaren in de planning zit. In de toekomst zal binnen het uitgebreide APB waar ik het zojuist over had, voor elk domein verder moeten gewerkt worden aan een masterplan. Dat is er nu nog niet. Zeker voor De Brielmeersen en De Ster zijn die er nog niet. Het is wel de bedoeling dat die er komen. Wij hebben al een meer uitgewerkt masterplan bijvoorbeeld voor Puyenbroeck. Maar voor De Ster en De Brielmeersen is dat er op dit ogenblik nog niet, omdat de tijd tekortschiet. Maar het is wel de bedoeling dat die er de komende jaren komen. Hierbij zullen we uiteraard ook rekening houden met sommige toekomstige evoluties.

Collega De Cuyper heeft al verwezen bijvoorbeeld naar de ontwikkeling van de Westakkers in Sint-Niklaas. Dat schept eventueel opportuniteiten voor De Ster. Ons uitgangspunt is altijd geweest: we gaan niet her en daar gronden kopen, maar als er gronden naast het domein liggen die nuttig zijn en waar we iets mee kunnen doen, dan moet dat in ogenschouw kunnen genomen worden. Dit zijn van die gronden die eventueel in aanmerking kunnen komen, maar dat hangt natuurlijk nog van de ontwikkeling van de Westakkers zelf af. In de stad Deinze is er ook een RUP in de maak wat betreft de sportsite die vaak naast ons recreatiedomein ligt. Dus ook daar zal rekening mee moeten gehouden worden. Dat wat betreft de visievorming voor die twee domeinen.

De algemene visievorming. We hebben die ooit omschreven in onze beleidsnota van de vorige legislatuur. Daar stond toen ook in, en ik citeer: Oost-Vlaanderen kent ook andere gemeentelijke of private recreatiedomeinen. Vaak vervullen zij een recreatieve functie die het niveau en de middelen van de uitbaters overstijgt. De provincie gaat verder na hoe zij haar expertise ter zake kan aanwenden om de uitbating, de ontwikkeling en het beheer van deze domeinen optimaal te laten verlopen en de samenwerking tussen alle Oost-Vlaamse domeinen te maximaliseren. Dat stond in de vorige beleidsnota. Vanuit die visie hebben wij een opdracht toegewezen aan studiebureau WES. Daar is een short list en een long list uitgekomen van potentiële domeinen die ook aangeschreven zijn, waarvan sommige 'nee' hebben gezegd en andere 'ja', en waar door omstandigheden die ondertussen gekend zijn, namelijk budgetten die uit ons budget zijn weggesneden, wij minder hebben kunnen doen dan wij oorspronkelijk van plan waren. Maar het verdere verloop is dus gekend. Er zijn twee domeinen bijgekomen. We werken aan een APB voor alle domeinen. Het masterplan voor De Brielmeersen en De Ster zal de komende periode uitgewerkt worden. en wat betreft het gehele recreatieve plaatje waar collega De Vis ook naar verwees, eigenlijk bestaat dat maar gesprokkeld op verschillende plaatsen. Ik denk dat het geen slecht idee is om dat op een bepaald moment allemaal eens samen te brengen.

Dan heb ik alleen nog iets te zeggen over de eenvormigheid van de tarieven. Of ik moet iets vergeten zijn, maar dan zegt u het mij straks wel. We hebben vorige week in de deputatie een nota goedgekeurd waarin alle tarieven van onze domeinen en sportcentra vervat zitten. Zodanig dat er een eenvormigheid zit tussen de manier waarop we alle tarieven hanteren. Natuurlijk zijn niet alle domeinen dezelfde, dus je kunt niet overal dezelfde tarieven hanteren. Ik zeg maar iets, de ene camping heeft plaatsen met 50 m2 oppervlakte en de andere camping heeft plaatsen van 120 m2 oppervlakte. Uiteraard zijn de huurtarieven voor die verschillende plaatsen dan niet dezelfde, maar ze komen wel op dezelfde manier tot stand. We proberen er ook naar te streven, zoals altijd, om niet alleen uniform, maar ook zo sociaal mogelijk te zijn. We hebben kortingstarieven toegepast voor groepen, voor families, voor ouderen, voor kinderen, indien mogelijk. Je kunt dat natuurlijk niet overal en op alle plaatsen doen. Die eenvormigheid van tarieven bestaat al vele jaren, maar is door de komst van twee nieuwe domeinen opnieuw geactualiseerd en nog maar vorige week goedgekeurd in de deputatie.

Mevrouw voorzitter

Mevrouw gedeputeerde Bruggeman.

Mevrouw gedeputeerde Bruggeman

Dank u wel, mevrouw de voorzitter moet ik nu zeggen. Iets wat we vanaf morgen vaker gaan mogen zeggen. Maar het is nu bij toeval. Ik moet eerst mijn excuses aanbieden aan de collega omdat ik hem bijna onderbroken heb. Maar naar besteding zeg ik altijd: onze diensten zouden dan met dezelfde eigen middelen evenveel of meer moeten doen, waarmee ik een surplus aangeef door de nadruk te leggen op 'eigen'. Er bestaan ook nog elders middelen.

Ik ga proberen om de bemerkingen die gemaakt zijn over de golf te bundelen. Waarom een golfterrein? Het is een discussie die we reeds hebben gehad. Ik vond dat collega Van Duyse het zeer mooi verwoordde. Ze somde op welke grote diversiteit we hebben aan sport- en recreatieaanbod. Waarom zou daar geen golf bij kunnen horen? We hebben daar in het verleden voor gekozen. Er is een golf gecreëerd. Mijn motto is altijd: wat bestaat, moet je zorgen dat zo goed mogelijk besteed wordt. Vandaar het voorstel om een uitbreiding te doen met negen compacte holes. Ik ga daar dadelijk op terugkomen. Wat collega Diependaele zegt, die feitelijke vereniging, dat is geen geschenk, dat is een budget dat in het verleden we zelf spendeerden. Nu is er een golfcommissie in het leven geroepen. Ik denk dat ik dat hier al een aantal keer heb gezegd. Er is een golfcommissie die gekozen is uit de leden binnen de golf, uiteraard bijgestaan door onze verantwoordelijken, die instaan voor de wedstrijden. Met andere woorden: wat in het verleden onze beheerder zelf deed, de uitwedstrijden, wedstrijden op het terrein organiseren, datzelfde geld wordt nu besteed door een golfcommissie die dat in onze plaats doet. Uiteraard zit onze golfbeheerder daar nog op en houdt hij de boel in het oog daaromtrent.

Collega Dooms, u zegt: het kost veel geld. We hebben daar ook een berekening rond gedaan. Ik denk dat ik dat in het verleden ook al heb aangegeven. Die extra negen holes zonder extra personeel zal ook meer inkomsten teweegbrengen. Nu, u uit de vrees: wij als provincie investeren in zaken en Vlaanderen als onbetrouwbare partner gaat het nemen als het af is. Of ik die vrees wel of niet deel, ik kan alleen zeggen: het zijn Oost-Vlaamse middelen die we in infrastructuur in Oost-Vlaanderen hebben geïnvesteerd, dus het zal in ieder geval in Oost-Vlaanderen blijven. Dat is de redenering die ik daarbij maak. Eigenlijk is het een herhaling van een voorgaande discussie. Want we hadden het al voorzien, de middelen voor de uitbreiding met die extra negen holes naar achttien holes. Maar zoals reeds aangegeven, de interne staatshervorming heeft gemaakt dat de boel een beetje *on hold* is gezet geweest. Deze zomer hebben we op basis van de voorlopige bestemmingslijst die we ontvangen hebben van minister Homans geconcludeerd dat de domeinen bij de provincies blijven. Vandaar dat we een doorstart hebben genomen en dat onze diensten verder werk hebben gemaakt. Het deel van de koppeling van het zwembad met de sporthal was ook reeds voorzien. Vandaar dat we dat nu eigenlijk in één groot globaal dossier gaan stoppen. Ondertussen heeft onze dienst niet stilgezeten. Ze hebben een eerste schets gemaakt van waar mogelijk die negen extra holes kunnen komen. Qua timing, want daar vraagt u ook naar, hangen we wel een beetje af van moeder natuur. Het is onze bedoeling om het nog deze legislatuur aan te leggen, maar alles gaat natuurlijk afhangen van de weersomstandigheden. Dus daar zijn we wat gebonden. We zullen het moeten zien. Of er strenge winters zijn, veel of weinig neerslag, zal uiteraard een invloed hebben. Maar het is wel de bedoeling om dat zeker nog deze legislatuur in gang te zetten.

Ik heb daarnet gezegd dat ik zou terugkomen op compacte negen holes. Daar zit voortschrijdend inzicht achter. We stellen vast dat men wereldwijd overal gaat naar achttien holes, dat het noodzakelijk is voor wedstrijden. Maar niet zozeer naar die championship court, waar je lange banen hebt. Want de tijd van mensen is beperkter. Ze hebben liever korte banen waar men in een iets kortere periode die 18 holes kan gaan aflopen en een balletje kan slaan. Daarbij voldoen we eigenlijk zelfs nog een beetje beter aan ons ontwikkelingstraject dat we voorop hebben gesteld, dat je zegt: je start op de driving range, dan naar de puttingszone, dan naar de drie oefenholes die we hebben gecreëerd om nadien uw golfwaardigheidsbewijs te behalen en dan naar de compacte negen holes. Dus dat zit daar eigenlijk tussen. En ten slotte de lange negen holes die er al zijn. Dus het zou de bedoeling zijn, daar zijn onze diensten nu mee bezig, om te kijken: kunnen we de bestaande lange holes zoveel mogelijk behouden en op een zo beperkt mogelijk bijkomend deel de andere negen holes gaan realiseren? Daar is men nu volop mee bezig. We hebben het budget daarvoor uitgeschreven. We hebben daarvoor ook nog van Vlaanderen subsidies gekregen die we daarvoor kunnen gaan gebruiken. Dus het budget blijft de 2,7 miljoen die daarvoor is ingeschreven plus 115.315 euro. Onze diensten zijn daar volop mee bezig om dat te gaan uittekenen.

Dan uw vraag, collega Van Duyse, in verband met de familiekortingen in het zwembad. Collega Hertog heeft reeds aangehaald dat we nog maar net alle tarieven hebben afgestemd op elkaar. Er was ons niet bekend dat er vraag zou zijn naar familiekortingen in het zwembad. We denken momenteel dat die vraag er niet zozeer is. Maar blijkbaar wel, ik zie u al knikken. We denken op dit moment, bijvoorbeeld onze tarieven zijn 3,50 euro voor volwassenen en 2,80 euro voor min twaalfjarigen en 65-plussers. Kinderen tot en met drie jaar mogen gratis naar binnen. Dus een doorsnee gezin, twee ouders en twee kinderen van bijvoorbeeld drie en vijf jaar, gaat zwemmen voor 9,80 euro. Als je dat vergelijkt met het zwembad Rozebroeken in Gent of een bioscoopbezoek, dan is dat zeer goedkoop. Maar als de vraag binnenkomt, denk ik dat we dat zeer zeker kunnen verder bekijken. Maar tot nu toe was ons niet bekend dat daar vraag naar was. Een familieabonnement was ons niet gekend, dus het is niet opgenomen in het zwembad. Maar u mag zeker die signalen doorsturen en dan kunnen we dat verder onderzoeken.

De vraag die u had gesteld over de ruiterroutes. U hebt er lang voor geijverd en ik was bijzonder verheugd dat u op de eerste opening van onze uitwerking aanwezig was. Maar de manier waarop we werken, is geen subsidiereglement. Maar het is op vraag van de ruitersector of de gemeente dat we projectmatig gaan werken en dat we dan middelen inzetten.

In ieder geval hebben we van de gemeente Moerbeke en Wachtebeke eind vorige maand al een ondergetekende intentieverklaring, want dat is volgens onze procedure de manier waarop er moet gewerkt worden, binnengekrepen. Er is met beide gemeenten al een eerste verkennend gesprek geweest. Uit die gesprekken is gebleken dat ze erg die behoefte hebben, dus dat het zeker gedragen is door de lokale ruitersector. Er bestaat ook al een ontwerpkaart. Het is altijd goed om de boel snel te kunnen laten gaan. En zij hebben daarbij aangegeven, en ik denk dat uw suggestie daarbij zeer zeker nuttig is, dat die moet kunnen aansluiten op de bestaande ruiters- en menroute van het Waasland die onder andere in Stekene en Sint-Gillis-Waas komt. Dus ook dat is al besproken. Nu is het de bedoeling om in onze commissie die ontwerpkaart verder te gaan bestuderen. Wat nu al zeker is voor een deeltraject van die 4 km langs de oude spoorwegbedding waarover u sprak tussen Moerbeke en Wachtebeke, is dat het verbindingspad daar cruciaal zal zijn om lussen te kunnen gaan maken. Dan moeten we gaan zoeken, en ik denk dat uw suggestie zeer zeker terecht is, op welke manier dat deze kunnen aangesloten worden op het domein. Daar zullen we de mensen van het domein bij betrekken. U hebt het terecht aangehaald, zeker langs het traject van de spoorwegbedding, aangezien wij vooropstellen dat we kwaliteitsvolle ruiters- en menroutes willen, zeggen wij: minstens 50 procent moet lopen op onverharde wegen. Langs die oude spoorwegbedding moeten we de mogelijkheid nagaan of we dat mogen gebruiken, kunnen gebruiken. Dat zullen we doen in nauw overleg met onze dienst Mobiliteit, die de coördinatie doet van de fietssnelwegen, zodat we niet interfereren met elkaar en zodat we dat op een veilige manier doen. Vandaar dat we juist de commissie Natuur en sport hebben. Toerisme zit daarin, ook onze dienst Mobiliteit zit daarin. Dus het is een ideaal forum om dat te gaan doen. De vraag is dus al binnen van Wachtebeke en Moerbeke. Dat was noodzakelijk om te kunnen starten. Dat is lopende. Nu gaan we kijken op welke manier we dat tussen de andere, waarvan de aanvragen reeds binnen waren, kunnen steken, zodat we zeer zeker ook nog deze ruiterroute zouden kunnen realiseren. U hebt gelijk, het zou leuk zijn moest dat kunnen starten op ons eigen domein.

Dan heb ik nog een laatste vraag, voorzitter.

De heer voorzitter

Ja, mevrouw, u bent goed bezig. Doe maar voort, we hebben onze tijd.

Mevrouw gedeputeerde Bruggeman

De vraag rond G-sport. Collega Alici haalde aan het Steunpunt G-sport Vlaanderen. Dat is een typisch voorbeeld van iets, en daarmee sluit ik aan bij wat collega Dooms zegt, waarvan de provincies aan de wieg stonden. In alle provincies is dat gestart. Dan is er één groot steunpunt gekomen waar alle federaties nu samen gaan zitten. Dus ik zou zeggen: wij hebben aan de wieg gestaan. Het kind is nu volwassen aan het worden. In deze zin zou ik zeggen: we moeten het misschien maar loslaten en laten werken. We krijgen trouwens nog circa 90.000 euro van Vlaanderen voor onze decretale taak rond G-sport. Die gaan we zeker zeer zeker benutten. De subsidies die we van Vlaanderen krijgen, gebruiken we om zelf subsidies door te storten aan allerlei initiatieven. Dus zowel starterssubsidies, werkingssubsidies, integratiesubsidies als toegankelijkheidssubsidies. Men kan nog aanvragen tot maart 2016.

Wij hebben aan alle organisaties die tot nu toe een beroep deden op ons al laten weten dat dit de laatste keer gaat zijn dat ze bij ons daarvoor in aanmerking kunnen komen. Ik kan u meedelen, in 2015 waren het 68 instanties die G-sportsubsidies hebben gekregen vanuit onze provincie. 8 integratiesubsidies, 8 starterssubsidies, 3 toegankelijkheidssubsidies en 49 werkingssubsidies. Wat we ook nog doen, is sponsoring van evenementen. Zo hebben we G-voetbaltoernooien, G-wielervedstrijden, rolstoelbasketbaltoernooien. Als je eens de kans hebt, moet je daar eens naar gaan kijken. Het is leuk om te zien en heel heftig. We hebben beach- en zitvolleybaltoernooien ondersteund, een internationaal netbaltoernooi, een nationaal criterium zwemmen, een nationaal toernooi G-paardrijden, een Belgisch G-tafeltenistoernooi hebben we ondersteund. Een Belgische atletiekmeting met G-wedstrijden is ondersteund en ook een aantal regionale G-sportdagen in onze provincie. Waar we specifiek gaan op inzetten in 2016 is G-zeilen en G-surfen. Dat gaan we voornamelijk doen in onze eigen domeinen. De Gavers, De Ster, De Boerekreek, allemaal plassen, dus ideaal om daar gebruik van te maken. Dat gaan we doen. G-fietsprovincie. We zeggen altijd: we zijn de fietsprovincie bij uitstek voor ieder van ons, dus ook voor onze mensen met een handicap. Vandaar opnieuw een fietsspecial die we gaan inrichten op onze domeinen, maar ook elders. Ik denk trouwens die fietsspecials, alles wat we doen op onze domeinen naar G-sport toe, gaan we blijven doen. We moeten inzetten voor alle Oost-Vlamingen, dus we moeten onze domeinen openstellen voor alle Oost-Vlamingen.

Dat is perfect iets wat we kunnen doen. Vorig jaar heb ik ook meegedaan aan die fietsspecial. Het is voornamelijk de bedoeling om mensen kennis te laten maken met verschillende soorten fietsen. Het is een soort fietsbeurs. Voor mensen met een handicap die nog niet fietsen en eens willen kennismaken, kunnen daar allerlei fietsen uitproberen en zoeken naar de meest geschikte fiets voor hen. Daarnaast, wat doen we ook nog? Waar besteden we veel aandacht aan? Vanuit ons regiomarketingverhaal sponsoren we een heleboel wielervedstrijden. We zijn daar al enige tijd geleden mee gestart. Vorig jaar Omloop Het Nieuwsblad. We hebben op het parcours ook een G-fietswedstrijd laten rijden. Op de drie natour-criteria was er een regelmatigheidscriterium voor G-fietsen met ligfietsen. De mensen waren supertevreden dat ze daar aan hebben mogen deelnemen. Misschien hebben jullie het ook gezien op de Zesdaagse. Het was op onze vraag dat daar die G-fietswedstrijden zijn doorgegaan. U hebt het in de media misschien gezien, want het is zelfs op Sporza geweest. De mensen waren zeer tevreden dat ze ook aan dergelijke evenementen konden deelnemen. Het is wel niet fietsen, maar bijvoorbeeld ook het voorbije weekend op de Daviscup was er ook G-tennis aanwezig. Voor het ondersteunen van evenementen vragen we in return dat de organisatoren ook iets zouden doen naar het G-sporten toe. We merken dat de bereidheid daaromtrent zeer hoog is. Wie weet doen ze dat op den duur wel uit zichzelf en moeten we daar niet meer naar vragen.

Ik denk dat dat het is. Dus in ieder geval, ook op onze domeinen is er budget voorzien om blijvend aandacht te schenken aan G-sport.

De heer voorzitter

Dat was zeer volledig, mevrouw. Zijn er nog aanvullende vragen? Nee, dan gaan we over naar het hoofdstuk Onderwijs. Meneer Lemaitre.

De heer Lemaitre

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik ga de vraag kort houden en ik hoop op een even kort antwoord. Het is een steeds terugkerende vraag. Voor alle duidelijkheid, ik stel de kwaliteit van de scholen van de provincie Oost-Vlaanderen zeker niet in vraag. Integendeel, ik denk dat die goed werk afleveren. Ik kom wel altijd terug op hetzelfde, namelijk: wat zijn de kerntaken van een provincie? Ik blijf ervan overtuigd dat het inrichten van onderwijs geen kerntaak is van een provincie. Ik denk dat andere niveaus daar beter voor geschikt zijn. Ik vraag mij af of het op dit moment nog een meerwaarde is dat de provincie Oost-Vlaanderen dit blijft doen. In het verleden heeft het misschien wel zijn meerwaarde gehad omdat er een bepaalde niche is opgevuld. Dat wil ik grif erkennen. Ondertussen is er heel wat veranderd en vraag ik mij af of het niet zinvoller zou zijn dat dit door een andere inrichtende macht, bijvoorbeeld het gemeenschapsonderwijs, zou gebeuren.

De heer voorzitter

Goed. Mevrouw Beldjoudi.

Mevrouw Beldjoudi

Dank u wel, meneer de voorzitter. Bij de laatste staatshervorming zou reeds vrees zijn geweest dat de provincies hun bevoegdheden op vlak van onderwijs zouden moeten afstaan. Antwerpen en Gent waren blijkbaar al voorbereidingen aan het treffen om het provinciaal onderwijs op hun grondgebied over te nemen. Deze piste heeft men links laten liggen. Die is niet grondwettelijk en de desinteresse van de andere netten om het provinciaal onderwijs over te nemen. De geruchten doemen alsmaar meer op dat er plannen in de maak zijn tot de eenmaking van ons onderwijs, aldus weg met de netten en ook weg met het provinciaal onderwijs. Het is vreemd, maar toch ook niet volledig onlogisch, dat deze piste nogmaals opgeworpen wordt. Het onderwijslandschap is zeer hard versnipperd. Om en nabij de duizend organisatie verstrekken vandaag onderwijs. Dit kan veel efficiënter. Middelen kunnen effectiever ingezet worden. Daarbij zijn er te grote verschillen naargelang de organisaties die, als ik het mag zeggen, geen representatieve weergave meer zijn van onze maatschappij. Hervormingen dringen zich met andere woorden op.

Ik ben geïnteresseerd in de mening van de deputatie en of deze op de hoogte is van dergelijke gesprekken. Neemt de deputatie deel aan dergelijke gesprekken en/of neemt zij reeds maatregelen? Dank u wel.

De heer voorzitter

Goed. Dat is zeker duidelijk, mevrouw. Dan geef ik het woord aan meneer Evrard.

De heer Evrard

Dank u, meneer de voorzitter. Ik heb een korte vraag. Gezien het tijdstip is dat niet slecht, denk ik. Grosso modo kost het provinciaal onderwijs ongeveer 14 miljoen euro meer dan er aan subsidies worden ontvangen. Zal de provincie Oost-Vlaanderen een dergelijk bedrag in de toekomst kunnen blijven dragen als de inkomsten zwaar ingeperkt zullen worden of zelfs zullen wegvallen? Ik verwijs onder andere naar de organisatie van het provinciaal onderwijs op het grondgebied van de stad Gent, wetende dat de provincie geen bevoegdheden meer zal kunnen uitoefenen op het grondgebied van de stad Gent. Dank u wel.

Mevrouw Dhondt

Dank u wel, voorzitter. Collega's, het is het derde jaar op rij dat ik pols naar de stand van zaken inzake de provinciale maximumfactuur. Ik blijft ook op dezelfde nagel kloppen. Ik hoop dat de aanhouder hier wel wint. In 2013 kreeg ik van de gedeputeerde het antwoord dat er heel wat oefeningen lopende waren. Vorig jaar vertelde hij mij dat de oefening nog steeds bezig was, maar dat door de complexiteit van het provinciale aanbod...

[gelach]

Bedankt voor uw professionele gedrag.

De heer voorzitter

Het is eigenlijk formidabel op dit gevorderd uur dat de geest zo goed is, mevrouw. Neemt u uw tijd. Kom op adem en doet u verder.

Mevrouw Dhondt

Dank u. Je ziet dan toch dat die vragen niet altijd getelefoneerd zijn. De reactie van de gedeputeerde zegt genoeg, denk ik.

Goed, ik ben ervan overtuigd, in tegenstelling tot wat mijn collega daarnet zei, meneer Lemaitre, dat het provinciaal onderwijs wel degelijk een meerwaarde betekent. Het biedt heel wat diverse opleidingen aan die allemaal bijzondere kenmerken hebben. Dat maakt natuurlijk de discussie en de zoektocht naar de provinciale maximumfactuur niet eenvoudiger. Als we kijken, ik heb in de vorige tussenkomsten ook al verwezen naar Antwerpen, daar doen ze het wel, dan lijkt het mij dat we daar eventueel van kunnen leren. Vorig jaar is gesteld geweest dat er een uitgebreide evaluatie zou gebeuren in Antwerpen en dat we vanuit Oost-Vlaanderen daarnaar zouden gaan kijken en dat in 2015-2016 ook een maximumfactuur zou kunnen worden ingevoerd in Oost-Vlaanderen. Dus ik vraag eigenlijk naar de stand van zaken daarin. Welke initiatieven werden het afgelopen jaar genomen in het onderzoek naar de haalbaarheid van een maximumfactuur? Is er nog toekomst voor de maximumfactuur of worden er eventueel alternatieven opgezet om het provinciaal onderwijs betaalbaar te houden?

De heer voorzitter

Mevrouw Zenner.

Mevrouw Zenner

Dank u, voorzitter. Voorzitter, gedeputeerden, collega's. Eenieder van ons is rotsvast overtuigd van het belang van taal in het onderwijs. Taal verbindt mensen met elkaar, versterkt hun vertrouwen en biedt kansen om zich verder te ontwikkelen tot de persoon die ze zijn. Het helpt mensen in onze maatschappij integreren en biedt jongeren kansen om zich op de arbeidsmarkt en op internationaal vlak te ontwikkelen. Op de Europese Dag van de talen werd extra aandacht gevraagd voor taalonderwijs aan zij die het meest baat hebben bij sociale integratie. Jongeren en volwassenen met een migratieachtergrond, vluchtelingen, kwetsbare groepen of mensen met functiebeperkingen, zoals doven. De Europese Dag van de talen wil ook iedereen oproepen tot dergelijke initiatieven en projecten. Vandaag is die aandacht meer dan nodig voor de grote instroom van vluchtelingen. Voor deze nieuwkomers bestaat al jaren de onthaalklas anderstalige nieuwkomers OKAN. In deze onthaalklassen krijgen anderstalige nieuwkomers een taalbad om hen zo snel mogelijk naar het basis- of secundair onderwijs te loodsen. Ik weet dat het vandaag koffiedik kijken is naar de aantallen die zullen moeten opgevangen worden binnen de OKAN-classes, daar we nog niet de concrete impact van de stroom asielzoekers op lokaal niveau kennen. Maar kunnen wij als provinciaal onderwijs vrij snel de nodige capaciteit opbouwen om de instroom van niet-Nederlands sprekende scholieren op te vangen? We moeten ons er goed van bewust zijn dat deze problematiek niet enkel kan opgelost worden door de onthaalklassen. Het is dan ook aangewezen dat elke directie, elke leerkracht zich voorbereidt op het omgaan met vluchtelingen. Heel wat van onze scholen hebben een rijke traditie in het opvangen van ontheemde kinderen en jongeren. In hoeverre wordt hier al op ingespeeld en zoekt men inspiratie bij elkaar en/of deelt men mooie voorbeelden en krachtige verhalen met de collega's en de leerlingen? Wij geloven allemaal dat we als onderwijsverstrekkers van welk net ook op die manier voor deze kinderen en jongeren een beetje het verschil kunnen maken, want voor ons telt elke leerling. Ik dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel, mevrouw. Mevrouw Buysse.

Mevrouw Buysse

Dank u, voorzitter. Collega's, ik wil het hier hebben over de Bestuursacademie. De bestuursopleiding wil als provinciale vormingsinstelling regionale en lokale overheden ondersteunen door kwalitatieve en betaalbare opleidingen en vormingen te organiseren voor hun medewerkers. Op die manier kunnen de lokale overheden beroep doen op de bestuursopleiding om hun medewerkers aan te zetten hun competenties te verhogen.

De opleidingen betreffen zoals u wellicht weet zowel open opleidingen als opleidingen op maat en dus op vraag van de besturen zelf. Gezien de provincie Oost-Vlaanderen met de goedkeuring van het klimaatplan heeft bepaald te willen inzetten op een klimaatgezonde provincie in 2050, dienen er acties te worden genomen op alle vlakken en niveaus naar mijn idee. Daarbij zal de provincie ook de gemeenten moeten overtuigen mee te willen stappen in het engagement. Het lijkt me dan ook raadzaam om een aantal open opleidingen te organiseren waarbij er gewerkt wordt aan de competenties van personeelsleden binnen de lokale of regionale besturen op het vlak van de klimaatproblematiek en de mogelijke toepassingen binnen hun eigen bestuur. Zo zou bijvoorbeeld kennis kunnen worden opgedaan omtrent mogelijke aanpassingen aan gemeentelijke gebouwen, concrete plannen van aanpak kunnen bekeken worden omtrent woon- en werkverkeer en dergelijke meer. Mijn vraag is dan ook: lijkt het de deputatie zinvol om dergelijke open opleidingen aan te bieden? Zo ja, kunnen de gemeenten daarin gestimuleerd worden om er ook hun medewerkers voor in te schrijven? Dank u.

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Hertog

Dank u wel, voorzitter. Collega Lemaitre, kort: wij verschillen daarin van mening. Ik ben van oordeel dat elke zichzelf respecterende overheid van onderwijs een kerntaak moet maken. Wie dat niet doet, is geen zichzelf respecterende overheid, vind ik. Zolang dat tot de grondwettelijke vrijheden behoort, denk ik dat we dat moeten doen. Vooral omdat wij inzetten op dat soort onderwijsvormen die tot de duurste en de moeilijkste behoren en waar andere onderwijsnetten het niet altijd even makkelijk hebben om ze te organiseren. Dus we verschillen van mening.

Collega Beldjoudi. In de wandelgangen wordt gefluisterd, zegt u, of u hoort dat, het gaat verder dan de wandelgangen. Er bestaat een concrete commissie Publiek onderwijs die afspraken maakt om tot een vergaande samenwerking te komen. Maar dat is het nu ook. Verregaande samenwerking, en geen fusie of overname. Er zijn al heel wat afspraken gemaakt tussen de verschillende netten. Trouwens, wij zitten met het gemeenschapsonderwijs reeds van in het jaar 2000 in gemeenschappelijke scholengemeenschappen. Zelfs vanuit het gemeenschapsonderwijs zegt men ook dat dat soort samenwerkingsverbanden eigenlijk nog beter zijn dan dat er zomaar een fusie zou optreden, omdat dat ook voor hun financiële middelen niet altijd even evident zou zijn, zoals dat ook voor andere netten is. Dus bestaat die oefening om verder na te denken en nog tot meer efficiëntere afspraken te komen? Absoluut. Maar op dit ogenblik is er geen oefening bezig om tot één net te komen. Laat staan dat het een overname van ons net door het gemeenschapsonderwijs is. Ik heb natuurlijk geen kristallen bol. Ik weet niet wat de toekomst zal uitwijzen. Ik ken ook spijtig genoeg de verkiezingsuitslag van 2018 en 2019 nog niet. Maar op dit ogenblik worden die gesprekken alleszins niet op die manier gevoerd.

Collega Evrard, de kostprijs van het provinciaal onderwijs. Ik zou er toch een paar kanttekeningen bij willen maken. Ten eerste, die 14 miljoen zijn natuurlijk budgetcijfers. Nu kunt ge wel zeggen: budgetcijfers, dat is een teken dat ge die moogt opdoen. Wel, daar vergist u zich in. Wij hebben een heel strikte collega van financiën die zegt: het is niet omdat het in het budget staat dat het op moet. Dus de rekeningcijfers zijn altijd een stuk beter dan de budgetcijfers. De afgelopen twee jaar zal dat telkens rond de 10 à 11 miljoen geweest zijn en geen 14 miljoen. Ten tweede. Daar zitten ook andere zaken bij, bijvoorbeeld de Bestuursacademie en PAULO. Het MFC, het multifunctioneel centrum, Heynsdaele zit daar ook in. Ons flankerend onderwijsbeleid zit daar ook in. Dus die zaken samen zijn nog eens goed voor ongeveer 2,5 miljoen. Als je dat er aftrekt, dan blijft er van die 14 miljoen nog ongeveer 7,5 miljoen over voor ons onderwijs, waarmee ik het probleem dat u schetst al heb gehalveerd. Dan vraagt u: zal dat in de toekomst betaalbaar blijven? Nogmaals, ook daarover heb ik geen glazen bol. Ik heb begrepen dat de toekomstige financieringswijze van de provincies nog altijd niet definitief geregeld is. En zelfs als die definitief geregeld zou zijn, heeft de Vlaamse regering altijd verzekerd dat wij die budgetten kunnen houden die nodig zijn om de taken die we uitoefenen en mogen blijven uitoefenen grondig te kunnen blijven doen. Dus ik ga ervanuit dat daar ook een financiering tegenover zal staan, zoals dat altijd geweest is. Maar nogmaals, in een glazen bol kan ik niet kijken. Maar het gaat niet over 14 miljoen, het gaat over een stuk minder.

Collega Dhondt. Ik had op mijn papier geschreven: collega Vervliet. Omdat jullie beiden volhardend zijn in het vraagstellen, en terecht, ik heb dat straks ook gezegd, omdat dat soms tot resultaten leidt. U vraagt of het naar resultaten heeft geleid en of er het afgelopen jaar initiatieven zijn genomen. Jawel. Wij hebben dit probleem, dit voorstel besproken in een ruimer kader van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen. De beleidsgroep van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, waar de vijf gedeputeerden van onderwijs in zitten en de vijf topambtenaren van onderwijs van onze provincie, plus de directeur van Provinciaal Onderwijs Vlaanderen. Dat heeft geleid tot een afspraak binnen die beleidsgroep om na te gaan of het voorbeeld van Antwerpen geïmplementeerd kan worden in alle Vlaamse provincies en uiteraard ook in de provincie Oost-Vlaanderen. In de provincie Antwerpen gaat het over een maximumfactuur voor de eerste graad van het secundair onderwijs tot maximum 250 euro per leerling. Voor alle duidelijkheid, daarin zitten geen meerdaagse uitstapjes vervat. Daarin zit het bedrag voor het pure onderwijs, maximum 250 euro per jaar. Dat betekent dat er ook scholen zijn waar de leerlingen, de ouders, iets minder moeten betalen. Dat heeft natuurlijk ook te maken met het aanbod. Een koksschool is nu eenmaal een stuk duurder dan sommige andere scholen. Maar het is dus het maximum bedrag, 250 euro. Er ging gekeken worden of de andere provincies dat aankunnen. Op de afgelopen beleidsgroep van Provinciaal Onderwijs in oktober of november werd het engagement aangegaan dat wij allemaal zullen onderzoeken om dat in te voeren tegen 1 september 2016.

Daarvoor werden de cijfers verzameld en die worden, en nu zet ik me wel heel vast, op de volgende vergadering van de beleidsgroep op 25 januari 2016 verzameld, en zullen die besproken worden om te zien of er gestart kan worden tegen 1 september 2016 met die maximumfactuur in de eerste graad.

Uw tweede vraag, is er nog toekomst voor de provinciale maximumfactuur, kan ik dus bevestigend beantwoorden. Werden er in het verleden alternatieven opgezet om het provinciaal onderwijs betaalbaar te houden of te maken? Absoluut. Dat zijn initiatieven die reeds doorgegroeid zijn van ik denk in de tijd dat collega Vercamer nog onderwijs deed. Er zijn maximumbedragen bijvoorbeeld voor fotokopieën per schooljaar. Er zijn maximumbedragen van wat busreizen mogen kosten, wat treintickets kunnen kosten voor de ouders. Er is ook de afspraak van het eenmalig gratis ter beschikking stellen van de persoonlijke beschermingsmiddelen die in ons nijverheidsonderwijs belangrijk zijn. Ik benadruk natuurlijk het eenmalig gratis ter beschikking te stellen, want iemand die het na drie weken verliest, die krijgt natuurlijk geen nieuwe gratis. Die moet daar zelf voor betalen. Er is ook een vast maximumbedrag voor warme maaltijden op school en dergelijke meer. Dus er zijn in het verleden ook al maatregelen genomen om ons onderwijs zo goedkoop mogelijk te houden. Een specifieke maximumfactuur is er nooit geweest, maar die zal er dus naar alle waarschijnlijkheid zijn tegen 1 januari 2016.

Collega Zenner over de OKAN-klassen en de taalkennis. Het is een problematiek die tot voor kort alleen in onze Gentse scholen acuut was. Ik vermoed dat met de toestroom van vluchtelingen dat ook in de andere scholen zou kunnen toenemen, maar tot maar kort geleden was dat voornamelijk een Gentse problematiek, en dan voornamelijk in onze middenschool. Die hebben er ook een jarenlange expertise in opgebouwd. Er zijn momenteel in de middenschool veertig OKAN-plaatsen opgebouwd. Maar er zijn nog dertig plaatsen beschikbaar. We hebben ook laten weten aan de anderen, onder meer aan de minister toen ze op bezoek geweest is, dat er altijd ruimte is in onze middenschool om nog dertig plaatsen in te vullen. Daarnaast heeft de koepel van provinciaal onderwijs ook een focusgroep opgericht in verband met de opvang van vluchtelingen in het onderwijs. De focusgroep zal de provinciale scholen ondersteunen bij administratieve, organisatorische en pedagogische moeilijkheden en mogelijkheden. Vooral omdat sommige scholen, en dan spreek ik uit het Gentse en het Antwerpse die al een jarenlang hebben daarmee, en andere scholen daar nu plots ingeworpen worden, in wat ze niet kennen, die gaan dus begeleid worden via de focusgroep. Daarnaast voorziet natuurlijk ook de Vlaamse regering verschillende ondersteuningsmaatregelen. Versoepeling van de wetgeving voor het inrichten van de OKAN-klassen en nog andere. Het inzetten van mobiele units bijvoorbeeld als er capaciteitsproblemen zouden zijn. Dat zijn mogelijkheden waar wij gebruik van zullen maken wanneer de omstandigheden zich voordoen, waar ook andere netten en andere scholen gebruik van kunnen maken. Wij gaan daar zeker verder op inzetten. Wij hebben altijd als onderwijs een sterke zorgmissie hoog in het vaandel gedragen. Ik vind dat wanneer een dergelijke situatie zich voordoet, dat je je daarop moet voorbereiden en de poorten moet openzetten om die kinderen zo goed mogelijk te kunnen ontvangen. In Gent is er dus alleszins nog plaats wat dat betreft. Dan de vraag van collega Buysse rond opleidingen en het klimaatplan. Zij heeft natuurlijk overschot van gelijk. Voor een deel doen we dat al, die klimaatgerelateerde opleidingen, studiedagen en uitwisselingsmomenten, maar we zullen dat de komende jaren absoluut nog moeten versterken. Ik kan een overzicht geven van de bestuursopleiding, de vroegere OBAC, die de voorbije jaren al heel wat van die klimaatgerelateerde opleidingen organiseerde.

Over de CO2-nulmeting voor de gemeenten, over duurzame overheidsgebouwen, over energie besparen bij kansengroepen, ecologisch-economisch wegbermbeheer, het toepassen van de watertoets in de praktijk en dergelijke. Dit aanbod zal nog versterkt worden en zal gekaderd worden naar ons streven naar een klimaatgezond Oost-Vlaanderen. Voor alle duidelijkheid, onze PAULO-academie biedt ook opleidingen op maat aan. Dus wanneer er vanuit gemeenten specifieke vragen zijn, dan kunnen we daar cursussen rond organiseren. We kunnen die cursussen zelfs ter plaatse komen geven indien dat nodig is. Dat is de kern van mijn antwoord.

De heer voorzitter

Collega's, aanvullend? Ja, meneer Evrard.

De heer Evrard

Nog één vraag. Die onderwijsvormen die u daarnet vermeldde, zullen die ook in de toekomst tot de bevoegdheden van de provincie blijven behoren?

De heer voorzitter

De deputatie.

De heer gedeputeerde Hertog

Zoals ik op de vorige gewone provincieraad naar aanleiding van de goedkeuring van de herwerkte reglementen heb gezegd, is afgesproken dat het flankerend onderwijs door de provincies uitgevoerd kan blijven worden, zolang het geen persoonsgebonden materie is. Dus wij moeten voornamelijk inzetten op STEM, op gekwalificeerde uitstroom, op knelpuntberoepen en dergelijke meer. Zolang je op die zaken inzet, zal het flankerend onderwijsbeleid tot nader order bij de provincies kunnen blijven.

De heer voorzitter

Goed, dat is duidelijk. Geen aanvullende vragen meer?

Om de eenheid van actie te behouden, gaan we onze tussenkomsten voor collega Dauwe, ook die over de eredienssten,-dat is gebeurd in samenspraak met de interpellant-, verschuiven naar morgen. Ik stel vast dat de te behandelen punten afgehandeld zijn. We kennen het programma voor morgen. We komen morgen opnieuw samen om 14.00 uur met een zeer belangrijk punt, als eerste punt op de agenda uiteraard.

Hierbij sluit ik de vergadering van de provincieraad van Oost-Vlaanderen.

EINDE VAN DE ZITTING